Banka e Shqipërisë

RAPORTI TREMUJOR I POLITIKËS MONETARE

2017/II

Nëse përdorni të dhëna të këtij publikimi, jeni të lutur të citoni burimin.
Botuar nga: Banka e Shqipërisë,
Sheshi "Skënderbej", Nr.1, Tiranë
Tel.: + 355 4 2419301/2/3; + 355 4 2419401/2/3
Faks: + 355 4 2419408
E-mail: public@bankofalbania.org

www.bankofalbania.org

Tirazhi: 270 kopje
Shtypur nga *sh.p.k.*

P Ë R M B A J T J A

OBJEKTIVI 7

FJALA E GUVERNATORIT 9

1. STABILITETI I ÇMIMEVE DHE POLITIKA MONETARE E BANKËS SË SHQIPËRISË 12

2. AMBIENTI I JASHTËM I EKONOMISË 15

2.1. Ekonomia botërore 15
2.2. Ecuria e çmimeve të mallrave kryesore në tregjet botërore 19
2.3. Tregjet financiare 20

3. TREGJET FINANCIARE DHE ZHVILLIMET MONETARE 22

3.1. Zhvillimet në tregjet financiare 22
3.2. Normat e interesit të depozitave dhe kredive dhe kushtet e financimit 25
3.3. Kreditimi i sektorit privat 27
3.4. Financimi i sektorit publik 29
3.5. Ecuria e depozitave dhe e parasë në ekonomi 30

4. INFLACIONI DHE RRITJA EKONOMIKE 32

4.1. Ecuria e inflacionit 32
4.2. Prodhimi i brendshëm bruto dhe ecuria e kërkesës agregate 36
4.3. Gjendja ciklike e ekonomisë dhe presionet e brendshme inflacioniste 49
4.4. Inflacioni i importuar 52
4.5. Pritjet për inflacionin 53

HAPËSIRA INFORMUESE

Hapësirë informuese 1: Indeksi i harmonizuar i çmimeve të konsumit kundrejt indeksit të çmimeve të konsumit: dy tregues të ndryshëm 34
Hapësirë informuese 2: Zhvillimet në bilancin e pagesave në tremujorin e katërt të vitit 2016 48

PËRMBAJTJA E TABELAVE

2. Ambienti i jashtëm i ekonomisë
Tabelë 1. Disa prej treguesve kryesorë makroekonomikë 16
Tabelë 2. Tregues ekonomikë për vendet fqinje 18

4. Inflacioni dhe rritja ekonomike
Tabelë 3. Kontributi i kategorive kryesore në inflacionin vjetor 33
Tabelë 4. Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor për tremujorin e parë të 2017 sipas IÇK-së dhe IHÇK-së 35
Tabelë 5. Tregues të bilancit të pagesave 48

PËRMBAJTJA E GRAFIKËVE

1. Stabiliteti i çmimeve dhe politika monetare e Bankës së Shqipërisë

Grafik 1. Normat e interesit në monedhën vendase 13
Grafik 2. Treguesi i përbërë paraprijës i PBB-së (CLI) dhe Prodhimi Industrial i vendeve kryesore dhe inflacioni 15

2. Ambienti i jashtëm i ekonomisë

Grafik 3. Indeksi i përbërë i prodhimit (PMI), PBB-ja tremujore dhe treguesi i ndjesisë ekonomike dhe ecuria e treguesve të vrojtimit për biznesin dhe konsumatorët 17
Grafik 4. Ndryshimet vjetore të çmimeve të mallrave bazë 19
Grafik 5. Normat bazë të interesit të disa bankave qendrore 20
Grafik 6. Ecuria e disa treguesve financiarë në tregjet ndërkombëtare 20
Grafik 7. Operacionet e tregut të hapur të BSh dhe normat e interesit në tregun ndërbankar 22

3. Tregjet financiare dhe zhvillimet monetare

Grafik 8. Ecuria e kursit të këmbimit 23
Grafik 9. Yield-et në tregun primar 24
Grafik 10. Normat e interesit për depozitat e reja me afat 25
Grafik 11. Normat e interesit për kredinë e re, mesatare rrëshqitëse 6-mujore 26
Grafik 12. Kushtet e kreditimit (për biznese majtas, për individë djathtas) 27
Grafik 13. Kredia për sektorin privat sipas monedhës dhe agjentëve ekonomikë 28
Grafik 14. Ecuria e kredisë sipas agjentëve ekonomikë 29
Grafik 15. Deficiti buxhetor dhe instrumentet e financimit të tij 29
Grafik 16. Ecuria e treguesve monetarë 30
Grafik 17. Ecuria e depozitave në sistemin bankar 31
Grafik 18. Inflacioni vjetor dhe objektivi. Inflacioni në vendet e rajonit dhe në BE 32

4. Inflacioni dhe rritja ekonomike

Grafik 19. Kontributet sipas kategorive ushqimore dhe joushqimore në inflacionin vjetor total 33
Grafik 20. Produkti i brendshëm bruto nga ana e prodhimit dhe treguesit e besimit 37
Grafik 21. Kontributet e degëve dhe normat e shfrytëzimit të kapaciteteve në sektorin e shërbimeve 38
Grafik 22. Ecuria e vlerës së shtuar në ndërtim dhe norma e shfrytëzimit të kapaciteteve 38
Grafik 23. Kontributet e degëve në ecurinë e vlerës së shtuar në industri dhe norma e shfrytëzimit të kapaciteteve 39
Grafik 24. Treguesi i ndjesisë ekonomike dhe struktura e kërkesës së brendshme 41
Grafik 25. Ecuria e konsumit privat 41
Grafik 26. Tregues të tërthortë sasiorë dhe cilësorë për ecurinë e konsumit privat në tremujorin e parë 42
Grafik 27. Ecuria e formimit bruto të kapitalit fiks, ndryshime vjetore 42
Grafik 28. Tregues afatshkurtër të investimeve për tremujorin e parë 43
Grafik 29. Indeksi i çmimit dhe i qirasë së banesave dhe raporti i tyre 43
Grafik 30. Orientimi i politikës fiskale 44
Grafik 31. Ecuria e shpenzimeve 45
Grafik 32. Ecuria e të ardhurave buxhetore 45
Grafik 33. Kontributi i eksporteve neto në kërkesën agregate 46
Grafik 34. Orientimi i importeve dhe eksporteve sipas kategorive 46
Grafik 35. Ecuria vjetore e çmimit të naftës në tregun Brent, e eksportit të naftës vendase, e indeksit të çmimit të metaleve dhe e eksportit të metaleve vendase 47
Grafik 36. Tregues të gjendjes ciklike të ekonomisë 50
Grafik 37. Ndryshimet vjetore mesatare të sheshuara të produktivitetit, të kostove të punës dhe të prodhimit 51
Grafik 38. Prirjet afatgjata të inflacionit dhe prirjet afatshkurtra 51
Grafik 39. Kontributi i inflacionit të importuar dhe të brendshëm në atë total vjetor TPHI dhe kontributet e përbërësve të tij 52
Grafik 40. Pritjet inflacioniste të bizneseve dhe të konsumatorëve dhe të agjentëve financiarë 53

OBJEKTIVI

Objektivi kryesor i Bankës së Shqipërisë është arritja dhe ruajtja e stabilitetit të çmimeve. Nxitja e investimeve afatgjata, ruajtja e fuqisë blerëse të parasë, rritja e eficiencës së shpërndarjes së fondeve në ekonomi dhe mbështetja e stabilitetit financiar, janë disa nga përfitimet e një mjedisi ekonomik të karakterizuar nga stabiliteti i çmimeve. Ky stabilitet është kontributi më i madh që banka qendrore mund të japë në mbështetje të një rritjeje ekonomike të qëndrueshme dhe afatgjatë.

Në përputhje me strategjinë e miratuar në Dokumentin e Politikës Monetare, Banka e Shqipërisë angazhohet në arritjen dhe ruajtjen e inflacionit vjetor në nivelin 3.0% në një periudhë afatmesme. Shpallja e objektivit sasior për inflacionin synon ankorimin e pritjeve të agjentëve ekonomikë dhe uljen e primeve të rrezikut.

Në përmbushje të këtij qëllimi dhe për të forcuar transparencën e saj, Banka e Shqipërisë përgatit dhe publikon çdo tre muaj Raportin e Politikës Monetare. Ky Raport është instrumenti kryesor i komunikimit të politikës monetare me publikun. Ai paraqet një tablo gjithëpërfshirëse të zhvillimeve më të fundit makroekonomike dhe të faktorëve që priten të ndikojnë në ecurinë e çmimeve të konsumit në vend.

Raporti tremujor i politikës monetare 2017/II, u miratua me vendim të Këshillit Mbikëqyrës nr.23, datë 03.05.2017. Analiza ekonomike, financiare dhe monetare në këtë raport mbështetet mbi të dhënat më të fundit në dispozicion, deri më 20 prill 2017.

FJALA E GUVERNATORIT

Informacioni i analizuar në këtë raport ka rezultuar përgjithësisht në linjë me pritjet e Bankës së Shqipërisë. Të dhënat e reja ekonomike dhe financiare tregojnë një përshpejtim të rritjes ekonomike dhe një përmirësim të balancave kryesore makroekonomike gjatë fundit të vitit 2016 dhe fillimit të vitit 2017.

Inflacioni erdhi në rritje në tremujorin e parë të vitit 2017, duke shënuar një vlerë mesatare prej 2.4%. Ecuria e inflacionit u përcaktua nga rritja e çmimeve të ushqimeve dhe të naftës. Çmimet e artikujve të tjerë të shportës nuk pësuan ndryshime të ndjeshme, duke vazhduar të japin kontribute të ulëta pozitive.

Në këndvështrimin makroekonomik, prirja rritëse e inflacionit mbështetet nga përmirësimi i aktivitetit ekonomik dhe shfrytëzimi më i plotë i kapaciteteve prodhuese, nga tendencat rritëse të çmimeve në tregjet botërore, si dhe nga ankorimi më i mirë i pritjeve inflacioniste.

Efekti i këtyre faktorëve pritet të shtrihet edhe në periudhat në vijim. Inflacioni parashikohet të qëndrojë rreth nivelit mesatar prej 2.3% për vitin 2017 dhe të rritet më tej – drejt objektivit – gjatë vitit të ardhshëm.

Sipas të dhënave të INSTAT-it, ritmi i rritjes ekonomike u përmirësua në tremujorin e fundit të vitit të shkuar. Prodhimi i brendshëm bruto u rrit me 4.0% në këtë tremujor, duke e çuar rritjen ekonomike të vitit 2016 në nivelin 3.5%. Kontributin më të madh në zgjerimin e aktivitetit ekonomik e dhanë sektori i shërbimeve dhe ai i ndërtimit, ndërkohë që sektori i industrisë dhe i bujqësisë patën rritje pozitive, por më të ulët.

Në terma të kërkesës agregate, rritja ekonomike pasqyroi zgjerimin e kërkesës së brendshme dhe të huaj për mallra e shërbime. Konsumi dhe investimet private janë rritur, të mbështetur nga normat e ulëta të interesit, nga zgjerimi i punësimit dhe përmirësimi i besimit, si dhe nga flukset e larta hyrëse të investimeve të huaja direkte. Paralelisht me to, rritja ekonomike e tremujorit të katërt përfitoi nga një aktivitet i shtuar turistik dhe nga rikuperimi i ritmeve rritëse të eksporteve të mallrave.

Të dhënat indirekte të disponuara sugjerojnë se këto tendenca kanë vazhduar edhe gjatë tremujorit të parë të vitit 2017.

Të dhënat fiskale të tremujorit të parë tregojnë një reduktim të shpejtësisë së konsolidimit fiskal, të materializuar në një suficit buxhetor 33.2% më të ulët se në të njëjtën periudhë të vitit të kaluar. Shpenzimet buxhetore të këtij tremujori

njohën një rritje prej 10.3% në terma vjetorë, përkundrejt rritjes prej 4.3% që shënuan të ardhurat. Plani buxhetor i vitit 2017 sugjeron një kontribut të shtuar të politikës fiskale në rritjen e kërkesës agregate, por Banka e Shqipërisë vazhdon të tërheqë vëmendjen mbi nevojën për një shpërndarje më të njëtrajtshme të shpenzimeve dhe të deficitit buxhetor përgjatë vitit.

Analiza e informacionit të disponuar evidenton rolin pozitiv që ka pasur politika monetare. Tregjet financiare karakterizohen nga nivele të ulëta të normave të interesit të depozitave dhe të kredive. Rritja e *yield*-eve të letrave me vlerë të qeverisë në fund të vitit rezultoi e përkohshme dhe nuk u transmetua në segmentet e tjera të tregut financiar. Kushtet monetare stimuluese kanë favorizuar rritjen e kreditimit dhe uljen e kostos së shërbimit të borxhit; në këtë mënyrë, ato kanë mbështetur gjallërimin e konsumit dhe të investimeve private, si dhe kanë krijuar parakushtet e nevojshme për kthimin e inflacionit në objektiv.

Politika monetare ka mbështetur veçanërisht rritjen e kredisë në monedhën vendase, ndonëse rritja totale e kredisë mbetet ende e zbehtë. Në fund të muajit mars, kredia për sektorin privat ishte 3.3% më e lartë se një vit më parë. Gjatë dymbëdhjetë muajve të fundit, kredia në lekë shënoi një rritje prej 10.2%, ndërsa kredia në valutë një reduktim prej 1.5%. Në aspektin sektorial, zgjerimi i kredisë është i përqendruar tek segmenti i individëve, ndërkohë që kreditimi i bizneseve shfaqet i ngadaltë, i ndikuar si nga kërkesa e dobët e bizneseve, ashtu dhe nga oferta e shtrënguar e sektorit bankar.

Duke gjykuar mbi tendencat aktuale ekonomike dhe financiare, si dhe mbi faktorët mbështetës të tyre, Banka e Shqipërisë vlerëson se përmirësimi ciklik i ekonomisë do të vazhdojë edhe në periudhën afatmesme. Sipas skenarit bazë, në këtë horizont kohor ne presim një rritje të mëtejshme të aktivitetit ekonomik, të mbështetur nga gjallërimi i kërkesës së brendshme dhe nga përmirësimi i ambientit të huaj. Rritja e aktivitetit ekonomik pritet të shoqërohet me përthithjen e kapaciteteve të lira të prodhimit, si në tregjet e punës, dhe në ato të kapitalit. Kthimi i ekonomisë në ekuilibër do të krijojë premisat e duhura për kthimin e qëndrueshëm të inflacionit në objektiv brenda vitit 2018.

Banka e Shqipërisë vlerëson se përmbushja e këtyre projeksioneve kërkon ruajtjen e miksit aktual të politikave makroekonomike dhe vazhdimin e reformave strukturore.

Politika fiskale pritet dhe duhet të vazhdojë të ruajë një natyrë konsoliduese në afatin e mesëm. Kjo politikë ul primet e rrezikut, rrit hapësirat për kreditimin e sektorit privat dhe forcon kapacitetin e vendit për përballimin e goditjeve në të ardhmen.

Duke u nisur nga informacioni i disponuar, politika monetare do të vazhdojë të mbetet në kahun lehtësues gjatë periudhës afatmesme. Kjo politikë siguron stimulin e nevojshëm për nxitjen e aktivitetit ekonomik dhe për kthimin e inflacionit në objektiv.

Në horizontin afatmesëm, Banka e Shqipërisë pret një përmirësim progresiv të kërkesës për kredi. Kjo kërkesë e shtuar duhet të gjejë një ofertë kredie të rritur. Në këtë drejtim, reduktimi në 17.4% i raportit të kredive me probleme në muajin mars është një zhvillim inkurajues, por ai duhet të shoqërohet nga vazhdimi i zbatimit të nismave të iniciuara për përmirësimin e mëtejshëm të ambientit të kredisë, si dhe nga politika më aktive të bankave drejt kredidhënies. Në këtë kontekst, është e nevojshme të vazhdohen reformat strukturore në drejtim të përmirësimit të klimës së biznesit, të rritjes së eficiencës dhe të zgjerimit të potencialit prodhues të vendit.

1. STABILITETI I ÇMIMEVE DHE POLITIKA MONETARE E BANKËS SË SHQIPËRISË

Politika monetare e Bankës së Shqipërisë hartohet dhe zbatohet duke pasur si objektiv arritjen dhe ruajtjen e stabilitetit të çmimeve. Për t'iu përgjigjur presioneve të ulëta inflacioniste të shkaktuara nga rritja e ngadaltë e ekonomisë pas krizës financiare, Banka e Shqipërisë ka ndjekur një politikë monetare lehtësuese. Norma bazë e interesit është ulur gradualisht dhe qëndron në nivelin minimal historik prej 1.25%. Gjithashtu, komunikimi i politikës monetare ka synuar të sigurojë agjentët e tregut se normat e ulëta të interesit do të ruhen për disa periudha. Nëpërmjet këtyre instrumenteve, politika monetare stimuluese ka luajtur një rol parësor për nxitjen e kërkesës së brendshme private, për fuqizimin e rritjes ekonomike dhe për vendosjen e inflacionit në një trajektore konverguese drejt objektivit.

Ecuria e aktivitetit ekonomik është pozitive dhe pritjet tona janë për vijimin e kësaj tendence në afatin e mesëm. Stimuli monetar vlerësohet të jetë i mjaftueshëm për të mbështetur rritjen e ekonomisë drejt ekuilibrit dhe kthimin e inflacionit në objektiv brenda vitit 2018. Megjithatë, balanca e rreziqeve për materializimin e këtyre pritjeve është e zhvendosur poshtë. Nisur nga këto konsiderata, politika monetare do të vazhdojë të mbetet stimuluese, por intensiteti i stimulit monetar do të përshtatet me nevojat e ruajtjes së ekuilibrave makroekonomikë.

Zhvillimet ekonomike e financiare në vend janë pozitive dhe konfirmojnë trendin rritës të ekonomisë shqiptare. Statistikat e publikuara nga INSTAT-i evidentojnë përshpejtimin e aktivitetit ekonomik, zgjerimin e punësimit në tremujorin e fundit të vitit 2016, si dhe rritjen e inflacionit në tremujorin e parë të vitit 2017. Inflacioni vjetor shënoi një normë mesatare prej 2.4% gjatë kësaj periudhe. Në aspektin e kompozimit, rritja e tij i atribuohet më së shumti rritjes së çmimeve të ushqimeve dhe të naftës. Gjithashtu, ajo ka reflektuar efektin statistikor të krahasimit me nivelin e ulët të regjistruar një vit më parë (0.7%). Në aspektin makroekonomik, trendi rritës i inflacionit pasqyron shfrytëzimin më të madh të kapaciteteve prodhuese në ekonomi, shtimin e presioneve inflacioniste nga tregjet e huaja dhe ankorimin më të mirë të pritjeve inflacioniste.

Aktiviteti ekonomik është përshpejtuar në tremujorin e fundit të vitit të kaluar dhe prodhimi i brendshëm bruto u rrit me 4% në nivel vjetor. Rritja ekonomike për gjithë vitin 2016 rezultoi 3.5%, duke shënuar një nivel më të lartë se vitet paraardhëse. Cikli rritës i ekonomisë është mbështetur nga zgjerimi i kërkesës së brendshme dhe të ardhurat e larta të gjeneruara nga aktiviteti turistik. Konsumi privat dhe investimet janë mbështetur nga normat e ulëta të interesit, përmirësimi i besimit në ekonomi, rritja e punësimit dhe nivelet e larta të investimeve të huaja direkte. Gjithashtu, zhvillimet ekonomike në ambientin e huaj kanë qenë pozitive, duke mbështetur rritjen e eksporteve. Ky zhvillim ishte më i dukshëm në fund të vitit 2016. Të dhënat e disponuara tregojnë për vazhdimësinë e këtyre tendencave edhe në tremujorin e parë të vitit 2017.

Politika monetare lehtësuese e ndjekur nga Banka e Shqipërisë ka krijuar një mjedis monetar të përshtatshëm për rritjen e kërkesës, të inflacionit dhe të pritjeve inflacioniste. Qëndrimi i politikës monetare është shprehur nëpërmjet ruajtjes së normës bazë të interesit në nivelin 1.25%, si dhe nëpërmjet komunikimit të kursit të ardhshëm të politikës monetare. Gjithashtu, Banka e Shqipërisë ka vazhduar të furnizojë tregun bankar me likuiditetin e nevojshëm, duke ndihmuar aktivitetin ndërmjetësues dhe qëndrueshmërinë e normave të interesit në tregun e parasë.

Tregjet financiare kanë reflektuar politikën monetare lehtësuese dhe janë karakterizuar nga nivele të ulëta të normave të interesit. Rritja e *yield*-eve në tremujorin e fundit të vitit të kaluar ishte e përkohshme. Në tremujorin e parë të këtij viti ato kanë ndjekur një trajektore rënëse, në reflektim të përmirësimit të raportit kërkesë/ofertë dhe të politikave fiskale e monetare të pandryshuara. Gjithashtu, normat e interesit për huamarrësit janë në nivelet më të ulëta historike dhe kanë mbështetur kërkesën për kredi. Rritja e kredisë ka qenë më e dukshme për segmentin e individëve, për të cilin janë lehtësuar edhe kushtet "joçmim". Nga ana tjetër, kushtet "joçmim" për bizneset mbeten të shtrënguara. Kredia për biznese është e dobët, e ndikuar nga kërkesa e pakët, nga oferta e shtrënguar, nga rreziku i lartë i kredisë dhe nga gjendja e bollshme e likuiditetit të bizneseve.

Normat e ulëta të interesit në lekë kanë sjellë zhvendosjen e kreditimit në monedhën vendase. Pesha e këtij portofoli ka ardhur në rritje, duke përfaqësuar rreth 43.7% të kredisë dhënë për sektorin privat në muajin shkurt nga 40.6% një vit më parë. Kreditimi në lekë u zgjerua me 10.9% në dy muajt e parë të vitit, duke kompensuar performancën negative të kredisë në valutë. Rritja e kredidhënies në monedhën vendase krijon më shumë hapësira për transmetimin e stimulit monetar në ekonomi, si dhe redukton rreziqet e euroizimit për stabilitetin financiar.

Grafik 1. Normat e interesit në monedhën vendase

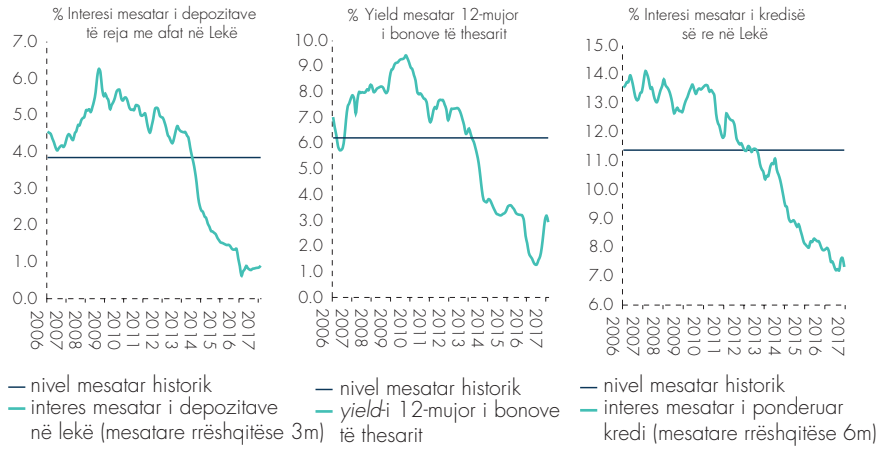

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Politika monetare do të vijojë të jetë lehtësuese edhe në horizontin afatmesëm. Kjo nënkupton ruajtjen e normave të interesit poshtë atyre ekuilibër. Ky qëndrim i politikës monetare është në përputhje me parashikimet afatmesme të Bankës së Shqipërisë. Këto parashikime sugjerojnë se rritja e aktivitetit ekonomik do të vijojë me ritme të ngjashme me ato të vitit 2016. Kushtet monetare janë lehtësuese dhe favorizojnë rritjen e investimeve private dhe të shpenzimeve konsumatore. Gjithashtu, zgjerimi i pritur i eksporteve pritet t'i japë shtysë rritjes ekonomike edhe në vitin 2017. Nga ana tjetër, planet afatmesme buxhetore sugjerojnë vijimin e konsolidimit fiskal me qëllim uljen e vulnerabiliteteve fiskale.

Shfrytëzimi më i madh i kapaciteteve prodhuese dhe rritja e punësimit kanë kontribuar në rritjen e presioneve të brendshme inflacioniste. Gjithashtu, presionet nga çmimet e huaja janë në rritje, ndonëse një pjesë e tyre është zbutur nga mbiçmimi i kursit të këmbimit. Inflacioni parashikohet të shënojë vlerën mesatare 2.3% në vitin 2017, kundrejt 1.3% vitin e kaluar. Përmirësimi i ekonomisë dhe mbyllja graduale e hendekut negativ të prodhimit pritet të sjellin rritje graduale të inflacionit drejt objektivit brenda vitit 2018.

Balanca e rreziqeve rreth skenarit bazë vlerësohet e orientuar poshtë në afat të shkurtër. Në kahun pozitiv, një përmirësim më i shpejtë se ai i pritur i besimit të agjentëve ekonomikë dhe i tregtisë së jashtme mund të zhvendosin rritjen ekonomike dhe inflacionin në një trajektore më të lartë sesa parashikimet tona. Në kahun negativ, pasiguria e prodhuar nga situata politike në vend mund të pasqyrohet në tkurrje të konsumit dhe të investimeve në ekonomi. Në afat të mesëm, rreziqet e kahut të poshtëm mbeten më dominuese, të lidhura kryesisht me pasiguritë në mjedisin e huaj dhe me shpejtësinë e rikuperimit të kredisë. Konfirmimi i pritjeve tona afatmesme dhe i balancës së rreziqeve rreth tyre, sugjeron se qëndrimi aktual i politikës monetare është i përshtatshëm.

2. AMBIENTI I JASHTËM I EKONOMISË

Ambienti ekonomik dhe financiar ndërkombëtar është përmirësuar. Pritjet për zhvillimet ekonomike në të ardhmen janë pozitive. Megjithatë, rreziqet qëndrojnë në kahun e poshtëm, të lidhura me situatën politike në disa vende të Bashkimit Evropian dhe tensionet gjeopolitike. Efektet e këtyre rreziqeve mund të prekin edhe ekonomitë e vogla të rajonit, të cilat janë rritur me ritme të qëndrueshme. Rritja ekonomike e tyre pritet të përmirësohet gjatë vitit 2017, e nxitur më së shumti nga kërkesa e brendshme. Normat e inflacionit janë rritur në tremujorin e parë, por kjo rritje reflekton kryesisht ndikime afatshkurta dhe efekte statistikore nga rritja e çmimeve të mallrave bazë. Presionet e brendshme inflacioniste mbeten të ulëta. Tregjet financiare kanë faktorizuar përmirësimin e ekonomive të vendeve kryesore dhe zbutjen e primeve të rrezikut.

2.1. EKONOMIA BOTËRORE

Treguesit ekonomikë tregojnë për një konsolidim gradual të ekonomisë botërore gjatë tremujorit të parë 2017. Treguesit e përbërë botërorë të prodhimit[1] si dhe treguesi paraprijës i PBB-së regjistruan rritje tre muajt e parë, dhe konfirmuan ecurinë pozitive të aktivitetit ekonomik. Politikat monetare dhe fiskale në disa shtete kryesore kanë pasur karakter stimulues, duke e mbështetur ekonominë. Inflacioni regjistroi rritje në tremujorin e parë, ndonëse presionet inflacioniste vijojnë të mbeten përgjithësisht të ulëta, të reflektuara në nivelin e ulët të inflacionit bazë. Faktorë rreziku mbeten pasiguria mbi perspektivat e politikave ekonomike, si dhe ajo e lidhur me paqëndrueshmërinë politike në shtete dhe rajone të caktuara.

Grafik 2. Treguesi i përbërë paraprijës i PBB-së (CLI) dhe Prodhimi Industrial i vendeve kryesore* (majtas) dhe inflacioni (djathtas)

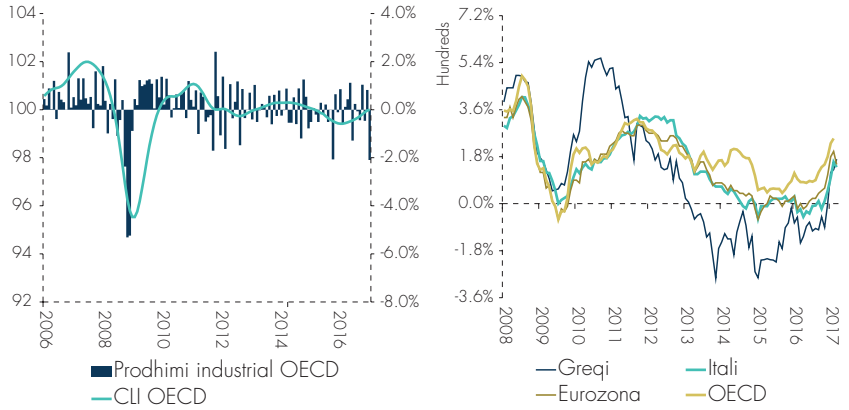

Burimi: Organizata e Bashkëpunimit dhe Zhvillimit Ekonomik.
*Prodhimi industrial është ndryshim mujor, ndërkohë që trendi afatgjatë i CLI është 100.Vendet kryesore janë ato të OBZHE (OECD) dhe Brazil, Kinë, Rusi, Indi dhe Afrikë e Jugut.

[1] *The global composite output PMI dhe Global manufacturing PMI, Markit, janar, shkurt dhe mars 2017.*

Ekonomia e ShBA-së

Ekonomia e ShBA-së tregon përmirësim të qëndrueshëm, por me ritëm më të ngadaltë. Ekonomia u zgjerua me 2.0% në tremujorin e katërt 2016, nga 3.5% një tremujor më parë. Investimet publike dhe private rezultuan të dobëta dhe u kompensuan nga konsumi i rritur privat. Treguesit paraprakë flasin për ritme të zbutura të aktivitetit ekonomik në tremujorin e parë 2017. Shitjet janë ngadalësuar dhe punësimi në muajin mars rezultoi në nivele më të ulëta sesa pritej. Nga ana tjetër, treguesit e besimit janë në nivele të larta dhe të dhënat për pagat janë pozitive. Treguesi i përbërë i prodhimit, i cili i paraprin aktivitetit ekonomik, është gjithashtu në rritje këtë tremujor.

Aktiviteti ekonomik pritet të përshpejtohet gjatë vitit 2017, i mbështetur nga konsumi dhe pritjet për një politikë fiskale stimuluese në tremujorët e ardhshëm. Përmirësimi i ndjesisë së agjentëve financiarë dhe i biznesit krijojnë kushte për materializimin e këtyre pritjeve. Rezerva Federale ka rritur normën bazë të interesit, duke vijuar me ciklin shtrëngues të politikës monetare. Megjithëse inflacioni total ka ndjekur një trajektore rritëse, duke e tejkaluar edhe objektivin e Rezervës Federale, rritja e inflacionit bazë është e moderuar. Kjo ka bërë që Rezerva Federale të deklarojë se do të tolerojë inflacionin mbi 2.0% dhe të mënjanojë rrezikun për shtrëngimin e parakohshëm të kushteve monetare.

Tabelë 1. Disa prej treguesve kryesorë makroekonomikë

Shtetet	Ndryshimi i PBB-së T4-2016		Norma e papunësisë*		Norma vjetore e inflacionit	
	Tremujor	vjetor	12/2016	03/2017	T4/2016	T1/2017
ShBA	0.5	2.0	4.7	4.5	1.8	2.5
Eurozonë	0.5	1.8	9.6	9.5	0.7	1.8
Gjermani	0.4	1.8	3.9	3.9	1.1	1.9
Francë	0.4	1.1	10.0	10.0	0.5	1.1
Mbretëri e Bashkuar	0.7	1.9	4.8	4.7	1.2	2.1

Burimi: Eurostat dhe institutet statistikore përkatëse.
**Të dhënat e punësimit në Eurozonë dhe vendet anëtare janë deri në shkurt 2017.*

Ekonomia e Eurozonës

Ekonomia e Eurozonës ka ruajtur ecuri pozitive në tremujorin e fundit të vitit 2016. Forcimi i aktivitetit ekonomik po mbështetet vazhdimisht nga gjallërimi i konsumit, ndërkohë që edhe investimet po japin kontribut pozitiv. Rritja e shpenzimeve konsumatore ka reflektuar përmirësimin e tregut të punës dhe kushtet më të favorshme të kreditimit, si pasojë e lehtësimit të politikës monetare. Treguesit paraprakë në tremujorin e parë të vitit 2017, flasin për vijim të rritjes ekonomike me të njëjtat ritme si në vitin 2016. Inflacioni ka vijuar të rritet në muajt e parë të këtij viti, duke larguar kështu rrezikun e një spiraleje të mundshme dezinflacioniste. Gjithsesi, rritja e tij gjatë kësaj periudhe i dedikohet kryesisht çmimeve të produkteve të freskëta bujqësore dhe ndryshimit të lartë të çmimeve të naftës nga një vit më parë, ndërsa inflacioni bazë vijon të jetë

i ulët. Rritja ekonomike në Eurozonë pritet të jetë pozitive dhe e qëndrueshme për periudhën në vazhdim. Rreziqet rreth këtyre pritjeve mbeten të larta, të lidhura kryesisht me pasigurinë e situatës politike në disa vende të mëdha të BE-së dhe të rajoneve partnere kryesore të saj.

Ekonomitë e vendeve partnere tregtare të Shqipërisë, Italia dhe Greqia, kanë shfaqur dinamika të ndryshme të zhvillimit ekonomik. Italia ka shfaqur vijim të rritjes ekonomike në tremujorin e fundit 2016. Rimëkëmbja e ekonomisë italiane gjatë gjysmës së dytë të vitit ka përfituar nga rritja e investimeve dhe nga forcimi i konsumit. Treguesit paraprakë të dinamikës së PBB-së flasin për vijimin me të njëjtat ritme të rritjes ekonomike edhe në tremujorin e parë të vitit 2017. Ekonomia e Greqisë është tkurrur ndjeshëm në tremujorin e katërt 2016, duke reflektuar zvogëlimin e investimeve dhe të shpenzimeve për konsum. Situata në të ardhmen përmban pasiguri që krijohen nga problemet e mundshme me menaxhimin e borxhit sovran. Sikurse në vendet e tjera të Eurozonës, inflacioni ka ndjekur një prirje rritëse në të dy këto shtete në tremujorin e parë.

Grafik 3. Indeksi i përbërë i prodhimit (PMI), PBB-ja tremujore dhe treguesi i ndjesisë ekonomike (majtas) dhe ecuria e treguesve të vrojtimit për biznesin dhe konsumatorët (djathtas)

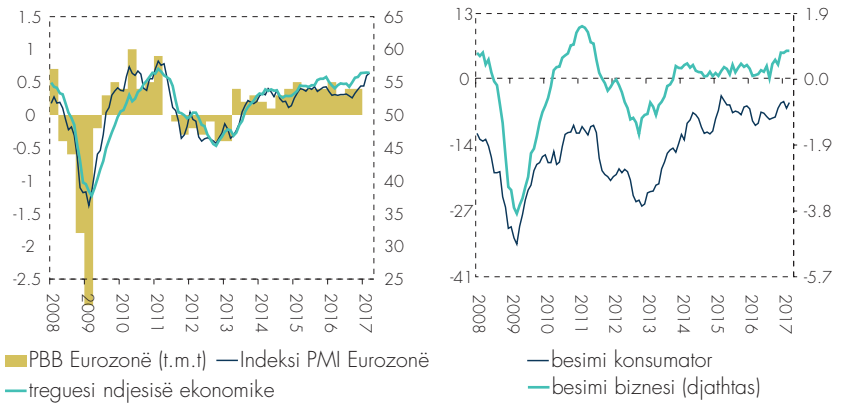

Burimi: Markit, Eurostat, Komisioni Evropian.

Ekonomitë e Rajonit[2]

Rritja ekonomike e vendeve kryesore partnere tregtare në Ballkan është forcuar gjatë vitit 2016, e mbështetur kryesisht nga investimet dhe konsumi privat, dhe më pak nga eksportet (Serbi, Maqedoni). Përjashtim në këtë tendencë bën Turqia, ekonomia e të cilës u ngadalësua ndjeshëm si pasojë e tensioneve të brendshme politike. Perspektiva ekonomike e vendeve partnere të rajonit për vitin 2017 është pozitive. Rritja ekonomike pritet të mbështetet kryesisht nga kërkesa e brendshme, ndërsa rreziqet burojnë nga kursi i zhvillimeve në ekonomitë e mëdha dhe tensionet e brendshme politike (Maqedoni, Turqi).

[2] *Vendet kryesore partnere tregtare në Ballkan, joanëtare të BE-së.*

Normat e inflacionit tregojnë rritje në të gjitha vendet. Çmimet më të larta të ushqimeve dhe të mallrave bazë në tregjet ndërkombëtare janë faktorët kryesorë për rritjen e inflacionit.

Aktiviteti ekonomik nuk ka njohur ritme të njëjta për të gjitha vendet njëkohësisht. Serbia ka shënuar rritjen më të shpejtë të ekonomisë, në 2.8% në vitin 2016 nga 0.8% një vit më parë. Rritja ekonomike në tremujorin e katërt u mbështet nga zgjerimi i konsiderueshëm i eksporteve dhe nga konsumi publik dhe privat. Të dhënat paraprake për tremujorin e parë flasin për zgjerimin e qëndrueshëm të aktivitetit ekonomik. Ekonomia e Maqedonisë regjistroi ritëm më të ulët rritjeje në vitin 2016, në 2.8% nga 3.5% vitin e kaluar, e ndikuar nga rënia e investimeve. Kriza politike në Maqedoni duket të ketë ndikuar klimën e biznesit[3]. Në tremujorin e katërt, tkurrja e investimeve thelloi edhe më tepër kontributin negativ. Nga ana tjetër, zgjerimi i shpenzimeve konsumatore dhe ai i eksporteve kanë kontribuar pozitivisht. Rritja ekonomike në Kosovë është udhëhequr kryesisht nga zgjerimi i investimeve dhe i shpenzimeve private. Eksportet neto kanë dhënë një kontribut negativ, si pasojë e rritjes së lartë të importeve në përgjigje të konsumit të rritur dhe investimeve të larta. Ky profil i aktivitetit ekonomik pritet të ruhet edhe gjatë këtij viti. Ekonomia e Turqisë vlerësohet të jetë rritur me 2.9% në vitin 2016, ndjeshëm më ulët se rritja prej 6.1% vitin e kaluar. Pas vlerës negative të rritjes vjetore në tremujorin e tretë të vitit 2016, tremujori i katërt shënoi rritje pozitive prej 3.5%, i mbështetur nga konsumi dhe investimet (publike dhe private). Të dhënat për tremujorin e parë 2017 janë pozitive dhe flasin për ritme rritjeje të ngjashme me vitin 2016. Treguesit e besimit konsumator dhe të biznesit janë stabilizuar në nivele më të larta se në fund të vitit të kaluar.

Tabelë 2. Tregues ekonomikë për vendet fqinje

Vendet	Ndryshimi vjetor i PBB-së		Inflacioni vjetor	Norma e papunësisë
	T3-2016	T4-2016	T1-2017	T4 - 2016
Itali	1.0	1.0	1.3	11.5†
Greqi	2.0	-1.1	1.4	23.5*
Maqedoni	2.0	2.4	0.5	23.1
Serbi	2.8	2.5	3.1	13.0
Turqi	-1.3	3.5	10.2	12.4
Kosovë	3.8	3.0	1.6	27.5
Shqipëri	3.1	4.0	2.4	14.2

Burimi: Institutet statistikore përkatëse.
*Shënim: *Vlera për muajin janar 2017; †Vlera për muajin shkurt 2017.*

Normat e inflacionit në rajon kanë ndjekur një prirje rritëse në tremujorin e parë 2017. Në Maqedoni ai ka kaluar në territor pozitiv, dhe në Serbi ka hyrë brenda intervalit të objektivit të bankës qendrore. Ky përshpejtim konsiderohet i përkohshëm, pasi reflekton faktorë të ofertës të lidhur me çmimin e lartë të ushqimeve të shkaktuar nga kushtet e këqija klimaterike në muajt e parë të vitit. Inflacioni bazë mbetet në nivele të ulëta. Në Turqi, inflacioni shënoi vlera

[3] *Pasi u shtynë disa herë gjatë vitit, zgjedhjet parlamentare u bënë në dhjetor 2016. Pas rezultatit të zgjedhjeve nuk u arrit dakordësia për krijimin e një qeverie, situatë e cila e ka çuar vendin në krizë politike.*

dyshifrore, ndjeshëm mbi objektivin 5.0% të bankës qendrore, duke pasqyruar çmimet e larta të ushqimeve dhe efektin e vonuar të zhvlerësimit të lirës turke.

2.2. ECURIA E ÇMIMEVE TË MALLRAVE KRYESORE NË TREGJET BOTËRORE

Çmimet e mallrave bazë kanë vijuar rritjen në tremujorin e parë, duke ndjekur përmirësimin e aktivitetit ekonomik në botë. Indeksi kryesor i çmimeve të mallrave bazë u rrit me 6% nga tremujori i kaluar, dhe 35% nga një vit më parë. Nga grupet e mallrave, ato me rritjen më të fortë kanë qenë çmimet e produkteve të naftës. Çmimet e tyre kërcyen në janar dhe në shkurt, duke reflektuar besimin e tregut tek marrëveshja midis vendeve të OPEC-ut dhe disa vende jashtë OPEC-ut për reduktimin e prodhimit në gjashtëmujorin e parë të vitit 2017. Çmimi i naftës Brent u luhat në intervalin 54–57 USD/fuçi në këto dy muaj dhe indeksi i këtij malli shënoi një rritje vjetore prej rreth 70%. Në muajt mars e prill, çmimi i naftës është luhatur ndjeshëm. Optimizmi i tregut u shua në muajin mars, me rritjen e prodhimit në SHBA dhe me dyshimet se marrëveshja e OPEC-ut nuk do të mjaftonte për të krijuar presione në çmimin e naftës. Kjo ndikoi në rënien e çmimit këtë muaj. Megjithatë, shtimi i tensioneve gjeopolitike dhe deklaratat nga autoritetet për respektimin e marrëveshjes bënë që çmimi të rritej përsëri në muajin prill, pranë niveleve të fillimvitit.

Rritje kanë njohur dhe çmimet e metaleve, në përgjigje të perspektivës për rritje të investimeve në vendet në zhvillim, ulje të kapaciteteve prodhuese në disa miniera dhe një politikë fiskale stimuluese në ShBA. Çmimet e ushqimeve janë rritur më pak dhe kanë pasur ecuri të ndryshme brenda grupeve. Ato të drithërave kanë reflektuar pritjet për prodhim më të ulët dhe konsum më të lartë, duke shënuar rritje të moderuar.

Grafik 4. Ndryshimet vjetore të çmimeve të mallrave bazë

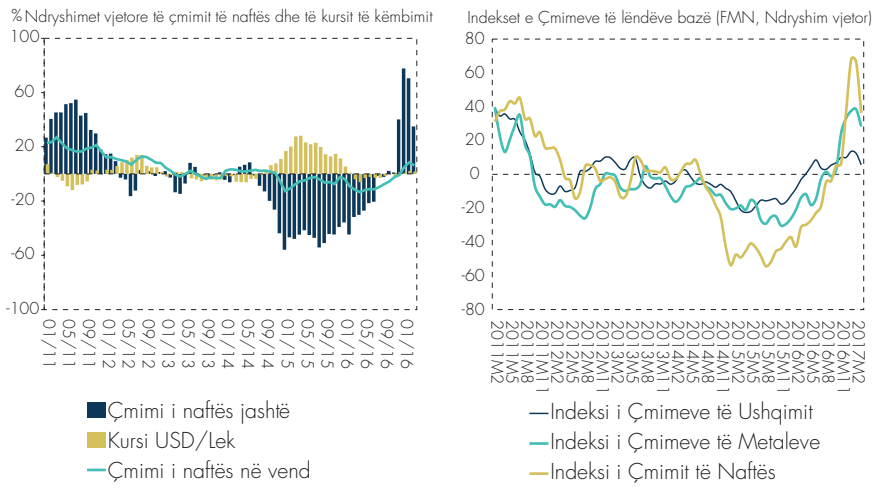

Burimi: EIA, FMN, llogaritje të Bankës së Shqipërisë.

Çmimet e produkteve të naftës dhe shumicës së metaleve pritet të mbeten në nivelet aktuale deri në fund të vitit 2017. Për pjesën më të madhe të ushqimeve, çmimet priten të rriten si pasojë e kushteve jo të mira klimaterike[4].

2.3. TREGJET FINANCIARE

Grafik 5. Normat bazë të interesit të disa bankave qendrore

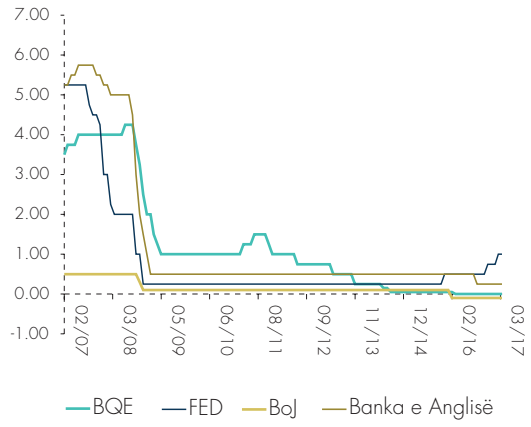

Burimi: Bankat qendrore (BQE, Fed, BJ dhe BA).

Komiteti Federal i Tregut të Hapur (FOMC) i FED-it, në mbledhjen e muajit mars, ka rritur normën bazë me 0.25 pikë përqindje në 0.75%-1.00%. Bankat e tjera qendrore kryesore i kanë lënë të pandryshuara normat e tyre bazë të interesit respektivisht, BQE-ja në 0.0%, Banka e Anglisë në 0.25% dhe Banka e Japonisë në -0.1%.

Kushtet në tregjet financiare janë paraqitur të lehtësuara në tre muajt e parë të vitit 2017. Indekset e aksioneve në ekonomitë e zhvilluara kanë shfaqur rritje. Diferenca midis *yield*-eve të titujve me vlerësim maksimal dhe atyre të renditur më poshtë nga agjencitë e vlerësimit është ngushtuar. Rritja e kërkesës për këta tituj tregon për një përmirësim të klimës së besimit tek agjentët e tregut. Flukset hyrëse të kapitaleve në ekonomitë në zhvillim janë kthyer pozitive dhe monedhat e këtyre vendeve kanë treguar një mbiçmim të përgjithshëm.

Interesat e instrumenteve në tregun e parasë në Eurozonë nuk kanë ndryshuar, duke mbetur në nivele të ulëta. Interesat e kuotuara në monedhën amerikane janë rritur, duke reflektuar ndryshimin në politikën monetare të Rezervës

Grafik 6. Ecuria e disa treguesve financiarë në tregjet ndërkombëtare

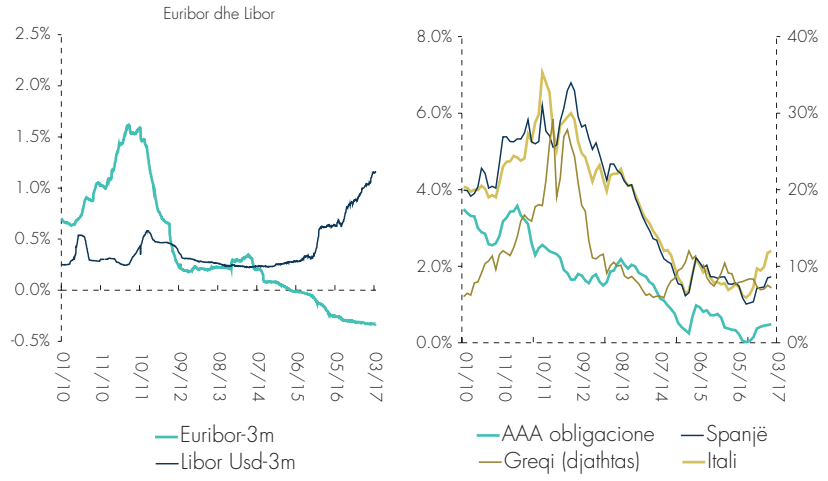

Burimi: Bloomberg, Reuters dhe Eurostat.

[4] *Parashikime të FMN-së, prill 2017 (World Economic Outlook).*

Federale. Normat afatgjata të interesit në Eurozonë janë rritur, duke reflektuar kryesisht përmirësimin e kushteve ekonomike, por edhe një rritje të primeve për rrezikun sovran. Gjatë këtyre tre muajve, euro është nënçmuar ndaj dollarit amerikan dhe disa prej monedhave kryesore. Në terma mesatarë krahasuar me tremujorin e fundit të vitit 2016, euro u nënçmua me 1.3% ndaj dollarit amerikan.

3. TREGJET FINANCIARE DHE ZHVILLIMET MONETARE

Tregjet financiare kanë qenë të qeta në tremujorin e parë të vitit, në prani të primeve të ulëta të rrezikut dhe të niveleve të kënaqshme të likuiditetit. Yield-et e letrave me vlerë të qeverisë i janë rikthyer prirjes rënëse me përmirësimin e raportit kërkesë/ofertë. Luhatjet e tyre nuk janë transmetuar në segmentet e tjera të tregut dhe normat e interesit ndodhen pranë vlerave minimale të tyre. Politika monetare lehtësuese e Bankës së Shqipërisë është reflektuar në uljen e kostove të financimit për sektorin privat. Zhvillimet në kredi konfirmojnë zhvendosjen e portofolit drejt kredisë në lekë, rritja e të cilës ka kompensuar tkurrjen e kredisë në valutë. Rritja e portofolit total të kredisë vijon e ngadaltë, duke ndikuar ritmin e zgjerimit monetar. Kështu, presionet inflacioniste me natyrë monetare mbeten të ulëta për periudhën afatmesme.

3.1. ZHVILLIMET NË TREGJET FINANCIARE

Tregu ndërbankar

Tregu ndërbankar ka vijuar të karakterizohet nga norma të ulëta interesi gjatë tremujorit të parë të këtij viti. Vëllimi i tregtuar nga bankat ka qenë i ngjashëm me atë të fundit të vitit 2016. Interesat për shkëmbimin e fondeve midis bankave kanë vijuar të luhaten pranë normës bazë dhe treguesit e luhatshmërisë së tyre kanë ruajtur nivele të ulëta. Likuiditeti në treg ka qenë i kënaqshëm, duke mbështetur këtë ecuri të normave të interesit. Profili i transaksioneve mbizotërohet nga maturiteti ditor dhe ai javor, ku pesha e vëllimeve është në favor të këtij të fundit. Krahas këtyre maturiteteve janë shtuar edhe transaksionet 2- apo 3-ditore. Banka e Shqipërisë ka vijuar të ofrojë likuiditet me anë të instrumentit

Grafik 7. Operacionet e tregut të hapur të BSh (majtas) dhe normat e interesit në tregun ndërbankar (djathtas)

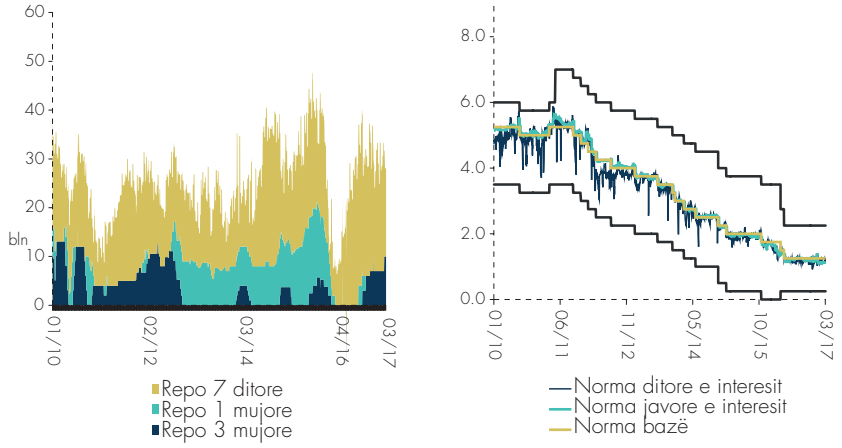

Burimi: Banka e Shqipërisë.

të saj kryesor, repos 7-ditore, si dhe marrëveshjeve repo me maturitet 1- dhe 3-mujor. Shuma e injektuar ka qenë lehtësisht më e vogël se tremujori i kaluar.

Tregu i brendshëm valutor

Ecuria e monedhës vendase ka vijuar të karakterizohet nga sjellje mbiçmuese, si në terma efektivë, ashtu edhe në ato bilateralë, gjatë tremujorit të parë të këtij viti. Ndryshimi vjetori i kursit nominal efektiv[5] rezultoi -3.5% në tre muajt e parë të vitit, nga -3.2% në tremujorin e mëparshëm dhe njëkohësisht gjatë vitit 2016. Thellimi i mbiçmimit efektiv në këtë periudhë ka reflektuar kryesisht mbiçmimin e ndjeshëm të lekut ndaj lirës turke, vlera e së cilës ka rënë në masë të konsiderueshme kundrejt dollarit amerikan. Ecuria në terma realë[6] ka qenë e qëndrueshme. Indeksi i kursit real efektiv është mbiçmuar me mesatarisht 4.0% në tremujorin e parë të vitit, ritëm i ngjashëm ky me atë të vërejtur në tremujorin paraardhës. Forcimi i mbiçmimit nominal është balancuar nga ngushtimi i diferencës së inflacionit në vend me atë të vendeve partnere evropiane.

Grafik 8. Ecuria e kursit të këmbimit

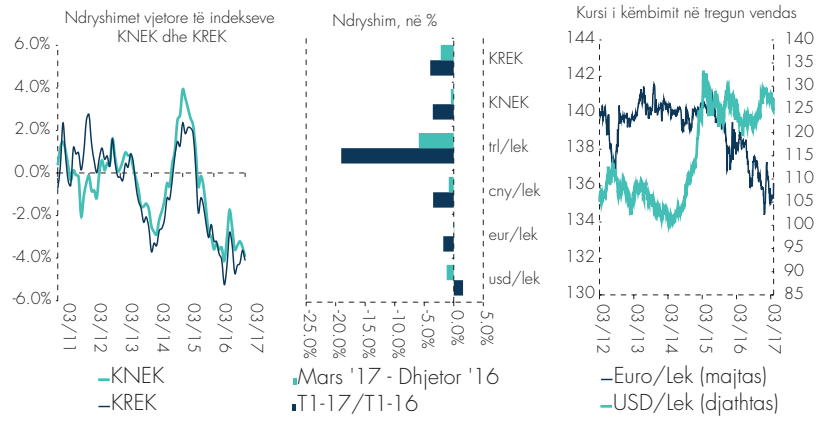

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Tendencat mbiçmuese të lekut kundrejt monedhës evropiane kanë qenë të pranishme edhe në tremujorin e parë të vitit. Me prapësimin e mbiçmimit sezonal të muajit dhjetor, kursi euro/lek u rrit në 136.6 në muajin janar, për të rënë në 135.6 në muajin shkurt e në 135.4 në muajin mars. Në terma vjetorë, vlera e lekut kundrejt euros u rrit me mesatarisht 1.8%, ritëm ky i ngjashëm me atë të tremujorit të fundit të vitit 2016. Në tërësi, ecuria e kursit euro/lek ka reflektuar raportin më të lartë të ofertës së euros kundrejt kërkesës së ekonomisë

[5] *Kursi nominal efektiv i këmbimit (KNEK/NEER) llogaritet kundrejt monedhave të pesë partnerëve tregtarë kryesorë (Italia, Greqia, Gjermania, Turqia dhe Kina), duke përdorur peshat përkatëse në tregti. Me qëllim përllogaritjen e kursit lira/lek dhe renminbi/lek, kursi zyrtar referues mbetet ai i lirës turke dhe renminbit kinez ndaj dollarit amerikan.*

[6] *Kursi real efektiv i këmbimit (KREK/REER) llogaritet në mënyrë të ngjashme si ai nominal, por merr parasysh edhe inflacionin në vend dhe në partnerët tregtarë.*

vendase për të. Ky fenomen ka qenë veçanërisht i spikatur në gjysmën e dytë të vitit të kaluar, kur ekonomia vendase përjetoi përshpejtim të eksporteve dhe ngadalësim të importeve, si dhe flukse të shtuara nga turizmi, remitancat dhe nga financimet e huaja të lidhura me projekte të mëdha të investimeve. Zhvillimet e vërejtura gjatë muajit prill tregojnë për luhatje të kurseve euro/lek pranë niveleve mesatare të muajit mars.

Leku ka shfaqur sërish prirje mbiçmuese kundrejt monedhës amerikane gjatë tremujorit të parë të vitit. Pasi qëndroi pranë nivelit mesatar të dhjetorit edhe gjatë muajit janar, prej 128.4, kursi usd/lek ra në 127.4 në muajin shkurt e më tej në 126.7 në muajin mars. Në terma vjetorë, leku vijon të jetë i nënçmuar kundrejt monedhës amerikane, me mesatarisht 1.6%. Zhvillimet e vërejtura në kursin usd/lek janë përgjithësisht në linjë me ecurinë e monedhës së gjelbër në tregun ndërkombëtar.

Tregu primar

Në tregun primar të instrumenteve të borxhit të qeverisë, *yield*-et e bonove të thesarit dhe të obligacioneve kanë ndjekur ecuri rënëse. *Yield*-et kthyen kah në fundin e muajit janar, duke përfunduar trajektoren rritëse që kishte mbizotëruar në pjesën e dytë të vitit të kaluar. Ulja e *yield*-eve ka reflektuar përmirësimin e raportit ofertë/kërkesë. Kërkesa e qeverisë për financim ka qenë e lartë në tremujorin e parë, por pjesëmarrja dhe oferta e bankave në ankande është rritur, duke diktuar prirjen rënëse tek *yield*-et. Ulja e *yield*-eve ka qenë e pranishme tek të gjitha maturitetet, por me intensitet të ndryshëm – ajo ka qenë më e fortë në maturitetet 12- dhe 24-mujore. Për rrjedhojë, kurba e *yield*-eve është zhvendosur për poshtë dhe pjerrësia e saj është rritur kundrejt fillimit të vitit.

Yield-i 12-mujor rezultoi 1.79% në fillimin e muajit prill, nga niveli prej 3.22% që shënonte në muajin janar. *Yield*-i i obligacionit 2-vjeçar (i cili ka emetime të

Grafik 9. *Yield*-et në tregun primar

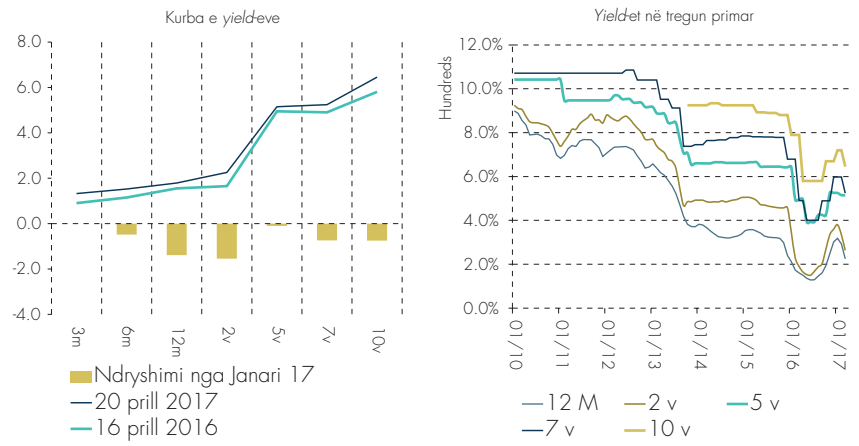

Burimi: Banka e Shqipërisë.

rregullta mujore) u ul në 2.25% në ankandin e muajit prill, nga 3.80% në janar. Në ankandet e obligacioneve 5-, 7- dhe 10-vjeçare (emetime tremujore), *yield*-et rezultuan përkatësisht 5.15%, 5.24% dhe 6.45%, nga 5.25%, 5.98% dhe 7.20%, që kishin shënuar në ankandet paraardhëse respektive. Kërkesa për të blerë obligacione ka njohur rritje në tremujorin e parë[7], duke konfirmuar rritjen e interesit të bankave për këto instrumente investimi.

3.2. NORMAT E INTERESIT TË DEPOZITAVE DHE KREDIVE DHE KUSHTET E FINANCIMIT[8]

Interesat për depozitat e reja në lekë, pasi ruajtën nivele të krahasueshme me ato të tremujorit të mëparshëm, prej 0.83% në janar, kanë shënuar rritje në muajin shkurt, në 0.98%. Rritja ka qenë e dallueshme në depozitat me maturitet 6-, 12- dhe 24-mujor. Analiza e detajuar tregon se rritja e interesave të depozitave në muajin shkurt nuk është me bazë të gjerë, por reflekton sjelljen e dy bankave të sistemit. Duke përjashtuar këto dy banka nga llogaritjet, norma e interesit të depozitave rezulton pranë nivelit mesatar të gjashtëmujorit të dytë të vitit të kaluar. Normat e interesit për depozitat e reja në euro kanë qëndruar pranë nivelit mesatar të tremujorit të fundit të vitit 2016, duke shënuar 0.16%.

Grafik 10. Normat e interesit për depozitat e reja me afat

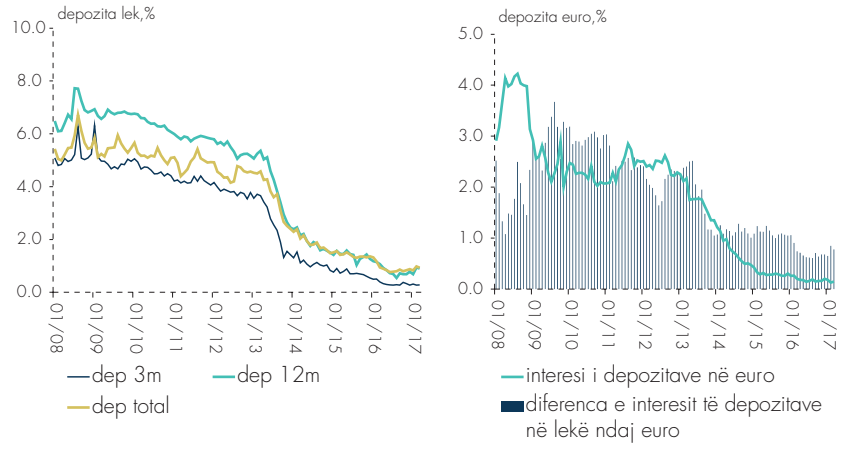

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Nga këndvështrimi i ndërmjetësimit financiar, kostoja e financimit të aktivitetit bankar mbetet në nivele të ulëta historike. Interesi i depozitave në lekë është në vlerat minimale të tij, në reflektim të politikës monetare lehtësuese dhe të situatës së mirë të likuiditetit në sistemin bankar. Në kushtet e përmirësimit të bilanceve

[7] *Treguesi bid/cover për ankandet e zhvilluara në muajt janar, shkurt dhe mars për obligacionet ishte 1.66 nga 0.98, që ishte në tremujorin e fundit.*

[8] *Të dhënat më të fundit zyrtare për normat e interesit për kreditë dhe depozitat e reja i përkasin muajit shkurt 2017.*

të bankave dhe të rritjes progresive të aktivitetit ekonomik, reduktimi i kostos së financimit të sistemit bankar është përkthyer në norma më të ulëta financimi për sektorin privat.

Interesat për kredinë e re në lekë kanë treguar ecuri rënëse në tremujorin e parë të 2017-ës. Norma mesatare e interesit rezultoi 7.36% nga 7.75%[9], që ishte në tremujorin e fundit të vitit të kaluar. Ecuria e normave të interesit të kredive në muajt janar dhe shkurt nuk ka qenë e njëjtë për të gjitha segmentet. Interesat e kredisë janë ulur për bizneset private, ndërsa kanë shënuar rritje për individët. Norma mesatare e kredisë për bizneset ka rezultuar 7.33% nga 8.03% që ishte në tremujorin e katërt. Brenda segmentit të bizneseve, normat e interesit janë ulur për kreditë për likuiditet dhe janë rritur për ato për investime. Interesat për kreditë për individë janë rritur në të gjitha segmentet, si për financimin e konsumit, ashtu edhe për kreditë hipotekare. Ecuria e luhatshme e *yield*-eve nuk është përkthyer në luhatshmëri të normave të interesit të kredive, por rritja e tyre në muajt e fundit të vitit të kaluar ka ushtruar presione për rritjen e normave të interesit për kreditë afatgjata në përgjithësi dhe veçanërisht për kreditë për individë.

Grafik 11. Normat e interesit për kredinë e re, mesatare rrëshqitëse 6-mujore

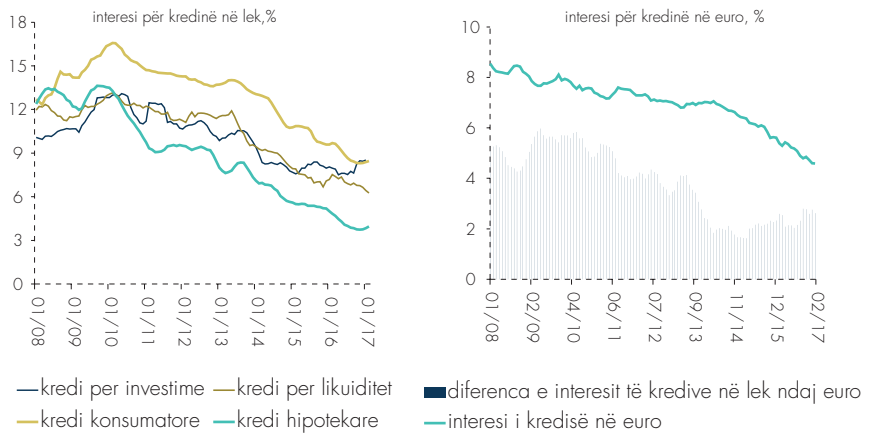

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Interesi mesatar për kredinë e re në euro shënoi një ulje të lehtë në këtë tremujor. Në terma mesatarë, ai rezultoi 4.62%, nga 4.71% që shënonte në tremujorin e mëparshëm. Në tërësi, si bizneset private ashtu edhe individët kanë përfituar nga rënia e interesave për kreditë në euro. Tek bizneset, rënia e interesave vërehet tek kreditë për likuiditet, ndërsa interesi për kreditë për investime vijon të qëndrojë në nivele minimale. Individët kanë përfituar norma më të ulëta për kreditë hipotekare, në një kohë që normat e interesit për kreditë konsumatore janë rritur. Diferenca e normës mesatare të kredisë në lekë kundrejt asaj në

[9] *Llogaritja e mesatares së tremujorit të katërt është bërë, duke përjashtuar nga llogaritjet një kredi të dhënë një kompanie publike me normë interesi preferenciale në muajin dhjetor.*

euro është ulur këto dy muaj, si rezultat i rënies më të madhe të interesave për kredinë në lekë. Kjo diferencë qëndron lehtas mbi mesataren e vitit të kaluar.

Grafik 12. Kushtet e kreditimit
(për biznese majtas, për individë djathtas)

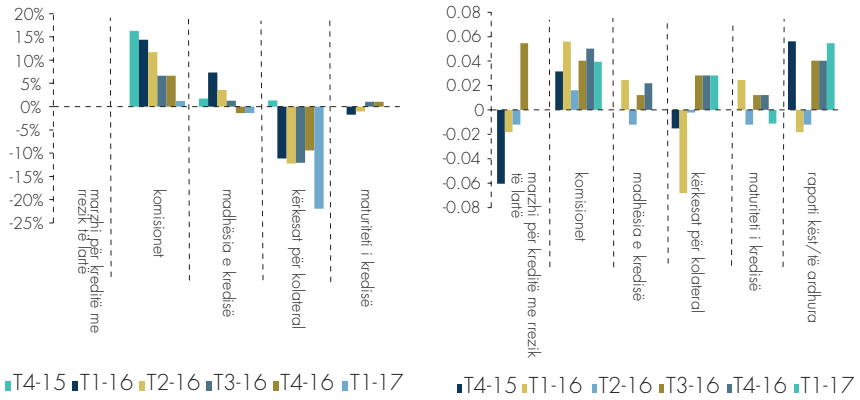

Burimi: Vrojtimi i aktivitetit kreditues, Banka e Shqipërisë.

Rezultatet e vrojtimit të aktivitetit kreditues për tremujorin e parë të vitit 2017 tregojnë shtrëngim të standardeve të kreditimit për bizneset, për të katërtin tremujor radhazi. Ky shtrëngim ka qenë i pranishëm si për kreditë për investime, ashtu edhe për ato për likuiditet, dhe është shprehur kryesisht nëpërmjet rritjes së mëtejshme të kërkesave për kolateral, dhe në një masë të vogël, nëpërmjet uljes së madhësisë së kredisë. Ndërkohë, lehtësimi i standardeve të kreditimit në segmentin e individëve ka vijuar, si për kreditë konsumatore, ashtu edhe për ato hipotekare. Përqasja lehtësuese e bankave ndaj këtij segmenti është materializuar nëpërmjet uljes së kërkesave për kolateral dhe përmirësimit të raportit kësti/të ardhura.

3.3. KREDITIMI I SEKTORIT PRIVAT[10]

Zhvillimet në kredi tregojnë për rritjen e saj të moderuar, por të qëndrueshme gjatë dy viteve të fundit. Kredia për sektorin privat u rrit mesatarisht me 2.9% në muajt janar e shkurt, pas normës 3.3% të rritjes në tremujorin e kaluar. Në terma mujorë, teprica e kredisë për sektorin privat u tkurr në janar, dhe u rrit lehtësisht në shkurt, duke rezultuar rreth 1.9 miliardë lekë më pak se fundi i vitit 2016. Ritmet e ngadalta të kreditimit reflektojnë ofertën ende të shtrënguar të sektorit bankar për segmentin e bizneseve. Ndërkohë, rritja e tij është mbështetur kryesisht nga kredia për individë, në reflektim të një kërkese më të qëndrueshme, si edhe të kushteve më të lehtësuara nga ana e ofertës.

[10] *Analiza e kredisë bazohet në të dhënat monetare të rregulluara për kreditë e nxjerra nga bilanci.*

Raporti i tepricës së kredisë për sektorin privat ndaj PBB-së vlerësohet në rreth 37% në fund të muajit shkurt.

Në terma të zhvillimeve sipas monedhës, kredia në lekë ka mbështetur plotësisht zgjerimin e kredisë për sektorin privat, duke kompensuar tkurrjen e stokut të kredisë në monedhë të huaj. Rënia e kostos së financimit në lekë, politikat e kreditimit të bankave, kombinuar edhe me ndërgjegjësimin e agjentëve ekonomikë për rrezikun e ekspozimit ndaj kursit të këmbimit, janë materializuar në rritjen e kredidhënies në lekë. Teprica e kësaj kredie zë rreth 43.7% të kredisë për sektorin privat në muajin shkurt, krahasuar me 40.6% në të njëjtën periudhë një vit më parë. Portofoli i kredisë në lekë ka përshpejtuar normën e rritjes vjetore në 10.9%, ndërsa ajo në valutë rezulton mesatarisht 2.5% më e ulët se një vit më parë. Tendenca mbiçmuese e monedhës vendase kundrejt monedhave kryesore, USD dhe Euro, ka ndikuar në thellimin e kësaj tkurrjeje. Pastruar nga ky efekt, norma vjetore e rënies së portofolit të kredisë në valutë rezulton më e zbutur.

Grafik 13. Kredia për sektorin privat sipas monedhës dhe agjentëve ekonomikë

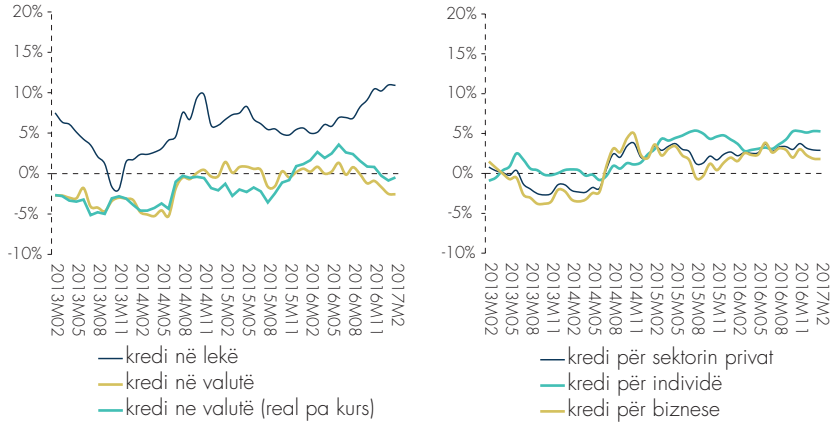

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Në terma të zhvillimeve sipas klientit, zgjerimi i kredisë është mbështetur nga rritja e kredisë për individë. Kredia për individë shfaq rritje të qëndrueshme me thuajse të njëjtat ritme si një tremujor më parë. Ajo ka përfituar nga lehtësimi i vazhdueshëm i kushteve për individët, kombinuar njëkohësisht me kërkesën në rritje të tyre për financim nga sektori bankar. Në terma mesatarë vjetorë, teprica e kredisë për individë u rrit me rreth 5.3% në muajt janar-shkurt. Zgjerimi i këtij portofoli mbështetet si nga performanca e mirë e kredisë për konsum, ashtu edhe nga financimi për kredi hipotekare. Teprica e kredisë hipotekare shfaqi rritje vjetore më të lartë se ajo e një tremujori më parë (4.5% përkundrejt 3.7%). Ndërsa kredia konsumatore ngadalësoi normën e rritjes me 0.4 pikë përqindje në 9.9% për të njëjtën periudhë. Ndryshimet mujore të stokut total të kredisë për individë tregojnë për rritje, me rreth 0.3 miliardë lekë nga fundi i vitit të kaluar.

Grafik 14. Ecuria e kredisë sipas agjentëve ekonomikë

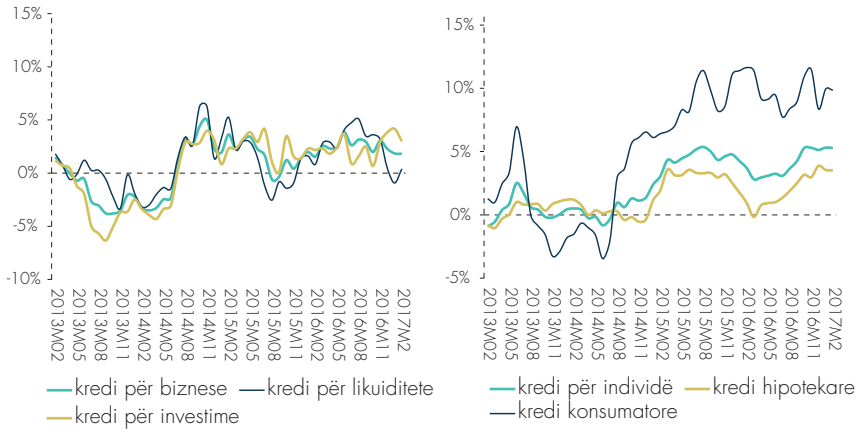

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Kredia për biznese ka vijuar të shfaqë rritje të plogësht e të paqëndrueshme. Ky portofol ngadalësoi normën vjetore të rritjes në rreth 1.8% në periudhën janar-shkurt, krahasuar me 2.4% në tremujorin e kaluar. Ndryshimet në tepricën e kredisë për biznese në terma mujorë tregojnë për rënie të saj me rreth 2.2 miliardë lekë nga fundi i vitit të kaluar. Ecuria e kredisë për biznese kushtëzohet nga oferta ende e shtrënguar për këtë segment, e përqendruar në segmentin e ndërmarrjeve të mëdha. Nga ana tjetër, edhe kërkesa për kredi rezulton e paqëndrueshme dhe e segmentuar[11]. Sipas qëllimit të përdorimit, kredia për investime shfaq rritje të qëndrueshme në kohë (3.6%). Në të kundërt, kredia për likuiditete (-0.3%) karakterizohet nga luhatshmëri më e lartë, duke reflektuar edhe maturitetin afatshkurtër të këtij portofoli si dhe gjendjen e mirë të likuiditetit të bizneseve.

Grafik 15. Deficiti buxhetor dhe instrumentet e financimit të tij, në miliardë lekë (kumulative)

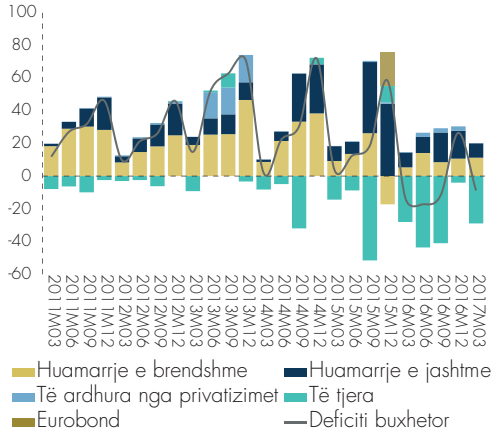

Burimi: Ministria e Financave.

3.4. FINANCIMI I SEKTORIT PUBLIK

Politika e huamarrjes së qeverisë ka qenë e orientuar drejt instrumenteve afatgjata dhe në tremujorin e parë të vitit 2017, duke i shërbyer në këtë mënyrë zgjatjes së maturitetit të borxhit të brendshëm. Huamarrja në tregun e brendshëm ka qenë e diversifikuar si në terma të instrumenteve ashtu edhe të monedhës, dhe është shpërndarë në përputhje me kalendarin e emetimeve të letrave me vlerë.

[11] *Bazuar në vrojtimet e aktivitetit kredites, për më shumë: https://www.bankofalbania.org/web/Vrojtimi_i_aktivitetit_kredites_5311_1.php*

Në fund të muajit mars, huamarrja e brendshme rezultoi 11.2 miliardë lekë dhe u formua në masën më të madhe (rreth 90%) nga instrumentet afatgjata. Rreth 48% të shtesës së stokut të borxhit të brendshëm nga fundi i muajit dhjetor 2016 e ka sjellë emetimi i obligacionit 2-vjeçar në monedhën Euro. Pjesa tjetër është formuar nga obligacionet 7- dhe 10-vjeçare, si dhe bonot e thesarit, duke kompensuar edhe reduktimin e portofolit të obligacioneve 3-vjeçare me rreth 1.1 miliardë lekë.

Përsa i përket aktorëve të tregut të letrave me vlerë, roli i sistemit bankar mbetet dominues. Në fund të muajit mars, bankat zotërojnë rreth 58% të portofolit të letrave me vlerë të qeverisë përkundrejt 57% një vit më parë. Gjithashtu, prania e individëve në këtë treg është shtuar: në fund të muajit mars, individët zotërojnë rreth 25% të stokut të borxhit të letrave me vlerë.

3.5. ECURIA E DEPOZITAVE DHE E PARASË NË EKONOMI

Oferta monetare në ekonomi është zgjeruar në muajt janar-shkurt. Treguesi i parasë së gjerë, agregati M3, ka shënuar rritje me 3.9% në terma mesatarë vjetorë, nga 3.2% në tremujorin paraardhës. Mjetet valutore neto të sistemit bankar kanë vijuar të japin kontributin kryesor në zgjerimin e masës monetare. Kjo e fundit është mbështetur gjithashtu nga kontributi pozitiv i sektorit publik, ku pretendimet neto ndaj qeverisë reflektojnë pjesërisht efektin statistikor të rënies së tyre një vit më parë. Kontributi i kredisë për ekonominë në zgjerimin e parasë së gjerë është pozitiv, por mesatarisht më i ulët se një tremujor më parë. Agregati i parasë në lekë, M2, tregon për zgjerim të krijimit të parasë në monedhën vendase, duke shënuar normë mesatare vjetore rritjeje me 2.3% në muajt janar-shkurt, nga 0.6% një tremujor më parë. Aktiviteti i shtuar në lekë është mbështetur gjerësisht nga përqendrimi i kredidhënies në monedhë vendase dhe financimi i qeverisë në lekë. Treguesi i parasë së ngushtë, agregati

Grafik 16. Ecuria e treguesve monetarë

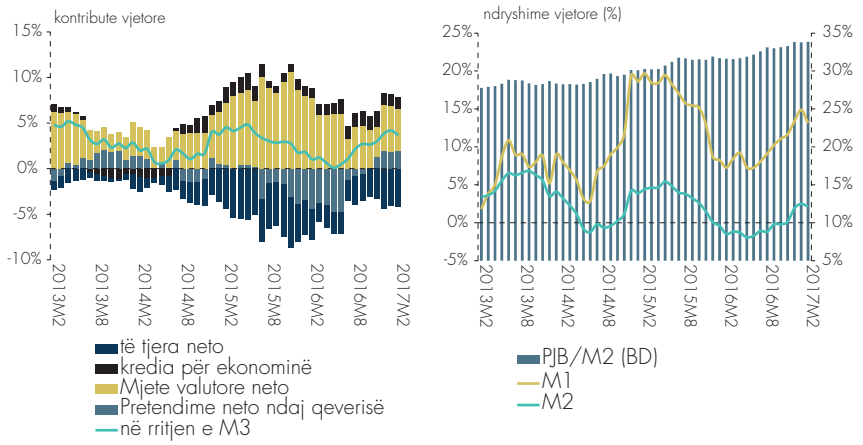

Burimi: Ministria e Financave.

M1, ka shënuar një normë vjetore rritjeje prej 14%. Tendenca rritëse e këtij treguesi reflekton kryesisht preferencën e agjentëve ekonomikë për mbajtjen e depozitave në formë likuide. Pas rritjes sezonale në fund të vitit, paraja jashtë bankave tregon reduktim të stokut në muajt janar-shkurt, në linjë me pritjet.

Depozitat në sistemin bankar[12] janë zgjeruar mesatarisht me 4.8% në terma vjetorë në muajt janar-shkurt, krahasuar me normën prej 4.5% në tremujorin e kaluar. Stoku total i depozitave në raport me PBB-në vlerësohet në rreth 72.8% në fund të muajt shkurt. Rritja e depozitave mbështetet nga performanca e mirë e depozitave në valutë (6.8%), si edhe përmirësimi në normat e rritjes së depozitave në lekë (2.8%). Zhvillimet afatshkurtra tregojnë për rënie të stokut të depozitave nga fundi i vitit të kaluar (me 5.6 miliardë lekë), e ndikuar nga reduktimi i depozitave në lekë gjatë kësaj periudhe. Ecuria e këtyre të fundit është ndikuar nga zhvendosja e kursimeve në instrumente alternative financiare, si letra me vlerë të qeverisë. Ndërkohë, depozitat në valutë kanë shënuar rritje të moderuar (0.2 miliardë lekë), e cila e pastruar nga efektet e mbiçmimit të monedhës vendase gjatë kësaj periudhe, rezulton lehtësisht më e lartë.

Grafik 17. Ecuria e depozitave në sistemin bankar

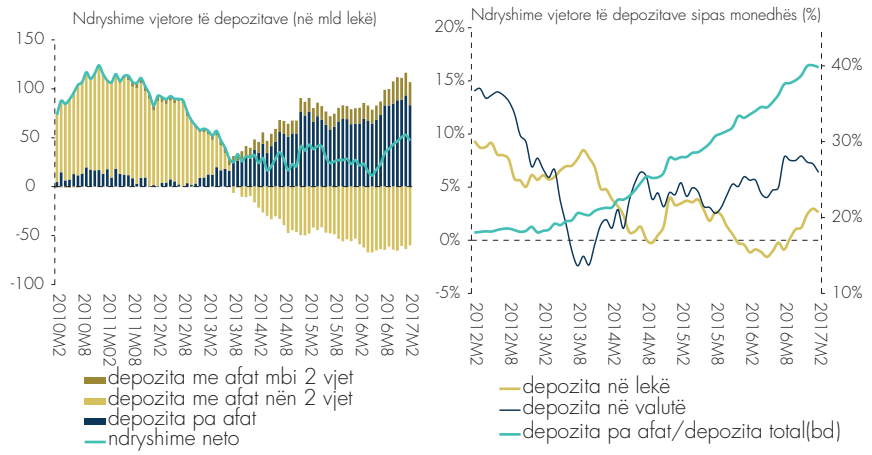

Burimi: Banka e Shqipërisë

Zhvillimet në terma të strukturës kohore tregojnë se reduktimi i stokut të depozitave në periudhën janar-shkurt ka prekur kryesisht stokun e depozitave pa afat (3.9 miliardë lekë), dhe në një masë më të ulët ato me afat. Megjithatë, në terma afatgjatë, struktura kohore evidenton ende preferencën e agjentëve ekonomikë për mjete monetare likuide. Në fund të muajit shkurt, depozitat pa afat në sistemin bankar përbëjnë 39.8% të stokut në total.

[12] *Analiza e depozitave përfshin edhe depozitat me maturitet mbi dy vjet që nuk janë pjesë e llogaritjes së agregatit M3.*

4. INFLACIONI DHE RRITJA EKONOMIKE

Inflacioni mesatar vjetor shënoi vlerën 2.4% në tremujorin e parë të vitit 2017, duke konfirmuar vlerësimet e Bankës së Shqipërisë për trendin rritës të tij gjatë kësaj periudhe. Rritja ka reflektuar forcimin e presioneve të brendshme inflacioniste, si pasojë e përmirësimit të kërkesës agregate e të pozicionit ciklik të ekonomisë, shtimin e presioneve të huaja dhe ankorimin më të mirë të pritjeve inflacioniste. Në vlerësimin e Bankës së Shqipërisë, veprimi i këtyre faktorëve do të shtrihet edhe gjatë tremujorëve në vijim.

Rritja ekonomike e tremujorit të katërt, ashtu si pritej, u përshpejtua në nivelin 4%. Rritja e kërkesës agregate u mbështet nga kontributi pozitiv i të gjithë komponentëve të saj, por ndikimi kryesor erdhi nga rritja e eksporteve. Nga ana e prodhimit, zgjerimi i aktivitetit ekonomik u mbështet kryesisht nga sektori i shërbimeve dhe aktiviteti ndërtues. Të dhënat e disponuara për tremujorin e parë të vitit sugjerojnë vazhdimin e këtyre tendencave.

Ekonomia shqiptare pritet të rritet me ritme të qëndrueshme për periudhën në vazhdim, duke sjellë një aktivizim më të plotë të kapaciteteve prodhuese në vend. Afrimi i ekonomisë me ekuilibrin do të shoqërohet me rritjen e presioneve inflacioniste dhe kthimin e inflacionit në objektiv brenda vitit 2018.

4.1. ECURIA E INFLACIONIT

Inflacioni mesatar vjetor rezultoi 2.4% në tremujorin e parë të vitit 2017, duke qëndruar 0.5 pikë përqindje më lart se në tremujorin paraardhës. Rritja e inflacionit u përcaktua kryesisht nga rritja e çmimeve të produkteve ushqimore, të cilat formuan rreth 80% të normës totale të inflacionit. Gjithashtu, çmimi i karburanteve vijoi të jetë dukshëm më i lartë se një vit më parë. Vlerat e

Grafik 18. Inflacioni vjetor dhe objektivi (majtas). Inflacioni në vendet e rajonit dhe në BE (djathtas)

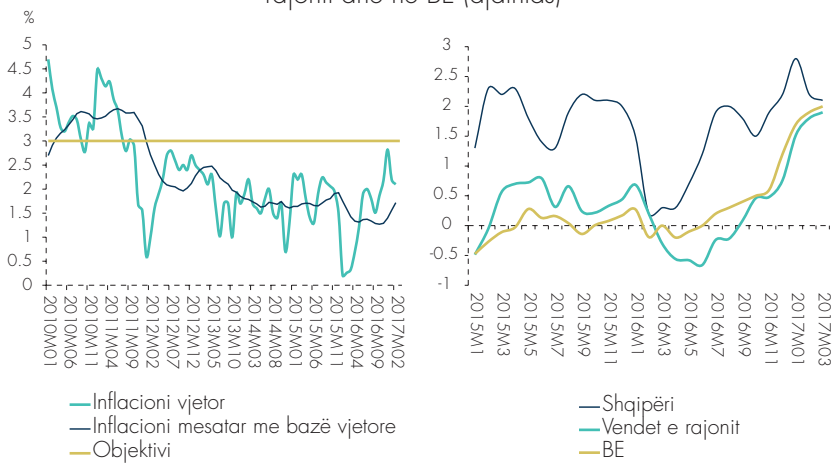

Burimi: INSTAT dhe llogaritje të Bankës së Shqipërisë.

inflacionit në tremujorin e parë të vitit reflektuan edhe efektin bazë të krahasimit me nivelin e ulët të regjistruar një vit më parë (0.7%). Prirja rritëse e inflacionit gjatë këtij tremujori rezultoi në linjë me parashikimet tona të mëparshme.

Ecuria e inflacionit gjatë tre muajve të parë të vitit shfaqi prirje ngadalësuese, duke u reduktuar nga 2.8% në muajin janar në 2.1% në muajin mars. Kjo ecuri u përcaktua nga ngadalësimi i kontributit të vërejtur në kategorinë "Ushqime të papërpunuara". Inflacioni vjetor i kësaj kategorie shënoi normën 10.1% në muajin janar, duke kontribuar me 1.7 pikë përqindje në inflacionin total. Rritja e çmimeve të ushqimeve në janar u ndikua si nga rritja e tyre në tregjet e huaja, ashtu dhe nga moti i keq në vend. Me shuarjen e efektit klimaterik, inflacioni i kësaj kategorie shënoi vlera më të ulëta. Kontributi i saj në inflacionin total ra në 1.0 pikë përqindje, në muajin shkurt dhe në mars.

Grafik 19. Kontributet sipas kategorive ushqimore dhe joushqimore në inflacionin vjetor total

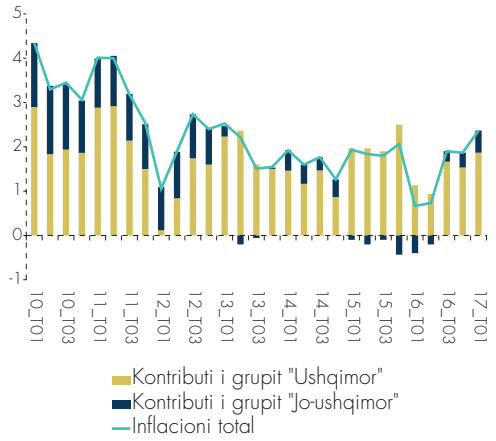

Burimi: INSTAT dhe llogaritje të Bankës së Shqipërisë.

Kategoria tjetër e produkteve ushqimore, ajo e ushqimeve të përpunuara ka kontribuar në masë të njëjtë me atë të tremujorit të kaluar në inflacionin total, me 0.6 pikë përqindje. Ky zhvillim reflekton edhe tendencën rritëse të çmimeve të mallrave ushqimore në tregjet ndërkombëtare.

Rritje të normës së inflacionit dhe të kontributit pati edhe në grupin e mallrave "Mallra konsumi joushqimor". Kontributi pozitiv i kësaj kategorie ka ardhur si pasojë e rritjes së çmimit të naftës në vend, në pasqyrim të rritjes së saj në tregjet ndërkombëtare, e rritjes së çmimit të gazit për konsum dhe e efektit të bazës së ulët krahasuese të vitit të kaluar. Pavarësisht se nuk solli ndryshime të dukshme në vlerat e kontributit tremujor, inflacioni i kategorisë "Strehim" shënoi rritje në muajin mars. Ky zhvillim u shkaktua nga rritja e indeksit të qirasë. Kategoritë e tjera të shportës ruajtën pothuajse të njëjtin kontribut në inflacionin total.

*Tabelë 3. Kontributi i kategorive kryesore në inflacionin vjetor (në pikë përqindje)**

	T1:15	T2:15	T3:15	T4:15	T1:16	T2:16	T3:16	T4:16	T1:17
Ushqime të përpunuara (pp)	0.3	0.2	0.1	0.0	-0.4	0.1	0.4	0.6	0.6
Bukë dhe drithëra (pp)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1	0.1
Alkool dhe duhan (pp)	0.3	0.3	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Ushqime të papërpunuara (pp)	1.7	1.8	1.8	2.6	1.5	0.9	1.2	0.9	1.3
Fruta (pp)	0.5	0.8	0.8	0.9	0.7	0.6	0.4	0.2	0.3
Perime(pp)	1.1	0.9	0.9	1.7	0.8	0.3	0.8	0.6	0.9
Shërbime (pp)	0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
Mallra me çmime të rregulluara (pp)	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
Lëndë djegëse dhe energji (pp)	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
Strehim (pp)	0.1	-0.1	0.0	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Mallra konsumi joushqimor	-0.4	-0.2	-0.2	-0.3	-0.3	-0.3	-0.1	0.3	0.5
Mallra konsumi afatgjatë (pp)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0
Indeksi i çmimeve të konsumit (ndryshim vjetor %)	1.9	1.8	1.8	2.1	0.7	0.7	1.9	1.9	2.4

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.
**Në tabelë janë paraqitur disa nga grupet kryesore të kategorive.*

Sikurse u përmend, rritja e shpejtë e inflacionit është ndikuar kryesisht nga faktorë të ofertës. Presionet inflacioniste nga ana e kërkesës, megjithëse në rritje, mbeten të përmbajtura. Normat pozitive të rritjes ekonomike dhe të punësimit kanë zbutur hendekun midis prodhimit aktual dhe atij potencial, por nuk e kanë eliminuar atë. Gjithashtu, sjellja mbiçmuese e kursit të këmbimit ka frenuar presionet që vijnë nga çmimet e huaja të mallrave bazë (naftës, ushqimeve bazë, drithërave etj.). Nga ana tjetër, ankorimi më i mirë i pritjeve inflacioniste krijon kushte për rritjen e qëndrueshme të inflacionit.

HAPËSIRË INFORMUESE 1: INDEKSI I HARMONIZUAR I ÇMIMEVE TË KONSUMIT KUNDREJT INDEKSIT TË ÇMIMEVE TË KONSUMIT: DY TREGUES TË NDRYSHËM[I]

Kjo hapësirë është hartuar për të dhënë disa informacione më të detajuara në lidhje me Indeksin e Harmonizuar të Çmimeve të Konsumit (IHÇK), qëllimit të përdorimit dhe dallimeve të tij me IÇK-në, veçanërisht, në rastin e Shqipërisë.

Indeksi i çmimeve të konsumit (IÇK), është një tregues i njohur gjerësisht nga publiku si indeks që përdoret për llogaritjen e inflacionit. Në Shqipëri, matet dhe publikohet nga INSTAT-i. IÇK me frekuencë mujore daton nga janari i vitit 1992. IÇK-ja llogaritet në nivel kombëtar dhe është pjesë e treguesve makroekonomikë më të rëndësishëm. Metodologjitë për matjen e IÇK-së janë përsosur, duke synuar harmonizimin e metodave dhe të teknikave matëse në përshtatje me kushtet e vendeve. Në thelb, zbatimi i metodologjive statistikore siguron cilësinë e procesit të llogaritjes së indekseve të çmimeve të konsumit dhe të inflacionit. Me gjithë standardizimin e metodologjive, nuk arrihet të eliminohen diferencat ndërmjet IÇK-ve dhe inflacioneve që lidhen me veçoritë e ekonomive të ndryshme. Kjo sjell vështirësi në krahasimin e treguesve përkatës ndërmjet vendeve, për më tepër, në nivelin e vendeve anëtare dhe kandidate të BE-së.

Për të ndihmuar hartimin e politikave dhe për të realizuar një krahasueshmëri sa më të mirë me vendet e tjera, në bashkërendim me Eurostat[II]*, janë ndërmarrë hapa në drejtim të krijimit të një baze të përbashkët metodologjike të shteteve anëtare për ndërtimin dhe përdorimin e IHÇK-së, sipas Rregullores së Këshillit Evropian (KE), nr 2494/95, të datës 23 tetor 1995. Inflacioni i Eurozonës matet mbi bazën e treguesit të IHÇK-së. Termi "i harmonizuar", nënvizon faktin që të gjitha vendet e BE-së, zbatojnë të njëjtën metodologji në matjen e treguesit përkatës.*

Në kuadër të konvergjencës, edhe Shqipëria, si një vend kandidat i BE-së, ka detyrim të llogarisë dhe të publikojë treguesin "IHÇK". INSTAT-i, nga muaji shkurt i vitit 2017, ka filluar të publikojë këtë tregues të ri të çmimeve të konsumit, me frekuencë mujore. Objektivi nuk është të disponohen dy matje të ndryshme të inflacionit total, por që secila prej tyre të synojë të llogarisë ecurinë e çmimeve të konsumit në ekonomi, në varësi të qëllimit për të cilat ato ndërtohen, përkatësisht si më poshtë:

- *vlera e inflacionit e llogaritur sipas IÇK-së shërben për të matur ecurinë e çmimeve të konsumit dhe për të hartuar politika dhe strategji ekonomike dhe sociale të vendeve të ndryshme. Më në veçanti, në rastin e Shqipërisë, objektivi parësor i politikës monetare është arritja dhe ruajtja e stabilitetit të çmimeve. Në terma numerikë, Banka e Shqipërisë synon, që rritja*

vjetore e çmimeve të konsumit në vend, e matur nga IÇK-ja, të jetë në nivelin 3% në afat të mesëm[III].

- *vlera e inflacionit e llogaritur sipas IHÇK-së, përdoret ekskluzivisht për krahasimin e niveleve të inflacionit, sipas shteteve anëtare dhe kandidate të BE-së.*

Dallimet midis IÇK-së dhe IHÇK-së, në rastin Shqipërisë janë[IV]:

- *Zërat e shportave përkatëse në rastin e Shqipërisë. IÇK-ja përmban 332 zëra; IHÇK-ja përmban 331 zëra (qiraja e imputuar nuk është element i shportës).*
- *Mbulimi i shpenzimeve dhe i burimit të matjes së tyre. IÇK-ja mbulon vetëm shpenzimet familjare private shqiptare të kryera, brenda territorit të vendit. Burimi kryesor i të dhënave për shpenzimet ("peshat") është Anketa e Buxhetit të Familjeve (ABF); IHÇK-ja mbulon të gjitha shpenzimet e kryera brenda territorit të vendit nga familjet shqiptare, si dhe shpenzimet e vizitorëve rezidentë dhe jorezidentë. Burimi kryesor i të dhënave për shpenzimet ("peshat") janë Llogaritë Kombëtare "Shpenzimet Monetare të Konsumit Final të Familjeve (HFMCE)".*
- *Struktura e shportave përkatëse. Dallimet më të mëdha ndërmjet dy shportave i përkasin grupeve: "Strehim (qira); "Ujë, lëndë djegëse dhe energji"; "Shëndeti", "Arsim" dhe "Hotele, restorante dhe kafene". Për grupin e parë, dallimi rezulton që në ndërtimin e këtyre indekseve. Në rastin e IÇK-së është përfshirë zëri "Qira e imputuar" me një peshë të rëndësishme, ndërkohë që në ndërtimin e IHÇK-së, ky zë nuk është pjesë e shportës. Në grupet e tjera dallimet janë verifikuar pas kryerjes së dy vrojtimeve që qëndrojnë në bazën e ndërtimit të këtyre dy treguesve, Anketa e Buxhetit të Familjeve 2015 për IÇK-në dhe Llogaritë Kombëtare "Shpenzimet Monetare të Konsumit Final të Familjeve" për treguesin e dytë.*

Për shkak të ndryshimeve kryesore të përmendura më lart, dy treguesit, jo vetëm nuk mund të japin informacione të njëjta numerike, por mbi të gjitha, nuk mund të përdoren për qëllime të njëjta analizash dhe vendimmarrjeje.

Analizë ndërmjet vlerave të dy treguesve

Krahasimi i dy serive të inflacionit total tregon se ndikimin kryesor në ndryshimet vjetore të IÇK-së dhe të IHÇK-së, në tremujorin e parë të vitit 2017, e ka dhënë grupi "Ushqime dhe pije joalkolike", përkatësisht në masën 75% dhe 83%.

Tabelë 4. Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor për tremujorin e parë 2017 sipas IÇK-së dhe IHÇK-së

Klasifikimi sipas COICOP	Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor IÇK (pp)	Kontributi i grupeve në ndryshimin vjetor IHÇK (pp)
01. Ushqime dhe pije joalkoolike	1.78	3.17
02. Pije alkoolike dhe duhan	0.03	0.03
03. Veshje dhe këpuce	-0.01	0.00
04. Strehim (qira), ujë, lëndë djegëse dhe energji	0.14	0.10
05. Mobilim, pajisje dhe mirëmbajtje shtëpie	-0.01	-0.03
06. Shëndeti	0.01	0.01
07. Transport	0.20	0.22
08. Komunikim	0.00	0.01
09. Argëtim dhe kulturë	0.08	0.07
10. Shërbim arsimor	0.02	0.03

11. Hotele, kafene dhe restorante	0.01	0.01
12. Mallra dhe shërbime të ndryshme	0.15	0.18
Totali	2.38	3.82

Burimi: INSTAT.

Ndryshimet e kontributit nga një tregues në tjetrin lidhen me faktin se kompozimi i peshave të mallrave brenda grupit "Ushqime dhe pije joalkoolike" është i ndryshëm nga një tregues në tjetrin. Kështu, brenda këtij grupi, nëngrupi "Fruta - Perime", ka një peshë më të madhe te shporta e IHÇK-së (12.84% e shportës totale) sesa te ajo e IÇK-së (8.44% e totalit). Për shkak të këtij ndryshimi, kontributi i këtij grupi mallrash te totali është i barabartë me 2.5 pikë përqindje në rastin e treguesit IHÇK dhe me 1.2 pikë përqindje në rastin e IÇK-së. Ndryshime të vogla në kontribute vihen re edhe në disa grupe të tjera, por jo në madhësinë e ndryshimit të rastit të mësipërm. Në përfundim, nëngrupi "Fruta-Perime", ka krijuar 1.3 pikë përqindje ose më shumë se 80% të diferencës së inflacionit të matur sipas dy treguesve (3.84% kundrejt 2.38%).

I *Kjo hapësirë informuese u përgatit nga Gent Hashorva, Departamenti i Politikës Monetare.*

II *Për detaje metodologjike të llogaritjes së IHÇK, referohuni në dokumentin në faqen e internetit të Eurostat: http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/prc_hicp_esms.htm*

III *https://www.bankofalbania.org/web/Dokumenti_i_Politikes_Monetare_7190_1.php*

IV *Për më shumë detaje referohuni në dokumentin në faqen e internetit të INSTAT: http://www.instat.gov.al/al/themes/%C3%A7mimet/publications/books/2017/indeksi-i-harmonizuar-i-%C3%A7mimeve-t%C3%AB-konsumit,-mars-2017.aspx*

4.2. PRODHIMI I BRENDSHËM BRUTO DHE ECURIA E KËRKESËS AGREGATE

Sipas të dhënave të INSTAT-it, Produkti i Brendshëm Bruto (PBB) rezultoi me një rritje reale vjetore prej 4.0% në tremujorin e katërt të vitit 2016. Në terma sektorialë, kontributi kryesor për këtë rritje ka buruar nga sektori i shërbimeve dhe ai i ndërtimit, por ndikime pozitive kanë ardhur edhe nga sektori i industrisë dhe ai bujqësor. Në terma të kërkesës agregate, të gjithë komponentët e saj përbërës, konsumi, privat e publik, investimet dhe eksportet neto kontribuan në rritjen e kësaj periudhe. Kërkesa e brendshme vlerësohet të ketë përfituar nga kushtet monetare lehtësuese, nga përmirësimi i besimit, nga rritja e punësimit dhe nga flukset hyrëse të investimeve të huaja direkte.

4.2.1. PRODHIMI SIPAS SEKTORËVE[13]

Të dhënat e vlerës së shtuar sipas aktiviteteve ekonomike tregojnë se rritja e PBB-së në tremujorin e katërt të vitit 2016, vijoi t'i atribuohet kryesisht performancës

[13] *Ecuria e PBB-së dhe e vlerës së shtuar bruto sipas sektorëve trajtohet në terma të ndryshimeve vjetore reale. Analiza mbështetet në të dhënat më të fundit të PBB-së, sipas metodës së prodhimit për tremujorin e katërt të vitit 2016, të publikuara nga INSTAT-i në datën 3 prill të vitit 2017. Diferencat midis normave të rritjes së sektorëve të këtij publikimi dhe atyre të analizuara në Raportin e mëparshëm Tremujor të Politikës Monetare janë rezultat i rishikimit të serive.*

së **sektorit të shërbimeve**. Ashtu si edhe një tremujor më parë, rritja e vlerës së shtuar të shërbimeve u përkthye në një kontribut prej 2.0 pikë përqindjeje për ecurinë vjetore të PBB-së. Kontributi i **sektorit prodhues** u rrit në 1.6 pikë përqindje, nga 0.6 pikë përqindjeje në tremujorin e mëparshëm. Dinamika më e shpejtë rritëse e sektorit prodhues pasqyroi vijimin e ecurisë pozitive të aktivitetit ndërtues dhe përmirësimin e aktivitetit industrial, të cilët kontribuan përkatësisht me 0.9 dhe me 0.6 pikë përqindje në rritjen ekonomike. Ndërkohë, rritja e aktiviteteve të bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit dha një kontribut të lehtë pozitiv (+0.1 pikë përqindje) në PBB. Për sa u takon **taksave neto**, kontributi i tyre në PBB vijoi të pakësohet gradualisht, duke rezultuar rreth 0.3 pikë përqindje nga 0.5 dhe 0.4 pikë përqindje në dy tremujorët e mëparshëm[14].

Grafik 20. Produkti i brendshëm bruto nga ana e prodhimit dhe treguesit e besimit

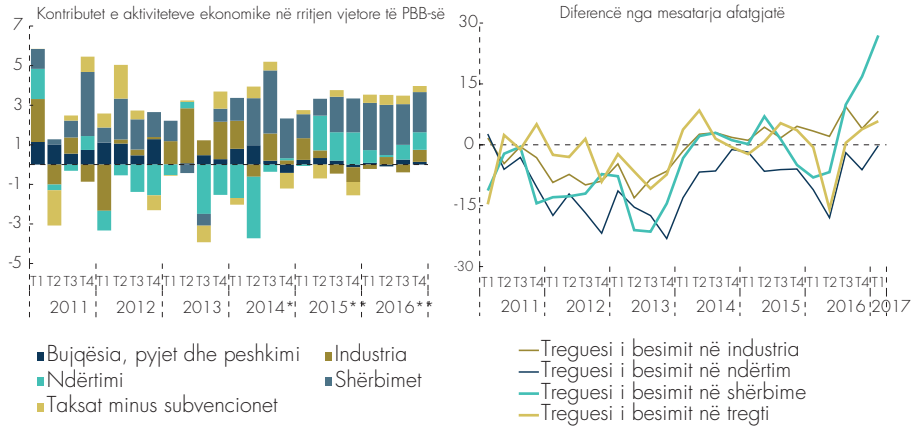

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë. *Të dhënat janë paraprake. **Një vlerësim i parë.

Vlera e shtuar e **sektorit të shërbimeve** vazhdoi të rritet në tremujorin e fundit të vitit (me 4.0%), ndonëse me ritme më të ulëta se gjatë tre tremujorëve të parë (përkatësisht 5.2%, 6.1% dhe 4.3%). Dinamika e sektorit mbetet mbi mesataren historike të rritjes së tij prej 3.1%, me kontribues kryesor degën "Tregti, hotele e restorante dhe transport" (+1.9 pikë përqindje). Kjo degë pasqyroi kryesisht zhvillimet pozitive të aktivitetit tregtar[15].

Dega e *"Administratës publike, arsimit dhe shëndetësisë"* përshpejtoi ritmet e rritjes vjetore, nga 0.2% në tremujorin e tretë në 2.4% në tremujorin e katërt. Kontributi i saj në vlerën e shtuar të shërbimeve llogaritet rreth 0.6 pikë përqindje. Nga ana tjetër, vlera e shtuar e aktiviteteve të lidhura me "Shërbimet e tjera", "Aktivitetet financiare dhe të sigurimit" dhe "Aktiviteteve

[14] *Komponenti i taksave neto sërish u përcaktua kryesisht nga zëri i taksave mbi produktet, kontributi i të cilit llogaritet rreth 0.3 pikë përqindje për rritjen vjetore të PBB-së.*

[15] *Sipas të dhënave të statistikave afatshkurtra për tremujorin e katërt të vitit 2016, aktiviteti tregtar me shumicë është midis degëve të cilat kanë ndikuar në rritjen e treguesit të shifrës së afarizmit në vëllim për bizneset e shërbimeve.*

profesionale dhe shërbimeve administrative" ngadalësoi rritjen, duke kontribuar me përkatësisht 0.5, 0.4 dhe 0.3 pikë përqindje në rritjen vjetore të sektorit. Dega e "Informacionit dhe komunikacionit" shfaqi një dinamikë pozitive, por kontributi i saj në rritjen e vlerës së shtuar të shërbimeve mbetet i ulët (+0.3 pikë përqindje). Ndërkohë, dega e "Pasurive të paluajtshme" gjeneroi një vlerë të shtuar lehtësisht më të ulët se e njëjta periudhë një vit më parë (rreth 0.2%).

Grafik 21. Kontributet e degëve dhe normat e shfrytëzimit të kapaciteteve në sektorin e shërbimeve

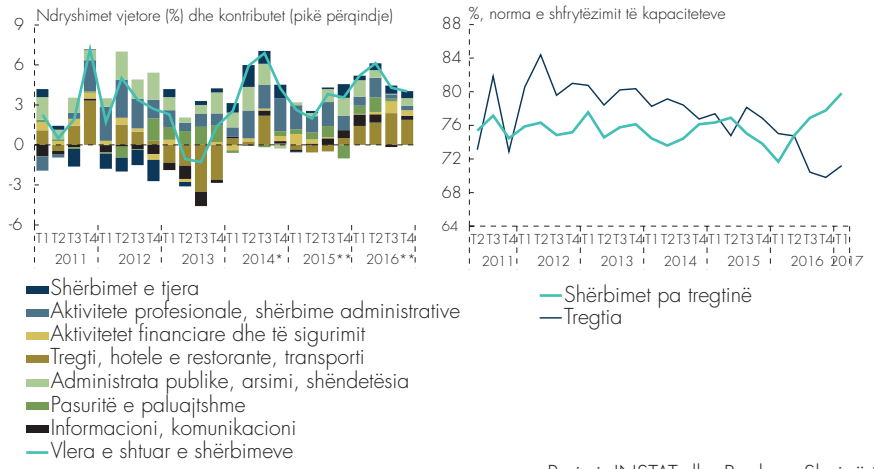

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Sinjalet e marra nga treguesit e besimit dhe norma e shfrytëzimit të kapaciteteve në aktivitetet e shërbimeve sugjerojnë për zhvillime pozitive në këtë sektor në tremujorin e parë të vitit 2017.

Grafik 22. Ecuria e vlerës së shtuar në ndërtim dhe norma e shfrytëzimit të kapaciteteve

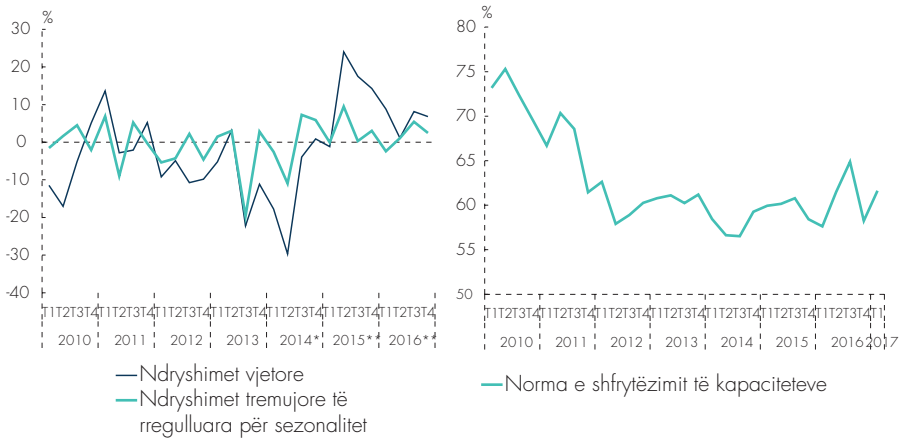

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Zhvillimet e shfaqura nga **sektori ndërtues** mbetën pozitive edhe në tremujorin e katërt të vitit 2016. Megjithatë, dinamika rritëse vjetore e vlerës së shtuar të sektorit prej 6.8%, rezultoi më e ulët se rritja me 8.1% e shënuar një tremujor më parë[16]. Rritja e kategorisë së ndërtimeve të lidhura me punimet inxhinierike[17], vijimi i projektit të ndërtimit të gazsjellësit Trans Adriatik (TAP) dhe zgjerimi i flukseve hyrëse të investimeve të huaja direkte vlerësohet të kenë ndikuar pozitivisht ecurinë e aktivitetit ndërtues. Treguesit paraprijës të numrit dhe vlerës së përafërt të lejeve të ndërtimit rezultojnë me rritje në të gjitha kategoritë kryesore të ndërtimeve në tremujorin e katërt[18].

Rritja e treguesit të besimit dhe e normës së shfrytëzimit të kapaciteteve në ndërtim përcjell sinjale pozitive mbi ecurinë e këtij sektori edhe në tremujorin e parë të vitit 2017. Gjithashtu, akordimi i një numri më të madh lejesh ndërtimi, rritja e vlerës së importeve të grupeve të mallrave të lidhura me aktivitetin ndërtues dhe mbështetja nga komponenti publik[19] sugjerojnë vijimin e dinamikës pozitive të sektorit të ndërtimit edhe përtej tremujorit të parë.

Grafik 23. Kontributet e degëve në ecurinë e vlerës së shtuar në industri dhe norma e shfrytëzimit të kapaciteteve

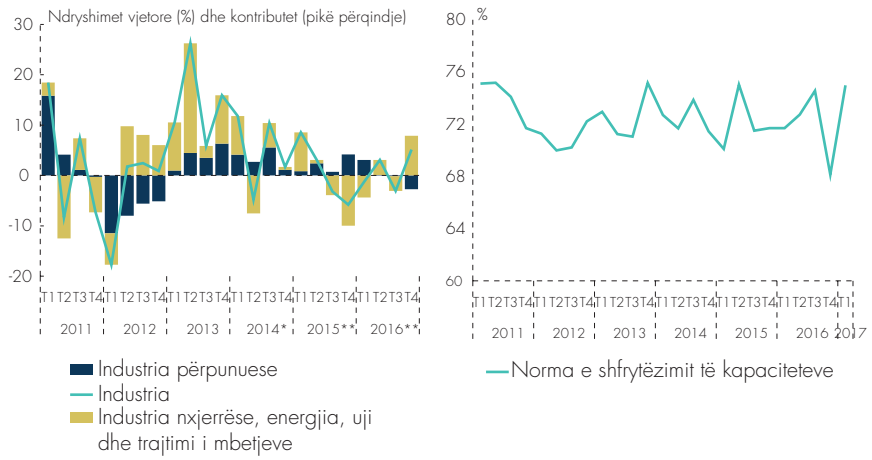

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Performanca e sektorit të industrisë rezultoi pozitive. Kjo u pasqyrua në përmirësimin e ecurisë së vlerës së shtuar të sektorit, e cila shënoi rritje vjetore me 5.1% në tremujorin e katërt të vitit 2016, pas tkurrjes me 3.1% në tremujorin e

16 *Të dhënat e indeksit të vëllimit të prodhimit në ndërtim sinjalizuan këtë ecuri, duke reflektuar një ngadalësim të rritjes së treguesit nga 7.9% në tremujorin e tretë të vitit 2016 në 6.6% në tremujorin në analizë.*

17 *Kategoria e punimeve inxhinierike dha një ndikim pozitiv në ecurinë e indeksit të vëllimit të prodhimit në ndërtim.*

18 *Gjatë tremujorit të katërt, vlera e përafërt e lejeve të ndërtimit rezultoi më e lartë krahasuar me të njëjtën periudhë një vit më parë, si për ndërtesat për banim, ndërtesat e tjera dhe punimet inxhinierike. Gjithashtu, numri i lejeve të ndërtimit të akorduara ishte 147 nga 145 leje të miratuara një tremujor më parë, dhe ndjeshëm më i lartë se lejet e akorduara një vit më parë.*

19 *Të dhënat paraprake të muajit mars dëshmojnë për rritje të shpenzimeve kapitale të pushtetit qendror në tremujorin e parë të vitit 2017.*

mëparshëm. Zhvillimet pozitive të aktivitetit industrial u përcaktuan nga kontributi në kahun rritës i degës "Industri nxjerrëse, energji, ujë dhe trajtimi i mbetjeve" (+7.9 pikë përqindje). Vlera e shtuar e kësaj dege u zgjerua me 15.6%, një normë mbi mesataren historike të rritjes rreth 7.5%. Përmirësimi i aktivitetit në këtë degë reflektoi, nga njëra anë zgjerimin e prodhimit të energjisë elektrike[20], dhe nga ana tjetër frenimin e kontraktimit të industrisë nxjerrëse[21]. Ndërkohë, dega e "Industrisë përpunuese" u karakterizua nga zhvillime negative, duke kontribuar me rreth -2.7 pikë përqindje në ecurinë e sektorit industrial. Pas ngadalësimit të ritmeve pozitive të rritjes prej tre tremujorësh, vlera e shtuar e industrisë përpunuese shënoi rënie vjetore me 6.0%[22].

Përmirësimi i treguesit të besimit dhe rritja e normës së shfrytëzimit të kapaciteteve në industri sugjerojnë se dinamika e këtij sektori është pozitive edhe gjatë tremujorit të parë të këtij viti. Këto sinjale konfirmohen edhe nga zgjerimi i fortë i disa grupeve të eksporteve të produkteve industriale[23] në tremujorin e parë.

4.2.2. KËRKESA AGREGATE

Kërkesa agregate vazhdoi të zgjerohet gjatë tremujorit të katërt të vitit 2016, mbështetur si nga kërkesa e brendshme ashtu edhe nga ajo e huaj. Konsumi i popullatës, formimi bruto i kapitalit fiks dhe eksportet neto përbënë kontribuesit kryesorë. Informacionet nga tregues të tërthortë, sugjerojnë të njëjtin profil të rritjes së kërkesës agregate gjatë tremujorit të parë të vitit 2017.

Kërkesa e brendshme u zgjerua me 3.2% në tremujorin e katërt të vitit 2016. Sikurse në tremujorët e kaluar, kontributet kryesore kanë buruar nga konsumi i popullatës dhe formimi i kapitalit. Kontribute të lehta pozitive kanë ardhur edhe nga ana e konsumit publik. Në formimin e kapitalit, vlerësohet që kontributet pozitive janë të lidhura me investimet private.

---

[20] *Të dhënat e indeksit të vëllimit të prodhimit tregojnë për rritje vjetore me 68% të treguesit për degën "Energji elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër të kondicionuar" në tremujorin e katërt të vitit 2016. Kjo normë është ndjeshëm më e lartë se rritja mesatare prej 23.4% e shënuar në tre tremujorët e parë të vitit. Gjithashtu, të dhënat e bilancit të energjisë elektrike për gjashtëmujorin e dytë të vitit 2016 dëshmojnë për një rritje të prodhimit neto vendas të energjisë elektrike me 45.7% krahasuar me një vit më parë, pas rritjes me 8.2% në gjashtëmujorin e parë të vitit.*

[21] *Indeksi i vëllimit të prodhimit për industrinë nxjerrëse vijoi të jetë më i ulët se një vit më parë, rreth 20.3%, por ky ritëm rezulton më i zbutur kundrejt rënies me 39.3% të shënuar në tremujorin e mëparshëm. Gjithashtu, të dhënat e tregtisë me jashtë për këtë industri të orientuar kryesisht nga eksportet regjistrojnë rritje të lartë të eksporteve në vlerë për grupin "Xeherorë, zgjyra dhe hiri", frenim të trendit rënës për grupin "Lëndë djegëse minerale, vajra minerale dhe produkte të distilimit të tyre" dhe vijim të ecurisë rënëse për grupin "Kripëra, sulfure, okside, gëlqere dhe çimento".*

[22] *Eksportet e produkteve të industrive tekstile, të veshjes, të lëkurëve dhe këpucëve, industri me peshën më të lartë në degën e industrisë përpunuese, vazhduan dinamikën pozitive, por në ngadalësim. Kjo sinjalizon një mbështetje në një masë më të vogël të industrisë përpunuese nga këto aktivitete në tremujorin e katërt të vitit 2016.*

[23] *Në tremujorin e parë të këtij viti, eksportet në vlerë për grupet "Xeherorë, zgjyra dhe hiri", "Kripëra, sulfure, okside, gëlqere dhe çimento" dhe "Lëndë djegëse minerale, vajra minerale dhe produkte të distilimit të tyre" regjistruan ritme të larta rritjeje në terma vjetorë.*

Tregues paraprijës dhe të tërthortë sinjalizojnë për vijim të rritjes së kërkesës së brendshme gjatë tremujorit të parë të vitit 2017. Konsumi i popullatës dhe investimet private pritet të vijojnë të mbështesin këtë ecuri. Kontribute pozitive sinjalizohen edhe nga ana e sektorit publik.

Grafik 24. Treguesi i ndjesisë ekonomike dhe struktura e kërkesës së brendshme

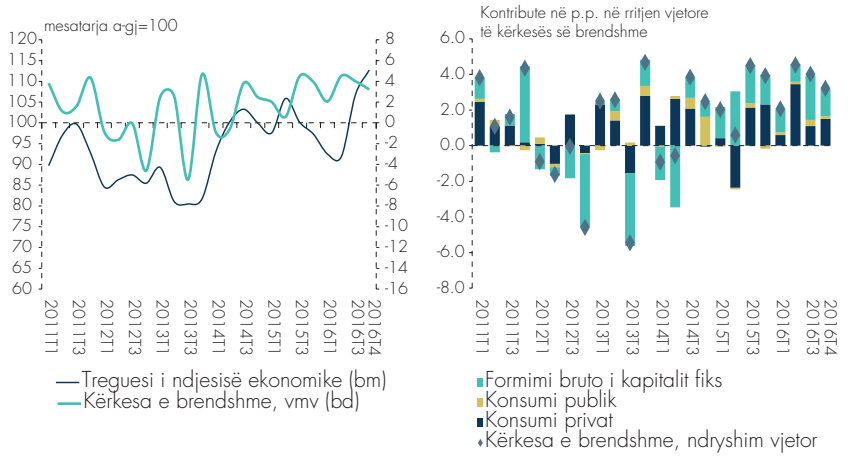

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Konsumi privat u rrit me 2.5% në tremujorin e katërt, ritëm ky i njëjtë me mesataren vjetore të tij gjatë vitit 2016. Ky komponent ishte kontribuuesi kryesor i zgjerimit të kërkesës agregate për vitin 2016. Ai u ndikua pozitivisht nga rritja e besimit, kushtet e lehtësuara financiare, rritja e punësimit dhe rritja e të ardhurave të disponueshme. Tregues të tjerë të tërthortë, krahas informacionit nga llogaritë kombëtare, sugjerojnë se rritja e konsumit privat u regjistrua për të tre kategoritë kryesore të tij: mallra konsumi, mallra afatgjata si dhe shërbime[24].

Rritja e konsumit privat vlerësohet të këtë vijuar edhe gjatë tremujorit të parë të vitit 2017, gjykuar nga të dhënat afatshkurtra të publikuara më shpejt se llogaritë kombëtare. Importi i autoveturave e ai i mallrave ushqimore, dhe tatimi mbi vlerën e shtuar janë zgjeruar në tremujorin e parë. Kredia konsumatore ka vijuar prirjen rritëse dhe treguesit e besimit për sektorët e shërbimeve dhe të tregtisë vijojnë të jenë në një cikël rritës.

Grafik 25. Ecuria e konsumit privat

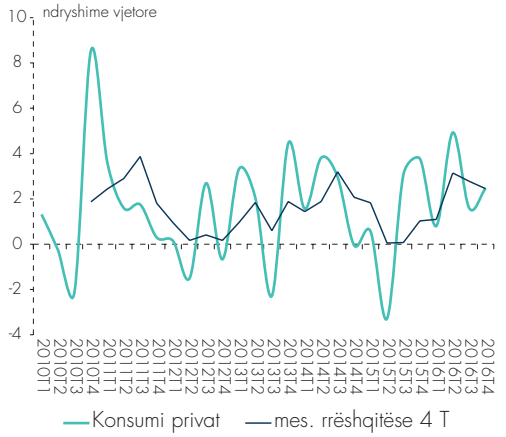

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

[24] *Llogaritë kombëtare tremujore nuk publikojnë rezultate për konsumin e dezagreguar sipas kategorive përbërëse. Tregues të tërthortë mbi të cilët gjykohet për ecurinë e kategorive përbërëse janë rritja e indekseve të tregtisë me pakicë për ushqime dhe për mallra të qëndrueshme, rritja e importit të autoveturave dhe rritja e vlerës së shtuar të sektorit të shërbimeve.*

Grafik 26. Tregues të tërthortë sasiorë (grafiku majtas) dhe cilësorë (grafiku djathtas) për ecurinë e konsumit privat në tremujorin e parë

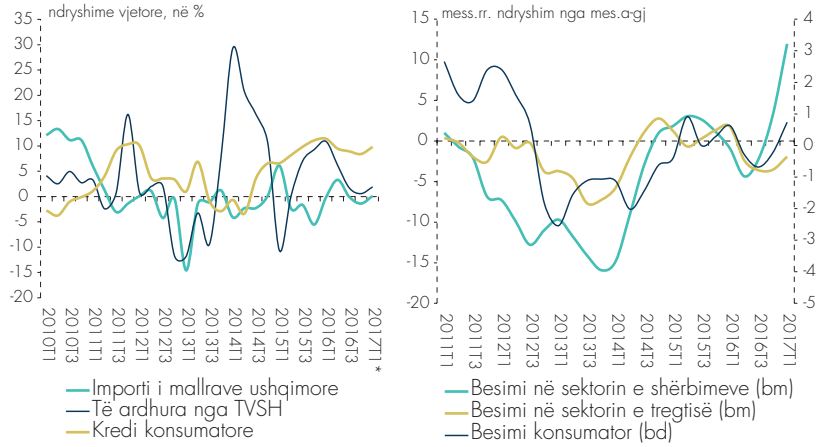

*Treguesit monetarë për tremujorin e parë 2017 janë përafruar nga vlerat e muajve janar dhe shkurt 2017.
Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Investimet u rritën me ritme më të ngadalta në tremujorin e katërt, të ndikuara nga rritja më e ngadaltë si e investimeve në makineri e pajisje, ashtu dhe e investimeve në ndërtim[25]. Rritja me 5.7% e investimeve në këtë tremujor kontribuoi në masën 22% në zgjerimin e kërkesës agregate. Përmirësimi i gjendjes financiare, rritja e normës së shfrytëzimit të kapaciteteve, rritja e lejeve të ndërtimit, si dhe përmirësimi i besimit të bizneseve në ekonomi mbetën faktorë favorizues për rritjen e investimeve. Burimet e financimit të bizneseve u mbështetën nga rritja e investimeve të huaja direkte dhe nga zgjerimi i kredisë në tremujorin e katërt.

Grafik 27. Ecuria e formimit bruto të kapitalit fiks, ndryshime vjetore

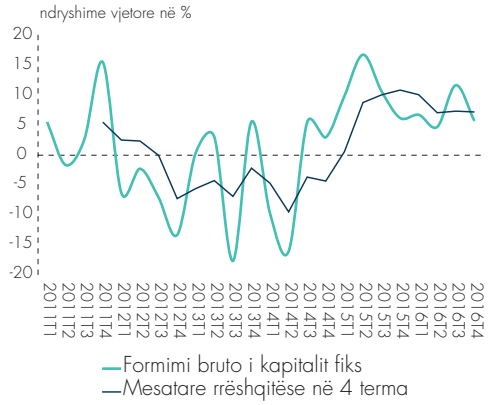

Burimi: INSTAT.

Tregues të tjerë sasiorë dhe cilësorë nga vrojtimet e besimit sinjalizojnë për vijim të ciklit rritës të investimeve në tremujorin e parë të vitit 2017. Sinjale pozitive vijnë kryesisht nga rritja e normës së shfrytëzimit të kapaciteteve, përmirësimi i gjendjes financiare të bizneseve dhe rritja e importit të makinerive dhe pajisjeve. Gjithashtu, kredia për qëllime investimi regjistroi ndryshime vjetore pozitive për muajt janar dhe shkurt 2017.

[25] *Gjykuar nga importi i makinerive dhe pajisjeve dhe vlera e shtuar në sektorin e ndërtimit.*

Grafik 28. Tregues afatshkurtër të investimeve për tremujorin e parë

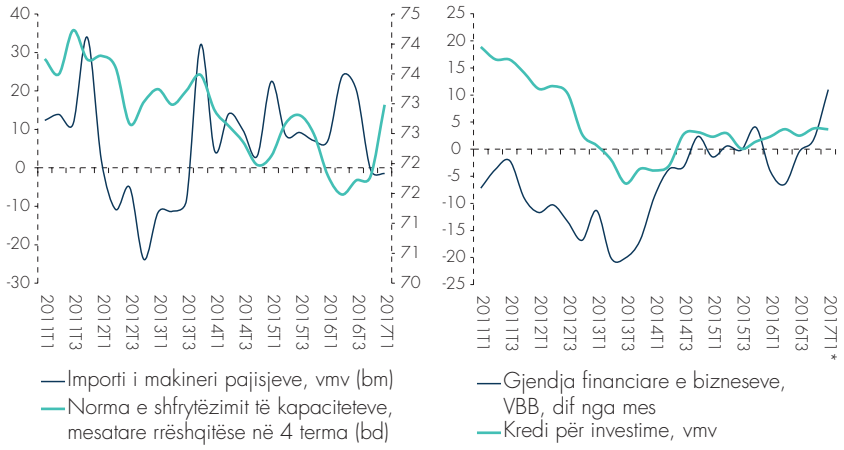

*Kredia për investime për tremujorin e parë të vitit 2017 është përafruar nga rritja vjetore mesatare e muajve janar dhe shkurt 2017.
Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Ecuria e çmimeve në tregun e banesave[26].

Indekset e çmimit të shitjes dhe të qirasë së banesave kanë shënuar zhvillime me kahe të ndryshme në tremujorin e parë të vitit 2017. Kështu, indeksi i qirasë vijoi prirjen rritëse për të tretin tremujor. Ai u rrit me 6.3% në terma realë vjetorë. Indeksi i çmimit të banesave, pas rritjes me 4% në tremujorin e fundit të vitit 2016, u kthye në normë rënëse në tremujorin e parë të vitit 2017. Ky indeks ra me 5.9% në terma realë. Dinamika e ndryshme e dy indekseve rezultoi në ulje të raportit çmim/qira në tremujorin e parë të vitit 2017[27].

Grafik 29. Indeksi i çmimit dhe i qirasë së banesave* dhe raporti i tyre

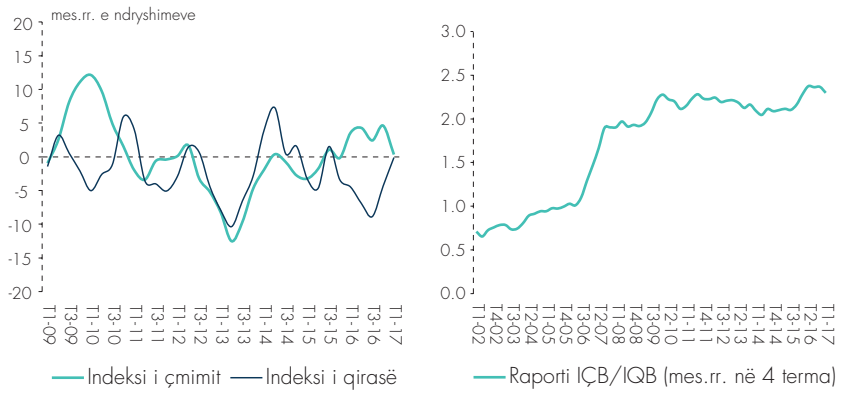

*Për të dhënë prirje të treguesve, në grafik paraqiten ndryshimet vjetore të indekseve përkatëse të sheshuara me mesatare lëvizëse.
Burimi: Banka e Shqipërisë.

[26] *Analiza e çmimit dhe e qirasë së banesave bazohet vetëm në informacion mbi çmimet dhe qiratë në qytetin e Tiranës.*

[27] *Ecuria e këtij raporti përmbledh në një tregues të vetëm dinamikën e përgjithshme të çmimit të tregut të banesave dhe përdoret si sinjalizues i "flluskave" të çmimit të banesave.*

Kërkesa e sektorit publik dhe politika fiskale[28]

Plani buxhetor për vitin 2017 sugjeron një pozicion fiskal thuajse neutral, kryesisht në sajë të korrektimit të fortë që njohën financat publike gjatë vitit 2016[29]. Gjatë këtij viti, është planifikuar të arrihet një deficit në masën 2% të PBB-së, nga 1.8% që u vlerësua për vitin 2016. Politika fiskale për vitin 2017, vlerësohet të mbështesë rritjen ekonomike, nëpërmjet instrumenteve afatshkurtra e atyre afatgjata që ajo disponon. Rritja e pritur e konsumit final të qeverisë, e nxitur kryesisht nga rritja e fondit të pagave për punonjësit buxhetorë, si edhe nga shtimi i projektuar i shpenzimeve për investimet publike, vlerësohen të gjenerojnë një kontribut të shtuar në rritjen e kërkesës së brendshme përgjatë vitit 2017.

Natyra e politikës fiskale,[30] e shprehur në terma sasiorë, është faktorizuar në një impuls pozitiv fiskal prej 0.3% të PBB-së deri në fund të tremujorit të parë. Pjesa më e madhe e tij vlerësohet të jetë gjeneruar nga dinamika rritëse e shpenzimeve buxhetore.

Grafik 30. Orientimi i politikës fiskale*

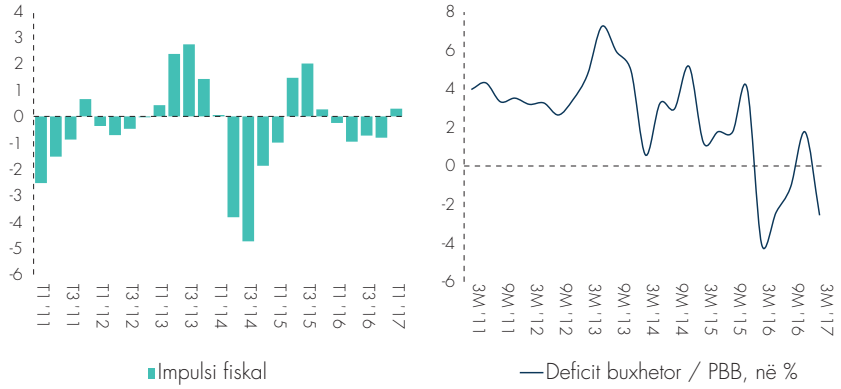

*Grafiku paraqet ndryshimin e deficitit primar të krijuar brenda një viti (shuma rrëshqitëse për 4 tremujorë) në terma të PBB-së nga e njëjta periudhë e një viti më parë. Ndryshimet në kahun pozitiv tregojnë impuls fiskal, ndërkohë që vlerat nën boshtin horizontal sugjerojnë konsolidim të financave publike.
Burimi: Ministria e Financave, INSTAT, llogaritje të stafit të BSh-së.

Në tremujorin e parë të vitit, shpenzimet buxhetore kanë vijuar tendencën rritëse të nisur që prej tremujorit të tretë të vitit të mëparshëm. Për tre muajt e parë të vitit ato u realizuan me 91.9 miliardë lekë, nivel ky rreth 10.3% më i lartë në terma vjetorë nominalë. Shpenzimet për pushtetin lokal, ndryshe nga sjellja historike, vijojnë të udhëheqin rritjen e totalit të shpenzimeve[31]prej tre

[28] *Të dhënat fiskale paraprake për 3-mujorin i përkasin publikimit të Ministrisë së Financave të datës 20 prill 2017.*

[29] *Konsolidimi fiskal në vitin 2016 rezultoi më i lartë nga planifikimi.*

[30] *Kahu dhe natyra e politikës fiskale analizohen duke marrë në konsideratë një vit të plotë kalendarik.*

[31] *Rastet e tjera ku shpenzimet për pushtetin lokal kanë formuar në një masë të madhe rritjen e totalit të shpenzimeve janë sporadike dhe jo të qëndrueshme në kohë.*

tremujorësh. Gjatë tremujorit të parë, rritja e këtij zëri përfaqësoi rreth 37% të rritjes së totalit të shpenzimeve. Zërat e tjerë që kanë mbështetur rritjen e shpenzimeve gjatë këtij tremujori ishin shpenzimet për sigurimet sociale dhe ato kapitale, përkatësisht me 5.5 dhe 2.6 pikë përqindje. Në kahun e kundërt kanë ndikuar shpenzimet për interesat e borxhit, të cilat amortizuan pjesërisht rritjen e totalit të shpenzimeve (-1.8 pikë përqindje).

Grafik 31. Ecuria e shpenzimeve

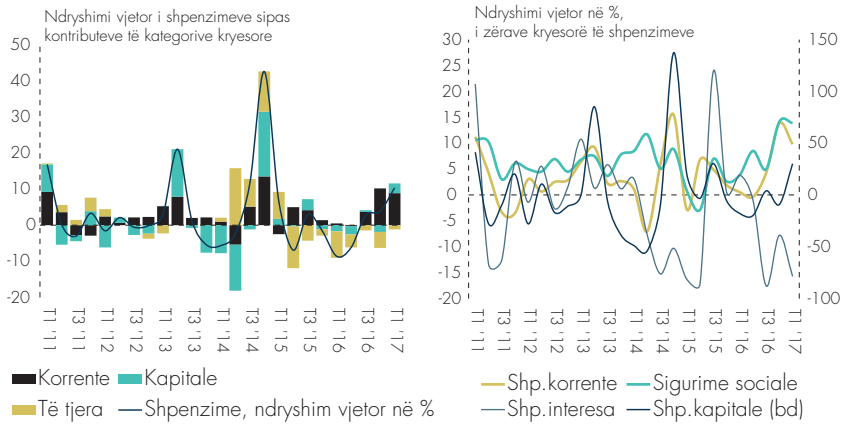

Burimi: Ministria e Financave.

Zhvillimet në zërat e shpenzimeve sugjerojnë që konsumi final i qeverisë, si edhe formimi bruto i kapitalit fiks publik pritet të ndikojnë pozitivisht rritjen e kërkesës agregate në tremujorin e parë të vitit 2017.

Të ardhurat për tre muajt e parë të vitit u realizuan me rreth 100.8 miliardë lekë, ose rreth 4.3% më lart se e njëjta periudhë e një viti më parë. Zërat kryesorë

Grafik 32. Ecuria e të ardhurave buxhetore

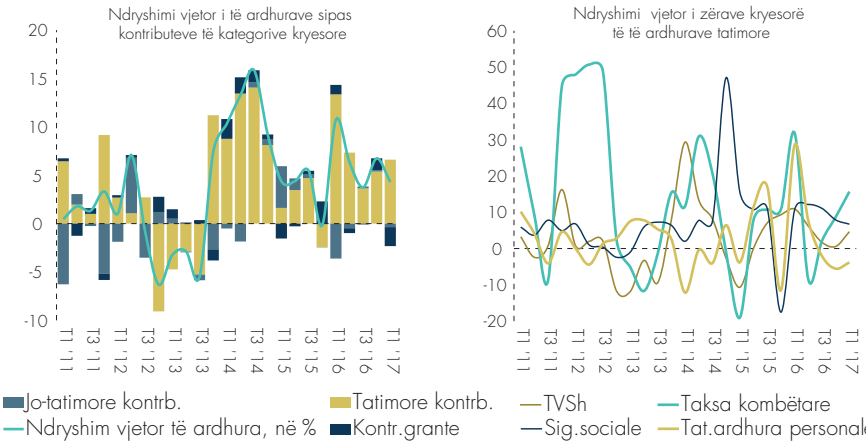

Burimi: Ministria e Financave.

tatimorë që formuan rritjen e totalit ishin të ardhurat nga pushteti lokal[32], TVSh-ja, sigurimet sociale dhe taksat kombëtare. Në të kundërt, të ardhurat me karakter jotatimor si edhe grantet, kanë dhënë kontribut negativ në rritjen e totalit të të ardhurave, me rreth 2.3 pikë përqindje.

Dinamika e zërave specifikë të të ardhurave jep sinjale pozitive për ecurinë e konsumit, si edhe sugjeron kushte të përmirësuara në tregun e punës gjatë tremujorit të parë të vitit 2017.

Në tremujorin e parë të vitit, balanca buxhetore rezultoi pozitive rreth 8.9 miliardë lekë, ose 33.2% më e ulët së e njëjta periudhë e një viti më parë. Pavarësisht këtyre vlerave pozitive, huamarrja e qeverisë ka vijuar të rritet si në tregun e brendshëm (11.2 miliardë lekë), ashtu edhe në atë të huaj (rreth 8.7 miliardë lekë), duke rezultuar në nivele të larta likuiditeti të qeverisë.

Grafik 33. Kontributi i eksporteve neto në kërkesën agregate (në pikë përqindje).

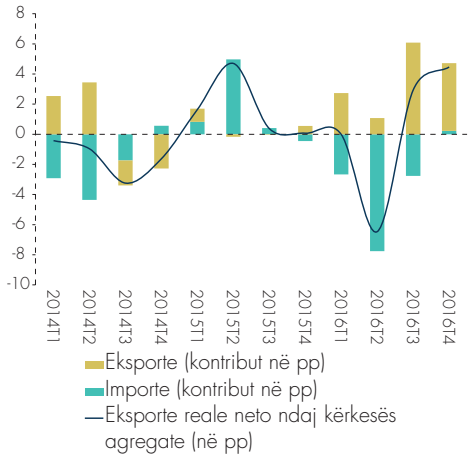

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Kërkesa e huaj dhe tregtia e jashtme

Deficiti tregtar në mallra dhe shërbime në tremujorin e katërt 2016 u ngushtua rreth 21.7% në terma realë. Përcaktuesi kryesor në këtë zhvillim ka qenë rritja vjetore e eksportit të shërbimeve me 12.9%. Gjithashtu, edhe eksporti i mallrave shënoi një rritje të lartë vjetore (25.9%), duke përmbysur dinamikën negative që karakterizoi tremujorët e kaluar. Nga ana tjetër, importet u pakësuan me 0.5%, të ndikuara kryesisht nga rënia e importit të mallrave (-0.4%). Gjithashtu, importet e shërbimeve janë pakësuar me 0.6% në terma realë vjetorë.

Grafik 34. Orientimi i importeve dhe eksporteve sipas kategorive (vlera në milionë lekë)

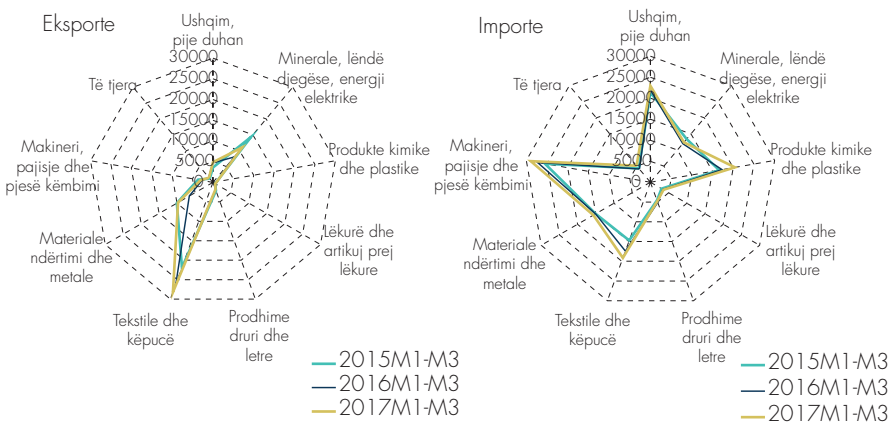

Burimi: INSTAT.

[32] *Të ardhurat nga pushteti lokal vijojnë të mbështesin në mënyrë të qëndrueshme rritjen e të ardhurave totale për katër tremujorë me radhë.*

Të dhënat mbi ecurinë e eksporteve dhe të importeve të mallrave për vitin 2017, përfshijnë statistikat për tremujorin e parë. Deficiti tregtar në mallra u zgjerua me rreth 1.3% në terma vjetorë, i ndikuar kryesisht nga rritja e importeve.

Eksporti i mallrave në vlerë u zgjerua me rreth 15.7% në nivel vjetor gjatë tremujorit të parë të vitit 2017. Kontributi kryesor në këtë ecuri ka ardhur nga rritja e eksportit të kategorive "Materiale ndërtimi dhe metale", "Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike" dhe "Tekstile dhe këpucë".

Në kategorinë e parë, rritja e eksporteve është orientuar si drejt partnerit kryesor, Italisë, ashtu edhe në drejtim të disa vendeve fqinje (Kosovë, Mali i Zi, Maqedoni, Greqi dhe Bullgari), të cilat përgjithësisht kanë pasur pesha të ulëta. Eksportet janë rritur edhe në drejtim të partnerëve të tjerë më të largët, duke zgjeruar tërësinë e vendeve ku eksportohen këto produkte. Duke pasur parasysh që këto janë zhvillime të reja për këtë kategori (të përqendruara kryesisht në muajin mars 2017), nuk është ende e qartë nëse janë të përkohshme apo përbëjnë një gjendje me natyrë afatgjatë.

Në kategorinë "Minerale dhe lëndë djegëse", kontributi kryesor lidhet me eksportet e larta dhe në rritje të xeherorëve, kryesisht në drejtim të Kinës[33]. Nxitja e prodhuesve vendas për të eksportuar, lidhet me rritjen e konsiderueshme të çmimeve të ofruara nga partnerët gjatë kësaj periudhe. Gjithashtu, kontributet pozitive të eksportit të lëndës djegëse kanë vazhduar edhe gjatë këtij tremujori në vijimësi dhe me ritme të ngjashme me ecurinë pozitive të nisur gjatë dy muajve të fundit të vitit 2016. Përsa i përket kategorisë së "Tekstileve dhe këpucëve", ecuria ka vazhduar të jetë e qëndrueshme, ashtu sikurse edhe gjatë tremujorëve të kaluar. Së fundi, kontributet pozitive të kategorisë "Ushqime, pije, duhan" kanë rezultuar mjaft të ulëta, në ndryshim nga zhvillimet e vitit 2016.

Grafik 35. Ecuria vjetore e çmimit të naftës në tregun Brent, e eksportit të naftës vendase (majtas), e indeksit të çmimit të metaleve dhe e eksportit të metaleve vendase (djathtas)

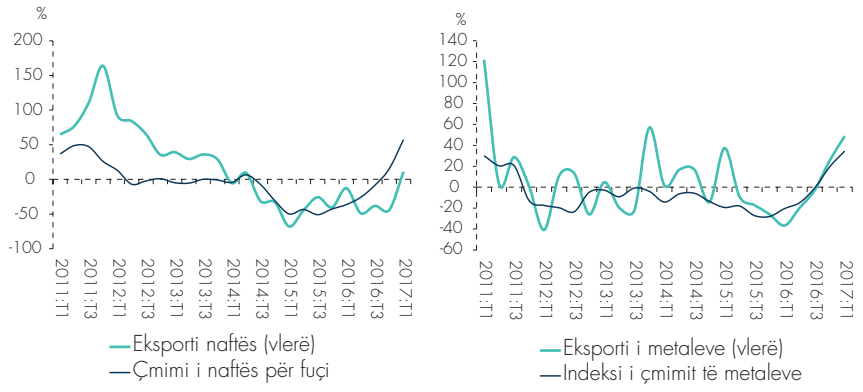

Burimi: INSTAT, FMN, EIA.

[33] *Ky zhvillim është evidentuar që prej muajit nëntor të vitit 2016.*

Aktiviteti importues rezultoi me një rritje vjetore, në rreth 7.5%. Ky aktivitet, u përqendrua kryesisht në muajin mars. Kontributet kryesore pozitive burojnë nga kategoritë "Produkte kimike dhe plastike", "Makineri, pajisje, pjesë këmbimi" dhe "Tesktile dhe këpucë". Importet e kategorisë "Makineri, pajisje, pjesë këmbimi" i janë rikthyer kontributeve pozitive, pas rënies së vërejtur gjatë tremujorit të mëparshëm. Gjithashtu, importet e kategorisë "Minerale, lëndë djegëse, energji elektrike" kanë shfaqur kontribute pozitive në rritjen e importeve për herë të parë pas një kohe të gjatë.

Sipas orientimit gjeografik, vendet e Bashkimit Evropian dhe, veçanërisht Italia, mbeten partnerët kryesorë në shkëmbimet tregtare. Pesha e Kinës ka pësuar rritje gjatë muajve të fundit, si pasojë e rritjes së lartë të eksportit të mineraleve. Nga ana tjetër, vihet re një larmi më e lartë në partnerët e eksportit të lëndës djegëse. Partnerëve tradicionalë sikurse Italia dhe Spanja, i janë shtuar edhe destinacione të tjera (Kosova, Serbia dhe Gjermania).

HAPËSIRË INFORMUESE 2: ZHVILLIMET NË BILANCIN E PAGESAVE NË TREMUJORIN E KATËRT TË VITIT 2016

Pozicioni neto i llogarisë korrente regjistroi një deficit prej 240.3 milionë eurosh në tremujorin e katërt të vitit 2016, duke u ngushtuar me rreth 39.6% në nivel vjetor. Ai u vlerësua në nivelin 8.3% ndaj PBB-së nominale, ose rreth 6.4 pikë përqindje më i ulët se i njëjti tremujor i një viti më parë. Sipas zërave përbërës të llogarisë korrente, kontribut në kahun ngushtues dhanë përmirësimet e lidhura me të gjitha nënllogaritë dhe në veçanti shërbimet dhe mallrat.

Eksportet e mallrave dhe të shërbimeve u zgjeruan me rreth 19.9%, ndërsa importet u rritën me rreth 1.1% në terma vjetorë. Bilanci neto pozitiv i llogarisë së të ardhurave dytësore u zgjerua me 11.6% në nivel vjetor. Kontributet kryesore në këtë ecuri kanë buruar nga llogaria e sektorit shtetëror dhe ajo e remitancave. Flukset hyrëse të remitancave u zgjeruan me 7.9% në terma vjetorë në vazhdimësi të tendencës së shfaqur prej tremujorit të mëparshëm. Ndërkohë, deficiti i të ardhurave parësore u ngushtua në terma vjetorë me rreth 6.4 milionë euro. Në terma strukturorë, i matur sipas hendekut midis kursimeve dhe investimeve kombëtare, ishin kursimet private ato që përcaktuan ngushtimin e deficitit korrent.

Bilanci i përgjithshëm i pagesave rezultoi me mjete të rezervës të shtuara me rreth 153.3 milionë euro. Në fund të tremujorit të katërt të vitit 2016, stoku i rezervës valutore ishte rreth 2.94 miliardë euro. Ky nivel ishte i mjaftueshëm për mbulimin me 7.2 muaj import mallrash dhe shërbimesh, dhe 165% të borxhit të jashtëm afatshkurtër bruto.

Tabelë 5. Tregues të bilancit të pagesave (të dhëna në milionë euro)

	T2 '15	T3'15	T4 '15	T1 '16	T2 '16	T3'16	T4'16
Llogaria korrente (në mil euro)	-163.2	-312.7	-397.7	-223.8	-359.6	-206.1	-240.3
vmv (%)	-48.6	5.7	4.0	-3.1	120.3	-34.1	-39.6
/ PBB-së (%)	-6.0	-12.1	-14.7	-9.4	-12.9	-7.7	-8.3
Mallra dhe shërbime	-360.6	-476.3	-564.5	-403.3	-555.1	-410.9	-436.9

vmv (%)	-24.8	1.3	4.4	8.2	54.0	-13.7	-22.6
Eksporte, f.o.b.	705.9	785.0	714.7	608.5	717.2	926.8	857.0
vmv (%)	-1.0	-2.3	-0.7	2.5	1.6	18.1	19.9
Importe, f.o.b.	1066.5	1261.4	1279.1	1011.9	1272.3	1337.6	1293.8
vmv (%)	-10.5	-1.0	1.5	4.7	19.3	6.0	1.1
Udhëtime neto	76.4	64.5	51.6	67.3	72.8	153.1	95.7
Të ardhura parësore	-12.9	-12.8	-34.2	10.4	-21.3	-5.5	-27.8
Kredi	34.5	40.0	43.9	50.8	38.1	42.5	45.7
Debi	47.4	52.8	78.1	40.3	59.4	48.0	73.5
Të ardhura neto nga Investimet Direkte	-26.4	-27.7	-31.7	-3.8	-30.5	-21.3	-29.8
Të ardhura dytësore	210.2	176.4	201.0	169.1	216.8	210.3	224.4
Kredi	243.3	219.1	247.2	205.0	250.1	250.7	255.4
Debi	33.0	42.6	46.2	35.9	33.2	40.5	31.0
Dërgesa nga emigrantët -neto	161.7	139.7	153.9	135.7	153.8	159.6	165.4
vmv (%)	17.6	-15.4	-10.0	-4.2	-4.8	14.2	7.4
Llogaria kapitale	21.3	45.6	32.8	6.6	7.2	3.1	49.4
Huamarrje neto/ Huadhënie neto	-141.9	-267.1	-364.8	-217.3	-352.4	-203.1	-190.9
Llogaria financiare	-177.1	-126.6	-243.3	-170.5	-255.2	-90.0	-149.2
vmv (%)	-17.9	-30.9	-16.8	4.3	44.1	-28.9	-38.7
/ PBB-së (%)	-6.5	-4.9	-9.0	-7.1	-9.1	-3.3	-5.1
Investime direkte	-196.5	-248.1	-120.0	-148.1	-233.6	-295.8	-280.9
vmv (%)	45.0	2.4	-46.1	-41.7	18.9	19.2	134.0
Investime portofoli	-66.8	-11.2	-172.1	106.0	-10.9	0.6	108.9
Derivativë financiarë	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Investime të tjera	70.0	-179.7	-120.3	-78.8	-10.8	261.3	-130.5
Mjetet e rezervës	16.2	312.5	169.1	-49.6	0.0	-56.1	153.3
Gabime dhe harresa	-35.2	140.5	121.5	46.7	97.2	113.1	41.8

Burimi: Banka e Shqipërisë.

4.3. GJENDJA CIKLIKE E EKONOMISË DHE PRESIONET E BRENDSHME INFLACIONISTE

Informacionet më të fundit konfirmojnë vlerësimet e Bankës së Shqipërisë për përmirësimin gradual të pozicionit ciklik të ekonomisë, duke sugjeruar dhe ngushtimin e hendekut negativ të prodhimit. Zhvillimet në tregjet e kapitalit dhe të punës tregojnë se ekonomia po vazhdon të shfrytëzojë kapacitetet e lira prodhuese. Në kushtet e përdorimit në nivele më optimale të faktorëve prodhues, ekonomia do të priret të konvergojë drejt potencialit, duke sjellë mbylljen e hendekut negativ të prodhimit në periudhën afatmesme. Kjo tendencë pritet të përcjellë presione rritëse për ecurinë e pagave, të kostove të tjera prodhuese dhe të inflacionit bazë. Për rrjedhim, përmirësimi i gjendjes ciklike të ekonomisë vlerësohet të mbështesë kthimin e inflacionit në objektiv brenda vitit 2018.

Të dhënat më të fundit nga tregjet e kapitalit dhe të punës sugjerojnë për një reduktim gradual të kapaciteteve të lira në ekonomi dhe vijimin e tendencës ngushtuese të hendekut negativ të prodhimit. Norma e shfrytëzimit

të kapaciteteve[34] në ekonomi rezultoi rreth 74.6% në tremujorin e parë të vitit 2017, rreth 3.0 pikë përqindje më e lartë se tremujori i mëparshëm dhe 4.8 pikë përqindje më lart vlerës së shënuar në të njëjtën periudhë një vit më parë. Ky zhvillim ka ndikuar në zhvendosjen e treguesit mbi mesataren historike, me rreth 0.9 pikë përqindje.

Grafik 36. Tregues të gjendjes ciklike të ekonomisë

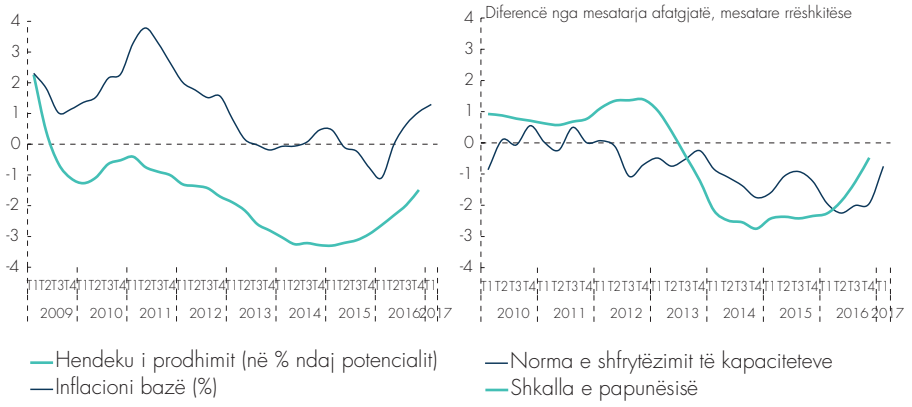

* Hendeku i prodhimit është mesatare e disa matjeve mbi të cilën është aplikuar metoda e mesatares lëvizëse. Hendeku i normës së shfrytëzimit të kapaciteteve dhe i shkallës së papunësisë është llogaritur si devijim i vlerës aktuale nga mesataret përkatëse historike.

Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Tendencat e shfaqura në **tregun e punës** vazhduan të mbeten pozitive në tremujorin e katërt të vitit 2016. Treguesit e filtruar nga anketa tremujore e forcave të punës[35] dëshmojnë se punësimi në ekonomi shënoi një rritje me 5.5% në terma vjetorë, ritëm ky më i ngadaltë se në dy tremujorët paraardhës. Rritja vjetore e punësimit sipas aktiviteteve ekonomike rezultoi 4.5% në sektorin bujqësor, 5.1% në sektorin industrial dhe 7.4% në sektorin e shërbimeve. Sektori i shërbimeve mbetet kontribuesi kryesor në rritjen vjetore të punësimit. Ndërkohë, punësimi rezultoi më i ulët, me 1.4% kundrejt nivelit të tremujorit të mëparshëm[36]. Dinamika tremujore e të punësuarve[37] i atribuohet kryesisht tkurrjes së punësimit në sektorin bujqësor.

Shkalla e papunësisë u ul me 0.6 pikë përqindje gjatë tremujorit të katërt të vitit 2016, duke qëndruar në nivelin 14.2%. Dinamikat tremujore e zhvendosën shkallën e papunësisë rreth 3.1 pikë përqindje më poshtë nivelit të së njëjtës periudhë një vit më parë dhe rreth 0.5 pikë përqindje nën shkallën mesatare të

[34] *Duke filluar nga tremujori i parë i vitit 2017, treguesi i normës së shfrytëzimit të kapaciteteve do të analizohet i rregulluar për sezonalitet dhe i peshuar (për më shumë informacion lidhur me procesin e peshimit të të dhënave të vrojtimeve referohuni metodologjisë së publikuar në faqen e internetit të Bankës së Shqipërisë). https://www.bankofalbania.org/web/pub/metodologjia_e_vrojtimeve_te_harmonizuara_te_besimit_shqip_9355_1.pdf*

[35] *Analiza e punësimit dhe e papunësisë mbështetet në të dhënat e "Anketës Tremujore të Forcave të Punës" dhe i referohet treguesve për popullsinë 15 vjeç e lart.*

[36] *Punësimi me frekuencë tremujore nga anketa e forcave të punës ka filluar të publikohet që nga tremujori i parë i vitit 2012. Seria e agreguar nuk shfaq sezonalitet, e si rrjedhojë ndryshimet tremujore llogariten mbi serinë e parregulluar për sezonalitet.*

[37] *Ndërkohë, punësimi sipas grupmoshave rezulton të ketë shënuar rënie më të lartë për grupin 30 – 64 vjeç, i cili përfaqëson rreth 78% të të punësuarve 15 vjeç e lart.*

papunësisë gjatë viteve 2007–2015. Për rrjedhim, hendeku negativ i papunësisë[38] vlerësohet të ketë vazhduar tendencën drejt ngushtimit, duke sinjalizuar presione inflacioniste në kahun rritës me origjinë në ecurinë e pagave.

Grafik 37. Ndryshimet vjetore mesatare të sheshuara të produktivitetit, të kostove të punës dhe të prodhimit*

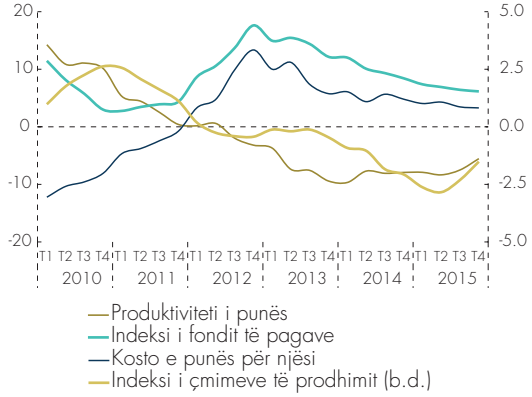

* Mbi ndryshimet vjetore të treguesve, janë zbatuar mesataret lëvizëse me 4 terma, për të zbutur luhatjet e rastit.
Burimi: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë.

Treguesi i kostove të punës për njësi[39] vlerësohet me rritje vjetore (3.3%) në tremujorin e katërt të vitit 2016, një normë lehtësisht më e ulët nga ajo e shënuar në tremujorin e mëparshëm. Ecuria e produktivitetit të punës vazhdon të luhatet në territor negativ, por me ritme vjetore më të zbutura. Kjo dinamikë është ndikuar nga niveli lehtësisht më i lartë i shifrës së afarizmit në vëllim dhe zgjerimit me ritme më të ngadalta të punësimit. Paga mesatare reale për aktivitetet e mbuluara nga statistikat afatshkurtra vijoi tendencën përmirësuese. Gjithashtu, kostot e tjera në procesin prodhues, si çmimet e prodhimit industrial regjistruan rritje të lehtë vjetore (0.9%), pas ritmeve negative të ndjekura nga viti 2013. Edhe kostot prodhuese në ndërtim[40] vazhduan rritjen, por me norma të ulëta vjetore (0.4%).

Përmirësimi gradual i pozicionit ciklik të ekonomisë, vijoi të pasqyrohej në prirjen rritëse të komponentëve afatgjatë dhe të brendshëm të inflacionit. Inflacionit bazë

Grafik 38. Prirjet afatgjata të inflacionit (majtas) dhe prirjet afatshkurtra (djathtas)

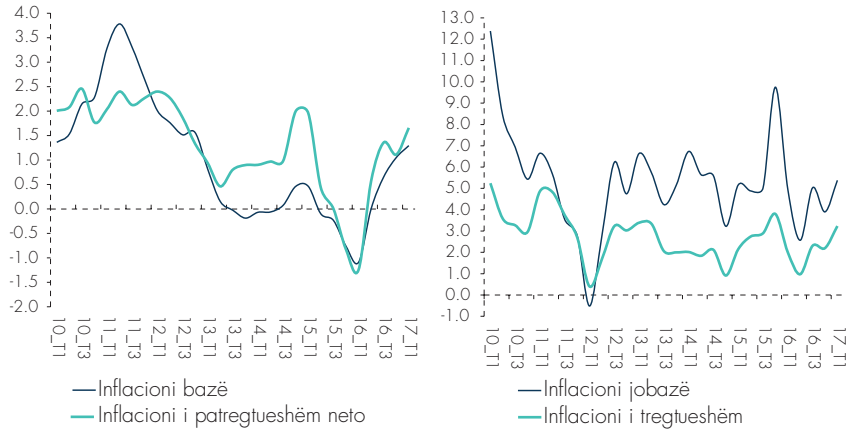

Burimi: INSTAT dhe vlerësime të Bankës së Shqipërisë.

38 *E vlerësuar si diferencë e shkallës së papunësisë ekuilibër me shkallën e papunësisë faktike.*

39 *Treguesit përafrues të produktivitetit të punës dhe të kostove të punës për njësi të prodhuar, llogariten nga Banka e Shqipërisë, duke përdorur seritë totale të Statistikave Afatshkurtra (SASH, INSTAT, T4 2016). Në përllogaritjen e tyre përfshihen: indeksi i numrit të punësuarve me pagesë, i shifrës së afarizmit në vëllim dhe i fondit të pagave për totalin e aktiviteteve të mbuluara nga anketa e SASh.*

40 *Indeksi i kushtimit në ndërtim për banesa përfshin çmimet e materialeve të ndërtimit, të fuqisë punëtore dhe shpenzimeve të tjera kapitale që përdoren për ndërtimin e një banese tip 8 – 10 kate.*

dhe ai i mallrave të patregtueshme të shportës së IÇK-së, rezultuan përkatësisht 1.3% dhe 1.7% në tremujorin e parë të vitit 2017, duke qëndruar në nivele më të larta se në tremujorin paraardhës. Komponentët afatshkurtër të inflacionit, regjistruan norma më të larta rritjeje në muajin janar, duke reflektuar goditjet e ofertës nga kushtet e vështira të motit. Inflacioni jobazë dhe ai i artikujve të tregtueshëm të shportës së IÇK-së shënuan përkatësisht vlerat 5.4% dhe 3.2% në tremujorin e parë, vlera këto më të larta se në tremujorin paraardhës. Prirjet rritëse graduale dhe kontributet pozitive të inflacionit bazë dhe të brendshëm në formimin e inflacionit total, pritet të vijojnë gjatë vitit 2017, në reflektim të prirjes ngushtuese të hendekut negativ të prodhimit.

4.4. INFLACIONI I IMPORTUAR

Inflacioni i importuar vlerësohet të ketë dhënë një kontribut prej 1.2 pikë përqindjeje në inflacionin e total të tremujorit të parë të vitit 2017. Rritja e tij është në linjë me ecurinë e indeksit të "çmimeve të huaja"[41]. Ky tregues u zgjerua mesatarisht me 4.3% në terma mesatarë vjetorë gjatë periudhës janar-shkurt 2017. Kontribute pozitive kanë buruar nga pothuaj të gjithë partnerët e përfshirë[42]. Nga ana tjetër, mbiçmimi i kursit nominal efektiv të këmbimit, mesatarisht me 3.3% gjatë së njëjtës periudhë, ka vazhduar të frenojë përçimin e këtyre efekteve te indeksi i përgjithshëm. Për rrjedhojë, Treguesi i Presioneve

Grafik 39. Kontributi i inflacionit të importuar dhe të brendshëm në atë total vjetor (majtas). TPHI dhe kontributet e përbërësve të tij (djathtas).

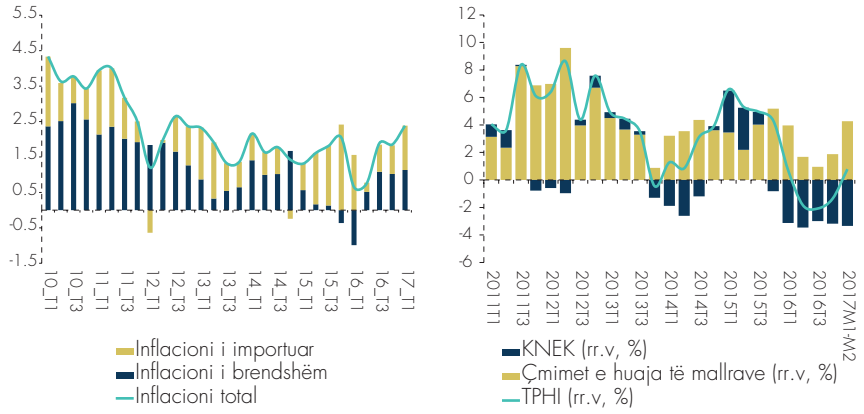

Burimi: INSTAT dhe vlerësime të Bankës së Shqipërisë.

41 *Është një tregues përafrues mbi presionet e huaja inflacioniste, i krahasueshëm me inflacionin e sektorit të tregtueshëm të mallrave të shportës së IÇK-së vendase. Indeksi i çmimeve të huaja bazohet në vlerat: e inflacionit të kategorisë "Ushqim, pije, duhan" për 18 shtete kryesore; dhe inflacionit të "Mallrave" (pra, jo vetëm Ushqime) për Bullgarinë, Gjermaninë, Greqinë, Italinë dhe Turqinë. Disa nga mallrat kanë shënuar rritje vjetore të çmimeve, ndërsa janë rritur edhe peshat e importeve me shtetet përkatëse. Kjo ka ndikuar që vlera përfundimtare e treguesit (mesatare e ponderuar e IÇK-ve të lartpërmendura me peshat mujore të importit të tyre), të shënojë një rritje jo pak të rëndësishme.*

42 *Vendet fqinje, partnerët e BE-së dhe ata më të largët gjeografikisht.*

të Huaja Inflacioniste (TPHI)[43] u zgjerua mesatarisht me 0.8% gjatë dy muajve të parë të vitit 2017.

Në të njëjtin tremujor, inflacioni i brendshëm kontribuoi me rreth 1.2 pikë përqindje, duke rritur rolin e tij përcaktues në formimin e inflacionit total.

4.5. PRITJET PËR INFLACIONIN[44]

Pritjet e bizneseve dhe të konsumatorëve për inflacionin mbetën të pandryshuara gjatë tremujorit të parë të vitit 2017 (rreth 1.5%). Nga ana tjetër, agjentët financiarë i kanë rishikuar ato për lart, për të tretin tremujor radhazi dhe për të gjitha horizontet. Inflacioni i pritur prej tyre pas një viti është në nivelin 2.5% (0.4 pikë përqindje më lart se një tremujor më parë). Inflacioni i pritur pas dy dhe tre vitesh është përkatësisht 2.6% dhe 2.7%, një rritje me përkatësisht 0.3 dhe 0.2 pikë përqindje në krahasim me pritjet e tremujorit të katërt të vitit 2016.

Grafik 40. Pritjet inflacioniste të bizneseve dhe të konsumatorëve (grafiku majtas) dhe të agjentëve financiarë (grafiku djathtas), ndryshime vjetore në përqindje

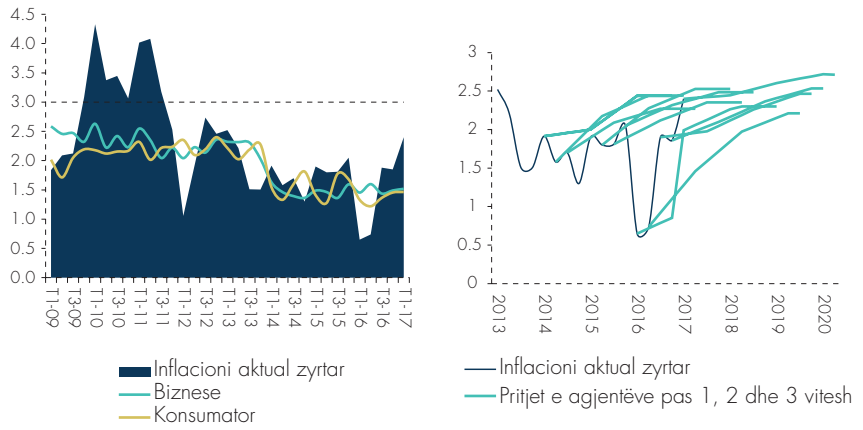

Burimi: Departamenti i Politikës Monetare.

Krahas pranisë së sjelljes përshtatëse me vlerat e inflacionit të publikuar, rezulton se pritjet, veçanërisht ato afatmesme dhe afatgjata, i janë afruar edhe më shumë objektivit të Bankës së Shqipërisë për inflacionin.

[43] *TPHI-ja llogaritet si rritja vjetore e indeksit të çmimeve të huaja dhe indeksit KNEK për muajin përkatës. Presionet inflacioniste me origjinë të huaj vlerësohet që ndikojnë inflacionin vendas me rreth 5 muaj vonesë.*

[44] *Analiza mbi pritjet inflacioniste bazohet në rezutatet e vrojtimit të besimit të bizneseve dhe të konsumatorëve, si dhe në vrojtimin e pritjeve të agjentëve financiarë.*

SHTOJCA STATISTIKORE		STATISTICAL APPENDIX
PERMBAJTJA	Fq/No	CONTENTS
Tregues të përgjithshëm makroekonomikë	56	Main macroeconomic indicators
1. Zhvillimet monetare dhe normat e interesit	56	Monetary developments and interest rates 1.
2. Prodhimi i brendshëm bruto, indekset e çmimeve dhe tregu i punës	56	Gross domestic product, price indexes and labor market 2.
3. Bilanci i pagesave, rezerva dhe kursi i këmbimit	57	Balance of payments, reserves and exchange rate 3.
4. Bilanci fiskal, stoku i borxhit të brendshëm dhe borxhi i jashtëm	57	Fiscal balance, domestic debt stock and external debt 4.
	57	
1 SEKTORI FINANCIAR	58	FINANCIAL SECTOR 1
1-1 Bilanci sektorial i Bankës së Shqipërisë	58	Sectoral balance sheet of Bank of Albania 1-1
1-2 Paraqitja monetare e Bankës së Shqipërisë	59	Monetary survey of Bank of Albania 1-2
1-3.a Bilanci sektorial i bankave paradepozituese/ Mjetet	60	Sectoral balance sheet of deposit money banks/ Assets 1-3.a
1-3.b Bilanci sektorial i bankave paradepozituese/ Detyrimet	61	Sectoral balance sheet of deposit money banks/ Liabilities 1-3.b
1-4 Paraqitja monetare e bankave paradepozituese	62	Monetary survey of deposit money banks 1-4
1-5 Bilanci sektorial i shoqërive të kursim-kreditit	63	Sectoral balance sheet of savings and loan associations 1-5
1-6 Paraqitja monetare e korporatave të tjera depozituese	64	Monetary survey of other depository corporations 1-6
1-7 Paraqitja monetare e korporatave depozituese	65	Monetary survey of depository corporations 1-7
1-8.a Agregatët monetarë dhe përbërësit e tyre	66	Monetary aggregates and their components 1-8.a
1-8.b Kundërpartitë e agregatëve monetarë	67	Counterparts of monetary aggregates 1-8.b
1-9 Depozitat në lekë sipas sektorëve	68	Lek denominated deposits by sectors 1-9
1-10 Depozitat në valutë sipas sektorëve	68	Foreign currency denominated deposits by sectors 1-10
1-11 Kredia për ekonominë sipas sektorit	69	Credit to economy by sector 1-11
1-12.a Huatë e korporatave jofinanciare sipas aktivitetit ekonomik	69	Loans of non-financial corporations by economic activity 1-12.a
1-12.b Huatë e korporatave jofinanciare sipas aktivitetit ekonomik	70	Loans of non-financial corporations by economic activity 1-12.b
1-13a Huatë e korporatave jofinanciare private sipas qëllimit të përdorimit dhe monedhës	71	Private non-financial corporations loans by purpose and currency 1-13a
1-13b Huatë e korporatave jofinanciare publike sipas qëllimit të përdorimit dhe monedhës	72	Public non-financial corporations loans by purpose and currency 1-13b
1-14 Huatë e Individëve dhe Institucioneve jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve sipas qëllimit të përdorimit dhe monedhës	73	Households + Non-profit institutions serving households loans by purpose and currency 1-14
1-15 Huatë sipas rretheve	74	Loans by districts 1-15
1-16 Normat e interesit të Bankës së Shqipërisë	75	Bank of Albania interest rates 1-16
1-17 Normat e interesit për depozitat e reja të korporatave jo-financiare, individëve dhe institucioneve jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve sipas monedhave	76	Interest rates on new deposits of non-financial corporations, households and NPISH by currency 1-17
1-18 Normat e interesit për huatë e reja të korporatave jo-financiare, individëve dhe institucioneve jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve sipas monedhave	77	Interest rates on new loans of non-financial corporations, households and NPISH by currency 1-18
1-18a Normat e interesit për huatë e reja të e korporatave jofinanciare private sipas qëllimit të përdorimit dhe monedhës	78	Average monthly interest rates for new loans to private non-financial corporations by purpose and currency 1-18a
1-18b Normat e interesit për huatë e reja të individëve dhe institucioneve jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve, sipas qëllimit të përdorimit dhe monedhës	79	Average monthly interest rates for new loans to households and NPISH by purpose and currency 1-18b
1-19 Normat e interesit për bonot e thesarit sipas afatit	80	Maturity breakdown of Treausury bills yields 1-19
1-20 Sistemi i pagesave ndërbankare	81	Interbank payment system 1-20
1-21 Shpërndarja rajonale e terminaleve të ATM & POS	81	Number of ATM & POS terminals by region 1-21
1-22 Numri i llogarive të klientëve në banka	81	Number of customers accounts with banks 1-22
2 SEKTORI I JASHTËM	82	EXTERNAL SECTOR 2
2-1 Bilanci i Pagesave	82	Balance of payments 2-1
2-2 Kurset e këmbimit të lekut kundrejt monedhave kryesore	83	Exchange rate 2-2
2-3 Eksporti sipas grup mallrave	83	Export by commodity groups 2-3
2-4 Importi sipas grup mallrave	84	Import by commodity groups 2-4
2-5 Borxhi i jashtëm bruto	84	Gross external debt 2-5
3 SEKTORI FISKAL	84	FISCAL SECTOR 3
3-1 Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar	85	Fiscal indicators regarding consolidated budget 3-1
3-2 Stoku i borxhit të brendshëm sipas instrumenteve	85	Domestic debt stock by instruments 3-2
4 SEKTORI REAL	86	REAL SECTOR 4
4-1 Prodhimi i brendshëm bruto sipas klasifikimit të aktivitetit ekonomik, (Metoda e Prodhimit NVE Rev 2)	86	Gross domestic product by economic activities, (Production Method NACE Rev 2) 4-1
4-2 Indeksi i çmimeve të prodhimit dhe indeksi i kushtimit në ndërtim (për banesa)	87	Producer price index and construction cost index 4-2
Ndryshimet në % të indeksit të çmimeve të prodhimit dhe të indeksit të kushtimit në ndërtim	87	Change in % of producer price index and construction cost index
4-3 Indeksi i çmimeve të konsumit	88	Consumer price index 4-3
4-4 Punësimi, papunësia dhe pagat	89	Employment, unemployment and wages 4-4

TREGUES TË PËRGJITHSHËM MAKROEKONOMIKË
1. ZHVILLIMET MONETARE DHE NORMAT E INTERESIT
Në miliardë lekë, përveç rasteve kur shënohet ndryshe, fund periudhe

MAIN MACROECONOMIC INDICATORS
MONETARY DEVELOPMENTS AND INTEREST RATES 1.
In billions ALL, unless otherwise indicated, end of period

	Agregatët monetarë / Monetary aggregates			Depozitat[2]/ Deposits[2]	Kredia[3] / Credit[3]	Normat e interesit 12m / 12m interest rates (%)			Norma e marrëveshjes së riblerjejes njëjavore [5] / Weekly repurchase agreement rate[5]
	M1	M2	M3			Depozita[4] / Deposits[4]	Hua 4 / Loans4	Bono Thesari/ T. Bills	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013	295.9	693.2	1,149.0	950.1	547.9	4.17	9.52	3.66	3.00
2014	353.3	722.4	1,195.1	977.4	560.0	1.92	7.66	3.33	2.25
2015 [1]	384.1	723.0	1,216.2	985.6	546.8	1.35	7.79	2.40	1.75
2016	435.4	736.9	1,263.5	1,014.2	547.6	0.80	5.89	2.92	1.25

Burimi: Banka e Shqipërisë. *Source: Bank of Albania.*

2. PRODHIMI I BRENDSHËM BRUTO[6], INDEKSET E ÇMIMEVE DHE TREGU I PUNËS

GROSS DOMESTIC PRODUCT[6], PRICE INDEXES AND LABOR MARKET 2.

	Rritja reale vjetore e PBB me çmime konstante (%)/ Annual real growth of GDP at constant prices (%)	Me çmime korrente, në milionë lekë [7] / At current prices, in million ALL [7]				Ndryshimet vjetore të Indeksit të Çmimeve të konsumit (%) / Yearly changes in CPI (%)	Ndryshimet Mesatare Vjetore të Indeksit të Çmimeve të Prodhimit (NVE Rev.2) % / Average Annual Changes of Producer Price Index (NACE Rev.2) %	Tregu i punës[7] / Labor market[7]	
		Produkti Brendshëm Bruto (PBB) / Gross domestic product (GDP)	Pagat e të punësuarve, neto /Compensation of employees, net	Të Ardhura nga prona, neto / Property income, net	Të Ardhurat Kombëtare Bruto / Gross National Income			Shkalla e punësimit / Employment rate (%)	Shkalla e papunësisë / Unemployment rate (%)
	1	2	3	4	5=2+3+4	6	7	8	9
2012	1.4	1,332,811.0	12,441.5	-22,369.0	1,322,883.5	2.4	1.1	55.9	13.8
2013	1.0	1,350,052.6	1,793.9	1,648.9	1,353,495.5	1.9	-0.4	49.9	16.4
2014	1.8	1,394,419.3	1,224.9	-17,930.9	1,377,713.3	0.7	-0.5	50.5	17.9
2015	2.6	1,434,739.5	3,405.4	-24,206.4	1,413,938.5	2.0		52.9	17.5
2016						2.2			

Burimi: INSTAT. *Source: INSTAT.*

3. BILANCI I PAGESAVE, REZERVA DHE KURSI I KËMBIMIT

BALANCE OF PAYMENTS, RESERVES AND EXCHANGE RATE 3.

Në milionë euro, përveç rasteve kur shënohet ndryshe

In millions EUR, unless otherwise indicated

	Bilanci i llogarisë korrente / Current account	Nga të cilat: Bilanci tregtar / Of which:Trade balance (3-4)			Nga të cilat: Remitancat / Of which: Remittances	Investimet direkte neto / Direct investments, net	Rezervat valutore (stok)/ Reserves (stock)	Rezervat në muaj importe / Reserves in months of import	Kursi i këmbimit / Exchange rate	
									Mesatare e periudhës / Period average	
			Eksporti / Export	Importi / Import					ALL / EUR	ALL / USD
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2012	-978.0	-2,226.2	875.9	3,102.1	675.3	-647.9	1,972.5	4.7	139.0	108.2
2013	-1,049.1	-1,979.3	1,050.6	3,029.9	543.8	-923.2	2,015.3	5.4	140.3	105.7
2014	-1,287.2	-2,215.6	931.7	3,147.3	591.9	-811.5	2,191.7	5.6	140.0	105.5
2015	-1,104.6	-2,298.9	771.1	3,070.1	597.1	-818.4	2,880.0	7.6	139.7	126.0
2016	-1,029.9	-2,602.8	713.7	3,316.5	614.5	-958.3	2,945.0	7.2	137.4	124.1

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

4. BILANCI FISKAL, STOKU I BORXHIT TË BRENDSHËM DHE BORXHI I JASHTËM

FISCAL BALANCE, DOMESTIC DEBT STOCK AND EXTERNAL DEBT 4.

Në miliardë lekë

In billions ALL

	Të Ardhura / Revenue		Shpenzime / Expenditure		Deficiti / Deficit			Stoku i borxhit të Qeverisë Qëndrore / Central government debt stock	
		Nga të cilat: Të ardhura tatimore /Of which: Tax revenue		Shpenzime kapitale / Capital expenditure		Financim i brendshëm / Domestic financing	Financim i huaj / Foreign financing	Stoku i borxhit të brendshëm / Domestic debt stock	Stoku i borxhit të jashtëm / External debt stock
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	330.4	300.9	376.2	61.7	-45.9	26.5	19.4	470.4	357.6
2013	327.2	299.9	394.1	65.5	-66.9	56.1	10.8	520.8	363.9
2014	366.7	335.9	438.8	60.7	-72.1	42.2	29.9	564.7	412.4
2015	379.2	342.3	437.4	63.1	-58.2	-6.4	64.6	551.4	490.9
2016	405.1	369.9	432.0	57.8	-27.0	9.3	17.6	561.1	504.5

Burimi: Ministria e Financave, sipas publikimeve "Statistikat fiskale mujore, viti 2017" dhe Treguesit e Borxhit, viti 2016".
Publikimi 'Statistika fiskale Janar-Shkurt 2017' tabelat:
Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar (Vjetor).
Shënime:
1) Përditësuar të dhënat për Dhjetor 2015 sipas ESA 2010.
2) Përfshihen vetëm llogaritë dhe depozitat që janë pjesë e parasë së gjerë.
3) Përfaqëson kredinë për ekonominë.
4) Norma mesatare e ponderuar vjetore e depozitave dhe huave të reja 12 mujore në lekë për sistemin bankar.
5) Të dhënat i referohen normës në fund të periudhës.
6) Të dhënat sipas INSTAT: Llogaritë Kombëtare Vjetore; Llogaritë Kombëtare Vjetore (Metoda e prodhimit), sipas NVE Rev 2 (tabela 1); Llogaritë Kombëtare Vjetore (Metoda e Shpenzimeve) (tabela GNI); 2014 gjysëm - finale; 2015 Të dhëna paraprake. .
7) Të dhënat sipas informacionit në faqen e internetit të INSTAT datë 11.04.2017:
Temat/ Tregu i punës/ Anketa e Forcave të Punës/ Vjetore/ Shkalla e punësimit 2007-2015 (grupmosha 15-64 vjeç); Shkalla e papunësisë 2007-2015 (grupmosha 15-64 vjeç).

Source: Ministry of Finance, according to "Fiscal statistics monthly, year 2017 and "Debt Indicators, as of December 31, 2016" publications.
Publication 'Fiscal statistics January-February 2017' table:
Consolidated general budget (Annual).
Footnote:
1) Revised the data of December 2015 according to ESA 2010.
2) Deposits included in broad money.
3) Credit to economy.
4) The annual weighted average rate of the 12 months new deposits and loans in ALL for the banking system.
5) End of period data.
6) The data as of INSTAT: Annual National Accounts , Annual National Accounts (Production Method), by NACE Rev 2 (table 1); Annual National Accounts (Expenditure Method) (GNI table); 2014 Semi final; 2015 Preliminary data
7) Data as of INSTAT web page tables, date 11.04.2017:
Figures/ Figures by theme/ Labour market/ Labour Force Survey/ Yearly/ Employment rate 2007-2015 (age group 15-64 years): Unemployment rate 2007-2015 (age group 15-64 years).

1 SEKTORI FINANCIAR
1-1 BILANCI SEKTORIAL I BANKËS SË SHQIPËRISË
Në milionë lekë, fund periudhe

FINANCIAL SECTOR 1
SECTORAL BALANCE SHEET OF BANK OF ALBANIA 1-1
In millions ALL, end of period

	Totali i mjeteve / Total assets (2+ 3+ 4+ 5+ 8+ 12+ 13+ 14)	Ari monetar dhe mbajtjet e SDR* / Monetary gold and SDR holdings*	Arka në valutë / Foreign currency	Depozita** / Deposits**	Letrat me vlerë të ndryshme nga aksionet / Securities other than shares (6+7)			Huatë / Loans (9+ 10+ 11)				Derivatet financiare / Financial derivatives	Llogari të arkëtueshme / Receivable accounts	Mjete jofinanciare** / Nonfinancial assets**
						Jorezidentë / Nonresidents	Qeveria Qëndrore / Central Government		Qeveria Qëndrore / Central Government	Korporata të tjera depozituese / Other depository corporations	Sektorë të tjerë rezidentë / Other resident sectors			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2014/12	433,878.0	19,299.7	56.2	32,524.0	320,744.6	256,796.7	63,947.9	27,286.3	_	25,547.8	1,738.5	17.4	18,197.8	15,752.1
2015/12	516,357.9	30,578.8	84.9	93,147.1	323,679.0	270,453.6	53,225.5	14,641.1	_	12,987.1	1,654.0	27.7	32,741.6	21,457.8
2016/12	524,730.8	27,211.8	52.0	104,622.9	315,112.7	261,877.5	53,235.2	31,660.3	_	29,934.4	1,725.9	15.8	25,094.1	20,961.2
2016/09	501,411.4	29,592.5	12.2	83,819.0	314,907.7	261,695.8	53,211.9	27,724.0	_	26,004.8	1,719.2	16.7	24,315.7	21,023.6
10	502,632.1	29,282.7	21.7	75,800.4	321,099.2	267,164.0	53,935.3	30,892.2	_	29,171.7	1,720.5	16.6	24,535.4	20,983.8
11	504,121.5	27,433.3	78.0	80,068.6	315,656.1	262,344.7	53,311.4	35,149.3	_	33,433.6	1,715.7	18.0	24,776.2	20,941.9
12	524,730.8	27,211.8	52.0	104,622.9	315,112.7	261,877.5	53,235.2	31,660.3	_	29,934.4	1,725.9	15.8	25,094.1	20,961.2
2017/01	511,197.8	25,003.0	27.1	96,900.5	307,742.1	254,698.0	53,044.0	35,672.4	_	33,947.4	1,725.0	15.7	24,917.2	20,919.9
2017/02	510,119.1	34,992.5	145.1	94,289.2	305,361.0	252,842.0	52,518.9	30,000.8	_	28,282.5	1,718.3	16.7	24,434.6	20,879.3

	Detyrimet totale / Total liabilities (2+ 3+ 4+ 10+ 14+ 15+ 16)	Paraja në qarkullim / Currency in circulation	Depozita të përfshira në paranë e gjerë / Deposits included in broad money	Depozita të papërfshira në paranë e gjerë / Deposits excluded from broad money (5+ 6+ 7+ 8+ 9)						Huatë / Loans (11+ 12+ 13)				Llogari të pagueshme / Other accounts payable	Alokimi i SDR / SDR allocation	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit / Shares and other equity
					Jorezidentët / Nonresidents	Qeveria Qëndrore / Central Government	Korporata të tjera depozituese / Other depository corporations	Korporata të tjera jofinanciare / Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë / Other resident sectors		Jorezidentët / Nonresidents	Qeveria Qëndrore / Central Government	Korporata të tjera depozituese / Other depository corporations			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2014/12	433,878.0	226,434.1	154.2	140,569.3	16,564.1	16,600.5	106,310.9	85.0	1,008.8	2,294.2	2,294.2	_	_	889.8	7,753.2	55,783.2
2015/12	516,357.9	239,218.1	1,787.9	201,585.6	31,826.2	26,340.8	142,966.8	87.4	364.4	1,809.6	1,809.6	_	_	461.3	8,104.4	63,391.1
2016/12	524,730.8	258,848.0	3,183.2	191,379.7	19,860.9	18,975.1	152,349.7	72.1	121.9	314.2	314.2	_	_	1,164.6	7,981.2	61,859.9
2016/09	501,411.4	246,691.6	3,467.2	178,478.3	19,870.3	49,501.2	108,886.4	73.7	146.6	335.5	335.5	_	_	582.9	7,972.3	63,883.7
10	502,632.1	246,793.7	4,415.4	179,946.2	19,875.5	42,130.5	117,732.0	73.2	135.1	313.0	313.0	_	_	451.6	7,944.4	62,767.9
11	504,121.5	249,260.7	3,768.8	179,211.7	19,876.0	36,157.7	122,979.7	72.3	126.0	315.2	315.2	_	_	701.6	8,012.0	62,851.5
12	524,730.8	258,848.0	3,183.2	191,379.7	19,860.9	18,975.1	152,349.7	72.1	121.9	314.2	314.2	_	_	1,164.6	7,981.2	61,859.9
2017/01	511,197.8	256,854.9	3,082.8	178,188.3	19,797.8	29,811.6	128,383.6	73.3	121.9	273.9	273.9	_	_	1,256.9	8,018.1	63,523.0
2017/02	510,119.1	254,979.4	4,139.8	179,334.5	19,780.0	40,545.4	118,814.9	72.5	121.7	231.1	231.1	_	_	483.1	8,010.4	62,940.8

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Për periudhën Dhjetor 2002-Prill 2014 është bërë riklasifikimi i arit monetar nga zëri "Depozita" në zërin "Ari monetar dhe mbajtjet e SDR".*
*** Për periudhën Dhjetor 2015-Prill 2016 është bërë riklasifikim i arit jo monetar nga zëri "Depozita" në zërin "Mjete jo financiare".*

Source: Bank of Albania.
** The data of December 2002-April 2014 reflect a reclassification of monetary gold from "Deposits " to " Monetary gold and SDR holdings".*
*** The data of December 2015-April 2016 reflect a reclassification of non-monetary gold from "Deposits "to " Non-financial assets".*

1-2 PARAQITJA MONETARE E BANKËS SË SHQIPËRISË
Në milionë lekë, fund periudhe

MONETARY SURVEY OF BANK OF ALBANIA 1-2
In millions ALL, end of period

	Mjete valutore neto*/ Net foreign assets* (2-3)	Pretendime ndaj jorezidentëve/ Claims on nonresidents	Minus: Detyrime ndaj jorezidentëve / Less: Liabilities to nonresidents	Mjetet e brendshme / Domestic assets (5+ 8+ 9+ 10+11 +12)	Pretendime neto ndaj Qeverisë Qëndrore / Net claims on Central Government (6-7)	Pretendime ndaj Qeverisë Qëndrore / Claims on Central Government	Minus: Detyrime ndaj Qeverisë Qëndrore / Less:Liabilities to Central Government	Pretendime ndaj korporatave të tjera depozituese / Claims on other depository corporations	Pretendime ndaj korporatave të tjera financiare / Claims on other financial corporations	Pretendime ndaj korporatave jofinanciare publike / Claims on public nonfinancial corporations	Pretendime ndaj korporatave të tjera jofinanciare / Claims on other nonfinancial corporations	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë rezidentë / Claims on other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014/12	292,098.3	318,940.2	26,841.9	82,525.1	55,198.3	71,831.3	16,633.0	25,547.8	_	_	37.3	1,741.7
2015/12	363,088.0	405,079.5	41,991.5	63,394.2	48,752.0	75,143.9	26,391.9	12,987.1	_	_	_	1,655.1
2016/12	389,612.7	418,562.1	28,949.4	65,915.7	34,255.6	53,279.9	19,024.3	29,934.4	_	_	_	1,725.7
2016/09	370,574.5	399,120.4	28,546.0	31,445.4	3,720.0	53,269.4	49,549.5	26,004.8	_	_	_	1,720.6
10	368,120.1	396,502.9	28,382.9	42,691.6	11,798.0	53,989.5	42,191.5	29,171.7	_	_	_	1,721.9
11	365,698.8	394,408.1	28,709.3	52,320.6	17,170.2	53,365.6	36,195.4	33,433.6	_	_	_	1,716.9
12	389,612.7	418,562.1	28,949.4	65,915.7	34,255.6	53,279.9	19,024.3	29,934.4	_	_	_	1,725.7
2017/01	372,032.3	401,162.8	29,130.5	58,977.5	23,305.0	53,157.7	29,852.7	33,947.4	_	_	_	1,725.1
2017/02	377,986.6	406,288.9	28,302.3	42,092.5	12,091.1	52,670.0	40,578.8	28,282.5	_	_	_	1,718.9

	Baza monetare / Monetary base (14+ 15+ 16)	Paraja në qarkullim / Currency in circulation	Detyrime ndaj korporatave të tjera depozituese / Liabilities to other depository corporations	Depozita të përfshira në paranë e gjerë / Deposits included in broad money	Depozita të papërfshira në paranë e gjerë / Deposits excluded from broad money	Huatë / Loans	Llogari të pagueshme / Other accounts payable	Të tjera neto/ Other items net	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit / Shares and other equity
	13	14	15	16	17	18	19	20	21
2014/12	332,899.3	226,434.1	106,310.9	154.2	1,093.8	_	14.8	-15,167.6	55,783.2
2015/12	383,972.8	239,218.1	142,966.8	1,787.9	451.8	_	34.2	-21,367.7	63,391.1
2016/12	414,380.9	258,848.0	152,349.7	3,183.2	194.0	_	47.2	-20,953.6	61,859.9
2016/09	359,045.2	246,691.6	108,886.4	3,467.2	220.4	_	33.8	-21,163.2	63,883.7
10	368,941.0	246,793.7	117,732.0	4,415.4	208.2	_	14.0	-21,119.5	62,767.9
11	376,009.3	249,260.7	122,979.7	3,768.8	198.3	_	28.0	-21,067.6	62,851.5
12	414,380.9	258,848.0	152,349.7	3,183.2	194.0	_	47.2	-20,953.6	61,859.9
2017/01	388,321.4	256,854.9	128,383.6	3,082.8	195.1	_	14.0	-21,043.7	63,523.0
2017/02	377,934.1	254,979.4	118,814.9	4,139.8	194.2	_	13.8	-21,003.8	62,940.8

Burimi: Banka e Shqipërisë.
** Për periudhën Dhjetor 2015-Prill 2016 është bërë riklasifikim i arit jo monetar nga zëri "Depozita" në zërin "Mjete jo financiare".*

Source: Bank of Albania.
** The data of December 2015-April 2016 reflect a reclassification of non-monetary gold from "Deposits "to " Non-financial assets".*

1-3.A BILANCI SEKTORIAL I BANKAVE PARADEPOZITUESE/ MJETET

Në milionë lekë, fund periudhe

SECTORAL BALANCE SHEET OF DEPOSIT MONEY BANKS/ ASSETS 1-3.A

In millions ALL, end of period

	Totali i mjeteve / Total assets (2+ 3+ 4+ 8+ 11+ 21+ 24+ 25+ 26)	Arka në lekë/ National currency	Arka në valutë/ Foreign currency	Depozita / Deposits (5+ 6+7)	Jorezidentët/ Nonresidents	Banka Qëndrore/ Central Bank	Bankat paradepozitueseë/ Deposit money banks	Letra me vlerë të ndryshme nga aksionet/ Securities others than shares	Nga të cilat/ of which:	Jorezidentët/ Nonresidents	Qeveria Qëndrore/ Central Government	Korporata të tjera jofinanciare
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11
2014/12	1,354,708.0	8,765.4	11,055.4	245,965.9	130,183.8	106,632.0	9,150.1	424,283.6	87,349.5		336,934.2	_
2015/12	1,365,627.6	8,610.0	10,650.1	301,970.9	147,563.2	144,219.2	10,188.5	378,356.7	64,927.3		313,429.5	_
2016/12	1,446,660.1	9,583.5	13,685.4	302,574.9	140,174.1	151,987.3	10,413.5	426,184.9	92,042.2		334,002.0	140.7
2016/09	1,420,003.6	10,531.2	15,147.0	292,088.0	168,473.4	113,357.8	10,256.8	408,086.6	77,916.2		330,029.6	140.9
10	1,422,891.4	10,754.5	14,725.0	302,486.5	174,259.9	119,867.1	8,359.5	405,804.2	75,664.7		330,048.7	90.8
11	1,436,644.1	12,430.6	13,310.6	309,343.2	174,478.7	123,973.5	10,891.0	404,339.4	75,120.3		329,078.0	141.1
12	1,446,660.1	9,583.5	13,685.4	302,574.9	140,174.1	151,987.3	10,413.5	426,184.9	92,042.2		334,002.0	140.7
2017/01	1,454,796.5	10,470.3	13,562.3	311,662.7	173,164.5	128,025.8	10,472.5	424,029.0	85,241.2		338,667.0	120.8
2017/02	1,441,462.9	10,395.0	13,351.8	302,667.6	173,493.0	120,714.7	8,459.9	415,541.1	76,081.4		339,389.1	70.6

	Huatë / Loans (12+ 13+ 14+ 15+ 16+ 17+ 18+ 19+ 20)	Jorezidentët/ Nonresidents	Banka Qëndrore/ Central Bank	Bankat paradepozitueseë/ Deposit money banks	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Qeveria Qëndrore/ Central Government	Qeveria lokale / Local government	Korporata jofinanciare publike / Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit / Shares and other equity (22+ 23)	Jorezidentët/ Nonresidents	Rezidentë/ Residents	Derivatet financiare/ Financial derivatives	Llogari të Arkëtueshme/ Other accounts receivable	Mjete jofinanciare/ Nonfinancial assets
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2014/12	614,230.0	53,447.7	_	6,011.6	8,270.3	1,263.2	777.7	27,328.2	372,166.6	144,964.8	5,858.9	5,020.0	838.9	_	7,551.9	36,997.0
2015/12	613,283.4	68,177.5	_	3,700.1	9,537.7	1,099.5	887.7	27,500.5	346,210.1	156,170.4	7,223.3	6,529.9	693.4	_	8,114.2	37,418.9
2016/12	638,296.5	94,431.0	_	2,561.2	8,687.6	947.5	845.5	26,863.9	343,483.1	160,476.8	8,023.0	7,192.2	830.8	_	8,949.2	39,362.6
2016/09	640,059.2	93,773.6	_	2,663.6	9,019.1	962.5	862.4	26,871.2	345,524.3	160,382.5	7,918.8	7,212.8	706.0	_	8,597.1	37,575.7
10	634,904.1	86,755.7	_	3,503.3	8,879.4	957.8	855.0	26,998.1	346,276.9	160,678.0	7,828.4	6,996.1	832.4	_	9,030.5	37,358.2
11	642,977.2	94,177.1	_	1,599.7	8,857.0	951.5	852.7	27,027.0	348,433.6	161,078.7	7,852.9	7,021.3	831.6	_	8,816.7	37,573.5
12	638,296.5	94,431.0	_	2,561.2	8,687.6	947.5	845.5	26,863.9	343,483.1	160,476.8	8,023.0	7,192.2	830.8	_	8,949.2	39,362.6
2017/01	638,736.2	98,241.4	_	1,548.8	9,113.6	958.0	838.3	26,880.1	340,254.3	160,901.8	8,155.2	7,323.0	832.2	_	8,744.1	39,436.7
2017/02	643,141.3	101,912.3	_	1,721.3	9,058.6	947.0	834.1	26,943.5	341,042.8	160,682.0	8,249.3	7,418.7	830.6	_	9,110.0	39,006.8

Burimi: Banka e Shqipërisë

Source: Bank of Albania.

1-3.B BILANCI SEKTORIAL I BANKAVE PARADEPOZITUESE/ DETYRIMET

Në milionë lekë, fund periudhe

SECTORAL BALANCE SHEET OF DEPOSIT MONEY BANKS/ LIABILITIES 1-3.B

In millions ALL, end of period

	Detyrimet totale / Total liabilities (2+ 8+ 17+ 18+ 27+ 28)	Depozita të përfshira në paranë e gjerë/ Deposits included in broad money (3+ 4+ 5+ 6+7)	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Qeveria lokale/ Local Governments	Korporata jofinanciare publike / Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Depozita të papërfshira në paranë e gjerë/ Deposits not included in broad money (9+ 10+ 11+12+13+ 14+ 15+16)	Jo-rezidentët/ Non-residents	Banka Qëndrore/ Central Bank	Korporata të tjera depozituese/ Other depository corporations	Qeveria Qëndrore/ Central Government	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Korporata jofinanciare publike / Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë / Other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2014/12	1,354,708.0	973,776.8	8,398.5	2,286.6	18,067.0	105,804.8	839,219.9	97,149.3	23,988.8	1,014.8	13,793.7	4,203.4	64.5	83.1	7,828.6	46,172.6
2015/12	1,365,627.6	980,027.7	12,861.5	1,713.2	14,537.7	113,245.2	837,670.1	112,215.7	16,693.7	1,892.8	11,914.9	6,749.8	1,136.9	285.7	7,853.9	65,688.1
2016/12	1,446,660.1	1,006,129.7	11,997.6	2,292.5	13,154.1	136,883.9	841,801.6	138,410.1	14,902.5	356.2	13,771.4	9,277.4	938.9	338.3	8,106.7	90,718.7
2016/09	1,420,003.6	987,156.9	11,292.0	2,116.6	13,944.7	121,056.9	838,746.7	130,900.4	15,309.5	5,093.2	12,279.5	10,820.2	1,003.6	298.6	6,581.5	79,514.5
10	1,422,891.4	983,578.3	11,846.9	2,100.0	14,368.7	121,310.7	833,952.1	136,984.6	14,662.0	2,874.5	12,830.6	11,410.0	998.9	277.8	7,073.0	86,857.8
11	1,436,644.1	988,619.1	12,100.6	2,344.4	14,943.5	124,236.9	834,993.8	137,452.1	14,722.1	1,565.1	12,553.8	11,312.1	1,008.5	305.2	6,895.2	89,090.1
12	1,446,660.1	1,006,129.7	11,997.6	2,292.5	13,154.1	136,883.9	841,801.6	138,410.1	14,902.5	356.2	13,771.4	9,277.4	938.9	338.3	8,106.7	90,718.7
2017/01	1,454,796.5	1,005,930.2	12,340.3	2,041.6	13,105.5	137,419.6	841,023.2	142,749.8	17,264.6	275.9	14,371.5	8,336.0	987.5	319.8	8,907.8	92,286.8
2017/02	1,441,463.0	994,715.2	11,514.5	1,883.8	12,735.4	135,044.0	833,537.5	144,876.7	14,731.8	2,564.3	14,143.6	8,761.5	998.1	277.5	8,630.5	94,769.5

	Letrat me vlerë të ndryshme nga aksionet/ Securities others than shares	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Huatë/ Loans (19+ 20+ 21+ 22+ 23+ 24+ 25+ 26)	Jorezidentët/ Nonresidents	Banka Qëndrore/ Central Bank	Korporata të tjera depozituese/ Other depository corporations	Qeveria Qëndrore/ Central Government	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Derivatet financiare/ Financial derivatives	Llogari të pagueshme/ Other accounts payable	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit/ Shares and other equity
	17	18	19	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2014/12	_	_	_	59,855.4	25,672.3	25,549.4	4,114.3	730.6	661.9	_	3,126.9	_	106,273.4	117,653.2
2015/12	4,284.9	108.8	4,176.1	41,248.7	21,589.7	12,987.7	4,096.5	750.0	1,797.3	_	27.5	_	92,758.2	135,092.4
2016/12	5,224.5	108.6	5,115.9	59,400.8	23,590.4	29,936.3	3,450.5	635.6	1,760.8	_	27.1	_	92,617.0	144,877.9
2016/09	4,701.9	108.9	4,593.0	55,362.3	22,678.4	26,005.6	3,645.2	690.4	1,789.6	_	553.1	_	99,773.4	142,108.7
10	5,259.9	109.6	5,150.3	57,888.2	22,631.2	29,172.6	3,593.5	686.7	1,776.8	_	27.4	_	95,732.3	143,448.1
11	5,281.2	107.8	5,173.4	63,502.3	23,871.9	33,434.6	3,715.3	683.5	1,769.7	_	27.2	_	99,169.3	142,619.9
12	5,224.5	108.6	5,115.9	59,400.8	23,590.4	29,936.3	3,450.5	635.6	1,760.8	_	27.1	_	92,617.0	144,877.9
2017/01	5,232.1	109.5	5,122.6	63099.69	23,349.9	33,948.5	3,355.0	641.3	1,777.8	_	27.4	_	90,100.7	147,683.8
2017/02	5,219.8	109.6	5,110.2	57196.58	23,595.7	28,283.4	2,894.2	631.4	1,764.8	_	27.1	_	91,218.6	148,236.0

Burimi: Banka e Shqipërisë

Source: Bank of Albania.

1-4 PARAQITJA MONETARE E BANKAVE PARADEPOZITUESE
Në milionë lekë, fund periudhe

MONETARY SURVEY OF DEPOSIT MONEY BANKS 1-4
In millions ALL, end of period

	Mjetet valutore neto/ Net foreign assets (2-3)	Pretendime ndaj jorezidentëve/ Claims on nonresidents	Minus: Detyrime ndaj jorezidentëve/ Less: Liabilities to nonresidents	Mjetet e brendshme/ Domestic assets (5+ 6+ 9+ 10+ 11+ 12+ 13)	Pretendime ndaj Bankës Qëndrore/ Claims on Central Bank	Pretendimet neto ndaj Qeverisë Qëndrore / Net claims on Central Government (7-8)	Pretendimet ndaj Qeverisë Qëndrore/ Claims on Central Government	Minus: Detyrime ndaj Qeverisë Qëndrore/ Less: Liabilities to Central Government	Pretendime ndaj korporatave të tjera financiare/ Claims on other financial corporations	Pretendimet ndaj qeverisë lokale / Claims on local governments	Pretendimet ndaj korporatave jofinanciare publike/ Claims on public nonfinancial corporations	Pretendimet ndaj korporatave të tjera jofinanciare/ Claims on other nonfinancial corporations	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë rezidentë/ Claims on other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/12	232,898.6	287,056.4	54,157.8	1,000,582.8	115,397.3	330,839.0	338,197.3	7,358.3	9,109.2	777.7	27,328.2	372,166.6	144,964.8
2015/12	251,483.7	297,847.9	46,364.2	999,103.9	152,829.2	305,274.9	314,529.0	9,254.0	10,231.1	887.7	27,500.5	346,210.1	156,170.4
2016/12	307,271.8	347,524.8	40,253.0	1,025,171.7	161,570.8	322,272.6	334,949.6	12,677.0	9,518.4	845.5	26,863.9	343,623.8	160,476.8
2016/09	315,903.1	362,523.0	46,619.9	985,137.4	123,889.0	317,742.0	330,992.1	13,250.1	9,725.1	862.4	26,871.2	345,665.2	160,382.5
10	318,969.1	358,401.2	39,432.1	991,256.2	130,621.6	316,024.1	331,006.5	14,982.4	9,711.8	855.0	26,998.1	346,367.7	160,678.0
11	324,013.0	364,108.0	40,095.0	998,714.1	136,404.0	315,088.4	330,029.5	14,941.1	9,688.6	852.7	27,027.0	348,574.7	161,078.7
12	307,271.8	347,524.8	40,253.0	1,025,171.7	161,570.8	322,272.6	334,949.6	12,677.0	9,518.4	845.5	26,863.9	343,623.8	160,476.8
2017/01	335,343.9	377,532.5	42,188.6	1,006,555.6	138,496.1	329,118.5	339,625.0	10,506.5	9,945.8	838.3	26,880.1	340,375.0	160,901.8
2017/02	332,723.7	372,257.1	39,533.4	999,092.3	131,109.7	328,520.5	340,336.1	11,815.6	9,889.3	834.1	26,943.5	341,113.4	160,682.0

	Detyrime ndaj Bankës Qëndrore/ Liabilities to Central Bank	Depozita të përfshira në paranë e gjerë/ Deposits included in broad money (16+ 17)	Depozita të transferueshme / Transferable deposits	Depozita të tjera / Other deposits	Depozita të pa përfshira në paranë e gjerë/ Deposits not included in broad money	Letra me vlerë të ndryshme nga aksionet/ Securities others than shares	Huatë/ Loans	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit/ Shares and other equity	Nga të cilat: Rezerva rivleresimi/ Of which: Valuation adjustment	Detyrime të tjera neto/ Other net liabilities	Axhustimi i konsolidimit/ Consolidation adjustment
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2014/12	26,564.2	973,776.8	219,472.2	754,304.6	54,148.7	_	3,788.8	117,653.2	2,359.1	54,803.5	2,746.2
2015/12	14,880.5	980,027.7	283,952.8	696,075.0	74,964.5	4,284.9	1,824.8	135,092.4	5,512.7	37,390.0	2,122.7
2016/12	30,292.6	1,006,129.7	351,370.6	654,759.1	100,102.6	5,224.5	1,787.9	144,877.9	4,937.4	39,781.0	4,247.2
2016/09	31,098.8	987,156.9	323,058.1	664,098.8	87,398.1	4,701.9	2,342.6	142,108.7	5,985.6	43,229.1	3,004.3
10	32,047.1	983,578.3	326,989.7	656,588.6	95,207.4	5,259.9	1,804.2	143,448.1	5,565.9	44,319.0	4,561.3
11	34,999.7	988,619.1	333,693.3	654,925.8	97,299.0	5,281.2	1,797.0	142,619.9	5,498.4	48,332.7	3,778.4
12	30,292.6	1,006,129.7	351,370.6	654,759.1	100,102.6	5,224.5	1,787.9	144,877.9	4,937.4	39,781.0	4,247.2
2017/01	34,224.4	1,005,930.2	351,611.6	654,318.6	102,501.9	5,232.1	1,805.1	147,683.8	5,466.9	38,816.5	5,705.2
2017/02	30,847.7	994,715.2	344,685.2	650,030.1	104,675.6	5,219.8	1,791.9	148,236.0	5,263.1	39,473.1	6,856.6

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

1-5 BILANCI SEKTORIAL I SHOQËRIVE TË KURSIM-KREDITIT

Në milionë lekë, fund periudhe

SECTORAL BALANCE SHEET OF SAVINGS AND LOAN ASSOCIATIONS 1-5

In millions ALL, end of period

	Totali i mjeteve/ Total assets (2+ 3+ 4+ 7+ 8+ 11+ 12)	Monedha dhe kartëmonedha në lekë/ Notes and coins in national currency	Monedha dhe kartëmonedha në valutë/ Notes and coins in foreign currency	Depozita/ Deposits (5+6)			Letra me vlerë/ Securities	Huatë/ Loans (9+10)			Mjete të tjera/ Other financial assets	Mjete jofinanciare/ Nonfinancial assets
					Bankat paradepozituese/ Deposit money banks	Korporatat e tjera financiare/ Other financial corporations			Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Korporatat e tjera jofinanciare / Other nonfinancial corporations		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014/IV	6,680.5	3.2	0.0	1,787.6	249.0	1,538.6	_	4,740.8	4,740.8	_	124.4	24.5
2015/IV	6,673.1	6.6	0.0	1,726.3	283.1	1,443.2	9.9	4,833.5	4,833.5	_	72.4	24.4
2016/IV	6,830.2	8.1	0.0	938.2	656.8	281.4	152.3	5,519.8	5,519.8	_	136.7	75.1
2016/I	6,036.8	10.2	0.3	937.4	531.0	406.4	19.9	4,930.8	4,930.8	_	103.6	34.7
2016/II	6,143.5	8.3	_	854.9	619.1	235.8	19.9	5,101.6	5,101.6	_	99.2	59.4
2016/III	6,518.5	8.3	0.4	992.9	755.8	237.1	29.8	5,312.9	5,312.9	_	106.4	67.8
2016/IV	6,830.2	8.1	0.0	938.2	656.8	281.4	152.3	5,519.8	5,519.8	_	136.7	75.1

	Detyrimet totale / Total liabilities (2+ 5+ 8+ 12+ 13)	Depozita të përfshira në paranë e gjerë/ Deposits included in broad money (3+4)			Depozita të papërfshira në paranë e gjerë/ Deposits excluded from broad money (6+7)			Huatë/ Loans (9+ 10+ 11)				Detyrime të tjera/ Other liabilities	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit/ Shares and other equity
			Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Korporatat e tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations		Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Korporatat e tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations		Korporatat e tjera financiare/ Other financial corporations	Bankat paradepozituese/ Deposit money banks	Qeveria qëndrore/ Central Government		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/IV	6,680.5	3,489.7	3,489.7	_	161.1	161.1	_	1,933.3	1,723.6	209.6	_	159.7	936.8
2015/IV	6,673.1	3,758.3	3,758.3	_	152.6	152.6	_	1,595.1	1,317.7	277.4	_	148.7	1,018.4
2016/IV	6,830.2	4,884.4	4,884.4	_	123.7	123.7	_	557.6	182.4	375.2	_	284.9	979.6
2016/I	6,036.8	4,059.7	4,059.7	_	145.1	145.1	_	581.9	316.9	265.0	_	296.7	953.4
2016/II	6,143.5	4,174.4	4,174.4	_	148.0	148.0	_	608.8	254.8	354.0	_	241.2	971.2
2016/III	6,518.5	4,581.0	4,581.0	_	141.7	141.7	_	519.3	140.3	379.0	_	284.2	992.3
2016/IV	6,830.2	4,884.4	4,884.4	_	123.7	123.7	_	557.6	182.4	375.2	_	284.9	979.6

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

1-6 PARAQITJA MONETARE E KORPORATAVE TË TJERA DEPOZITUESE
Në milionë Lekë, fund periudhe

MONETARY SURVEY OF OTHER DEPOSITORY CORPORATIONS 1-6
In millions ALL, end of period

	Mjetet valutore neto/ Net foreign assets (2-3)	Pretendime ndaj jorezidentëve/ Claims on nonresidents	Minus: Detyrime ndaj jorezidentëve/ Less: Liabilities to nonresidents	Mjetet e brendshme/ Domestic assets (5+ 6+ 9+ 10+ 11+ 12+ 13)	Pretendime ndaj Bankës Qëndrore/ Claims on Central Bank	Pretendimet neto ndaj Qeverisë Qëndrore/ Net claims on Central Government (7-8)	Pretendimet ndaj Qeverisë Qëndrore/ Claims on Central Government	Minus: Detyrime ndaj Qeverisë Qëndrore/ Less: Liabilities to Central Government	Pretendime ndaj korporatave të tjera financiare/ Claims on other financial corporations	Pretendimet ndaj qeverisë lokale/ Claims on local government	Pretendimet ndaj korporatave jofinanciare publike/ Claims on public nonfinancial corporations	Pretendimet ndaj korporatave të tjera jofinanciare/ Claims on other nonfinancial corporations	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë rezidentë/ Claims on other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/12	232,898.7	287,056.4	54,157.8	1,006,865.4	115,400.5	330,839.0	338,197.3	7,358.3	10,647.8	777.7	27,328.2	372,166.6	149,705.7
2015/12	251,483.7	297,848.0	46,364.2	1,005,397.1	152,835.8	305,284.8	314,538.9	9,254.0	11,674.3	887.7	27,500.5	346,210.1	161,003.9
2016/12	307,271.8	347,524.8	40,253.0	1,031,133.2	161,578.8	322,424.8	335,101.9	12,677.0	9,799.8	845.5	26,863.9	343,623.8	165,996.6
2016/09	315,903.5	362,523.4	46,619.9	990,725.5	123,897.3	317,771.8	331,021.9	13,250.1	9,962.2	862.4	26,871.2	345,665.2	165,695.3
10	318,969.5	358,401.6	39,432.1	996,844.3	130,629.9	316,053.9	331,036.3	14,982.4	9,948.9	855.0	26,998.1	346,367.7	165,990.9
11	324,013.4	364,108.4	40,095.0	1,004,302.2	136,412.4	315,118.2	330,059.3	14,941.1	9,925.7	852.7	27,027.0	348,574.7	166,391.6
12	307,271.8	347,524.8	40,253.0	1,031,133.2	161,578.8	322,424.8	335,101.9	12,677.0	9,799.8	845.5	26,863.9	343,623.8	165,996.6
2017/01	335,343.9	377,532.5	42,188.6	1,012,517.1	138,504.2	329,270.8	339,777.3	10,506.5	10,227.2	838.3	26,880.1	340,375.0	166,421.5
2017/02	332,723.8	372,257.2	39,533.4	1,005,053.8	131,117.8	328,672.8	340,488.4	11,815.6	10,170.7	834.1	26,943.5	341,113.4	166,201.7

	Detyrime ndaj Bankës Qëndrore/ Liabilities to Central Bank	Depozita të përfshira në paranë e gjerë/ Deposits included in broad money (16+17)	Depozita të transferueshme/ Transferable deposits	Depozita të tjera/ Other deposits	Depozita të pa përfshira në paranë e gjerë/ Deposits not included in broad money	Letra me vlerë të ndryshme nga aksionet/ Securities others than shares	Huatë/ Loans	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit/ Shares and other equity	Nga të cilat: Rezerva rivleresimi/ Of which: Valuation adjustment	Detyrime të tjera neto/ Other net liabilities	Axhustimi i konsolidimit/ Consolidation adjustment
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2014/12	26,564.2	977,266.4	219,472.2	757,794.3	54,309.8	_	5,512.5	118,590.0	2,359.1	54,814.3	2,706.8
2015/12	14,880.5	983,786.0	283,952.8	699,833.3	75,117.1	4,284.9	3,142.5	136,110.8	5,512.7	37,441.9	2,117.1
2016/12	30,292.6	1,011,014.1	351,370.6	659,643.5	100,226.3	5,224.5	1,970.4	145,857.5	4,937.4	39,854.1	3,965.6
2016/09	31,098.8	991,737.9	323,058.1	668,679.8	87,539.8	4,701.9	2,483.0	143,101.0	5,985.6	43,339.1	2,627.5
10	32,047.1	988,159.3	326,989.7	661,169.6	95,349.2	5,259.9	1,944.6	144,440.4	5,565.9	44,429.0	4,184.4
11	34,999.7	993,200.1	333,693.3	659,506.8	97,440.7	5,281.2	1,937.3	143,612.2	5,498.4	48,442.7	3,401.6
12	30,292.6	1,011,014.1	351,370.6	659,643.5	100,226.3	5,224.5	1,970.4	145,857.5	4,937.4	39,854.1	3,965.6
2017/01	34,224.4	1,010,814.6	351,611.6	659,203.0	102,625.6	5,232.1	1,987.5	148,663.4	5,466.9	38,889.6	5,423.5
2017/02	30,847.7	999,599.6	344,685.2	654,914.5	104,799.3	5,219.8	1,974.3	149,215.6	5,263.1	39,546.2	6,575.0

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

1-7 PARAQITJA MONETARE E KORPORATAVE DEPOZITUESE
Në milionë lekë, fund periudhe

MONETARY SURVEY OF DEPOSITORY CORPORATIONS 1-7
In millions ALL, end of period

	Mjetet valutore neto/ Net foreign assets (2-3)	Pretendime ndaj jorezidentëve/ Claims on nonresidents	Minus: Detyrime ndaj jorezidentëve/ Less: Liabilities to nonresidents	Mjetet e brendshme/ Domestic assets (5+ 8)	Pretendimet neto ndaj Qeverisë Qëndrore/ Net claims on Central Government (6-7)	Pretendimet ndaj Qeverisë Qëndrore/ Claims on Central Government	Minus: Detyrime ndaj Qeverisë Qëndrore/ Less: Liabilities to Central Government	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë/ Claims on other sectors (9+ 10+ 11+ 12+ 13)	Pretendime ndaj korporatave të tjera financiare/ Claims on other financial corporations	Pretendimet ndaj qeverisë lokale/ Claims on local government	Pretendimet ndaj korporatave jofinanciare publike/ Claims on public nonfinancial corporations	Pretendimet ndaj korporatave të tjera jofinanciare/ Claims on other nonfinancial corporations	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë rezidentë/ Claims on other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/12	524,997.0	605,996.7	80,999.7	948,442.2	386,037.3	410,028.6	23,991.3	562,404.9	10,647.8	777.7	27,328.2	372,203.9	151,447.4
2015/12	614,571.7	702,927.4	88,355.7	902,968.4	354,036.8	389,682.7	35,645.9	548,931.6	11,674.3	887.7	27,500.5	346,210.1	162,659.0
2016/12	696,884.6	766,087.0	69,202.4	905,535.7	356,680.4	388,381.8	31,701.4	548,855.3	9,799.8	845.5	26,863.9	343,623.8	167,722.3
2016/09	686,477.9	761,643.8	75,165.9	872,268.7	321,491.8	384,291.3	62,799.6	550,776.9	9,962.2	862.4	26,871.2	345,665.2	167,415.9
10	687,089.6	754,904.6	67,815.0	879,734.2	327,851.9	385,025.8	57,173.9	551,882.3	9,948.9	855.0	26,998.1	346,367.7	167,712.7
11	689,712.2	758,516.5	68,804.2	886,776.9	332,288.4	383,424.9	51,136.5	554,488.5	9,925.7	852.7	27,027.0	348,574.7	168,108.4
12	696,884.6	766,087.0	69,202.4	905,535.7	356,680.4	388,381.8	31,701.4	548,855.3	9,799.8	845.5	26,863.9	343,623.8	167,722.3
2017/01	707,376.2	778,695.3	71,319.0	899,043.0	352,575.7	392,935.0	40,359.2	546,467.3	10,227.2	838.3	26,880.1	340,375.0	168,146.6
2017/02	710,710.3	778,546.0	67,835.7	887,746.0	340,763.9	393,158.4	52,394.5	546,982.1	10,170.7	834.1	26,943.5	341,113.4	167,920.6

	Detyrimet e parasë së gjerë/ Broad money liabilities (15+16)	Paraja jashtë korporatave depozituese/ Money outside depository corporations	Depozita të përfshira në paranë e gjerë/ Deposits included in broad money (17+18)	Depozita të transferueshme/ Transferable deposits	Depozita të tjera/ Other deposits	Depozita të pa përfshira në paranë e gjerë/ Deposits excluded from broad money	Letra me vlerë të ndryshme nga aksionet/ Securities others than shares	Huatë/ Loans	Llogari të pagueshme/ Other accounts payable	Aksione dhe instrumente të tjerë të kapitalit/ Shares and other equity	Nga te cilat: rezerva rivleresimi/ Of which: valuation adjustment	Detyrime të tjera neto/ Other liabilities net	Axhustimi i konsolidimit/ Consolidation adjustment
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2014 / 12	1,195,086.3	217,665.6	977,420.7	219,578.4	757,842.3	55,403.6	_	5,512.5	14.8	174,373.2	25,998.3	42,353.5	695.3
2015 / 12	1,216,175.3	230,601.5	985,573.9	283,990.6	701,583.3	75,568.9	4,284.9	3,142.5	34.2	199,501.9	36,251.4	18,191.3	641.1
2016 / 12	1,263,453.8	249,256.5	1,014,197.3	351,434.3	662,763.1	100,420.3	5,224.5	1,970.4	47.2	207,717.4	34,325.9	22,866.1	720.6
2016 / 09	1,231,357.1	236,152.0	995,205.1	323,111.7	672,093.3	87,760.1	4,701.9	2,483.0	33.8	206,984.7	37,502.7	24,803.4	622.6
10	1,228,605.5	236,030.8	992,574.7	327,084.1	665,490.5	95,557.4	5,259.9	1,944.6	14.0	207,208.4	36,094.2	27,494.0	740.3
11	1,233,790.8	236,821.8	996,969.0	333,746.7	663,222.3	97,639.0	5,281.2	1,937.3	28.0	206,463.6	36,148.0	30,776.7	572.4
12	1,263,453.8	249,256.5	1,014,197.3	351,434.3	662,763.1	100,420.3	5,224.5	1,970.4	47.2	207,717.4	34,325.9	22,866.1	720.6
2017 / 01	1,260,274.0	246,376.5	1,013,897.5	351,665.5	662,231.9	102,820.7	5,232.1	1,987.5	14.0	212,186.4	36,396.8	23,269.4	634.8
2017 / 02	1,248,315.8	244,576.4	1,003,739.4	344,758.8	658,980.6	104,993.4	5,219.8	1,974.3	13.8	212,156.3	35,469.9	25,117.4	665.4

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

1-8.A AGREGATËT MONETARË DHE PËRBËRËSIT E TYRE

MONETARY AGGREGATES AND THEIR COMPONENTS 1-8.A

	M3 (2+7)	M2 (3+6)	M1 (4+5)	Paraja jashtë korporatave depozituese / Currency outside depository corporations	Llogari rrjedhëse dhe depozitat pa afat në lekë / Current accounts and non-term deposits in national currency	Depozitat me afat në lekë / Time deposits in national currency	Depozitat në valutë / Deposits in foreign currency
	1	2	3	4	5	6	7
	Gjendja në fund të periudhës (në milionë Lekë)/ Stock at end of period (in millions ALL)						
2014/12	1,195,086.3	722,356.7	353,321.7	217,665.6	135,656.1	369,035.0	472,729.6
2015/12	1,216,175.3	722,954.1	384,106.9	230,601.5	153,505.5	338,847.2	493,221.2
2016/12	1,263,453.8	736,944.1	435,432.3	249,256.5	186,175.9	301,511.7	526,509.7
2016/09	1,231,357.1	716,024.5	405,886.5	236,152.0	169,734.5	310,138.0	515,332.6
10	1,228,605.5	712,109.6	407,921.2	236,030.8	171,890.3	304,188.4	516,495.9
11	1,233,790.8	711,789.5	409,880.0	236,821.8	173,058.1	301,909.5	522,001.3
12	1,263,453.8	736,944.1	435,432.3	249,256.5	186,175.9	301,511.7	526,509.7
2017/01	1,260,274.0	729,179.3	430,698.1	246,376.5	184,321.6	298,481.2	531,094.7
2017/02	1,248,315.8	722,303.2	424,428.9	244,576.4	179,852.5	297,874.3	526,012.6
	Ndryshimi vjetor në përqindje / Annual percentage changes						
2014/12	4.0	4.2	19.4	9.4	39.9	-7.1	3.7
2015/12	1.8	0.1	8.7	5.9	13.2	-8.2	4.3
2016/12	3.9	1.9	13.4	8.1	21.3	-11.0	6.7
2016/09	2.7	-0.1	10.2	4.6	19.2	-11.1	6.9
10	2.6	-0.2	11.1	4.9	20.8	-12.1	6.8
11	3.0	0.1	11.6	5.8	20.7	-12.2	7.2
12	3.9	1.9	13.4	8.1	21.3	-11.0	6.7
2017/01	4.2	2.5	14.9	9.3	23.3	-11.3	6.6
2017/02	3.7	2.1	13.1	9.3	18.8	-10.3	5.8

Burimi :Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

1-8.B KUNDËRPARTITË E AGREGATËVE MONETARË

COUNTERPARTS OF MONETARY AGGREGATES 1-8.B

	Mjetet valutore neto / Net Foreign Assets	Mjetet e brendshme / Domestic assets (3+4)	Pretendimet ndaj Qeverisë Qëndrore neto / Net claims on Central Government	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë*/ Claims on other sectors *	Të tjera neto / Other items net
	1	2	3	4	5
	Gjendja në fund të periudhës (milionë Lekë)/ Stock at end of period (in millions ALL)				
2014/12	524,997.0	948,442.2	386,037.3	562,404.9	42,353.5
2015/12	614,571.7	902,968.4	354,036.8	548,931.6	18,191.3
2016/12	696,884.6	905,535.7	356,680.4	548,855.3	22,866.1
2016/09	686,477.9	872,268.7	321,491.8	550,776.9	24,803.4
10	687,089.6	879,734.2	327,851.9	551,882.3	27,494.0
11	689,712.2	886,776.9	332,288.4	554,488.5	30,776.7
12	696,884.6	905,535.7	356,680.4	548,855.3	22,866.1
2017/01	707,376.2	899,043.0	352,575.7	546,467.3	23,269.4
2017/02	710,710.3	887,746.0	340,763.9	546,982.1	25,117.4

	Ndryshimi vjetor në përqindje/ Annual percentage changes			
	Mjetet valutore neto / Net foreign assets	Mjetet e brendshme / Domestic assets	Pretendimet ndaj Qeverisë Qëndrore neto / Net claims on Central Government	Pretendime ndaj sektorëve të tjerë*/ Claims on other sectors *
	1	2	3	4
2014/12	9.6	3.8	5.8	2.5
2015/12	17.1	-4.8	-8.3	-2.4
2016/12	13.4	0.3	0.7	0.0
2016/09	12.8	-3.0	-8.3	0.4
10	11.7	-2.1	-5.9	0.3
11	9.7	-0.3	-1.7	0.6
12	13.4	0.3	0.7	0.0
2017/01	13.4	0.1	-0.1	0.2
2017/02	14.0	-0.9	-2.4	0.1

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Përfshin kredinë për ekonominë dhe pretendime të tjera ndaj sektorëve mbajtës së parasë së gjerë.*

Source: Bank of Albania.
** Include credit to economy and other claims on broad money holding sectors.*

1-9 DEPOZITAT NË LEKË SIPAS SEKTORËVE*
Në milionë lekë, fund periudhe

LEK DENOMINATED DEPOSITS BY SECTORS* 1-9
In millions ALL, end of period

	Totali i depozitave/ Total deposits (2+8)	Llogari rrjedhëse dhe depozita pa afat/ Current account and sight deposits (3+ 4+ 5+ 6+ 7)	Qeveria lokale/ Local government	Korporatat jofinanciare publike/ Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Depozitat me afat/ Time deposits (9+ 10+ 11+ 12+ 13)	Qeveria lokale/ Local government	Korporatat jofinanciare publike/ Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/12	504,691.1	135,656.1	2,047.5	9,799.5	1,919.8	38,198.6	83,690.6	369,035.0	7.8	1,167.9	1,730.1	11,772.0	354,357.3
2015/12	492,352.7	153,505.5	1,473.8	8,329.0	1,979.5	39,848.3	101,874.9	338,847.2	29.9	793.0	5,575.9	8,723.4	323,725.0
2016/12	487,687.6	186,175.9	1,907.5	6,786.0	2,071.0	46,051.0	129,360.4	301,511.7	18.9	976.8	7,553.4	6,502.2	286,460.4
2016/09	479,872.5	169,734.5	1,717.3	7,891.1	1,830.7	39,001.9	119,293.4	310,138.0	33.9	1,014.0	5,817.4	7,417.7	295,855.1
10	476,078.8	171,890.3	1,749.2	7,792.7	1,723.1	39,862.0	120,763.3	304,188.4	33.9	1,140.9	7,206.6	5,781.2	290,025.9
11	474,967.7	173,058.1	1,989.4	8,429.5	2,115.4	38,922.2	121,601.8	301,909.5	18.9	1,046.0	6,575.6	5,571.4	288,697.6
12	487,687.6	186,175.9	1,907.5	6,786.0	2,071.0	46,051.0	129,360.4	301,511.7	18.9	976.8	7,553.4	6,502.2	286,460.4
2017/01	482,802.8	184,321.6	1,826.2	6,919.6	2,235.0	45,209.7	128,131.1	298,481.2	18.9	1,027.5	7,336.3	6,702.1	283,396.3
2017/02	477,726.8	179,852.5	1,689.8	6,897.1	2,137.9	42,024.8	127,103.0	297,874.3	19.0	953.7	8,194.5	7,689.6	281,017.5

1-10 DEPOZITAT NË VALUTË SIPAS SEKTORËVE*
Në milionë lekë, fund periudhe

FOREIGN CURRENCY DENOMINATED DEPOSITS BY SECTORS* 1-10
In millions ALL, end of period

	Totali i depozitave/ Total deposits (2+ 8)	Llogari rrjedhëse dhe depozita pa afat/ Current account and sight deposits (3+ 4+ 5+ 6+ 7)	Qeveria lokale/ Local government	Korporatat jofinanciare publike/ Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors	Depozitat me afat/ Time deposits (9+ 10+ 11+ 12+ 13)	Qeveria lokale/ Local government	Korporatat jofinanciare publike/ Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera financiare/ Other financial corporations	Korporata të tjera jofinanciare/ Other nonfinancial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë/ Other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/12	472,729.6	147,856.9	231.3	4,104.4	1,733.2	44,806.0	96,982.0	324,872.7	_	2,995.2	3,139.7	11,028.2	307,709.6
2015/12	493,221.2	193,918.3	209.5	3,444.2	2,797.1	52,976.4	134,491.1	299,302.9	_	1,971.5	4,260.2	11,697.2	281,374.0
2016/12	526,509.7	250,120.5	366.1	2,999.4	1,815.4	73,325.0	171,614.8	276,389.2	_	2,391.9	3,698.7	11,005.7	259,292.9
2016/09	515,332.6	231,321.0	365.4	3,169.1	1,847.9	63,297.4	162,641.3	284,011.5	_	1,870.5	5,210.9	11,339.9	265,590.2
10	516,495.9	234,712.7	316.8	3,177.1	1,976.1	64,979.3	164,263.4	281,783.2	_	2,258.0	5,263.4	10,688.2	263,573.7
11	522,001.3	242,544.4	336.2	3,210.1	2,177.6	68,704.0	168,116.5	279,457.0	_	2,257.9	4,949.2	11,039.2	261,210.6
12	526,509.7	250,120.5	366.1	2,999.4	1,815.4	73,325.0	171,614.8	276,389.2	_	2,391.9	3,698.7	11,005.7	259,292.9
2017/01	531,094.7	254,282.5	196.5	2,767.9	2,433.7	74,624.4	174,260.0	276,812.2	_	2,390.6	3,365.4	10,883.4	260,172.9
2017/02	526,012.6	252,547.3	175.1	2,886.9	2,153.3	73,744.3	173,587.8	273,465.3	_	1,997.7	3,116.5	11,585.3	256,765.8

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Përfshihen vetëm llogaritë dhe depozitat që janë pjesë e parasë së gjerë.*

Source: Bank of Albania
** Deposits included in broad money.*

1-11 KREDIA PËR EKONOMINË SIPAS SEKTORIT *
Në milionë lekë, fund periudhe

CREDIT TO ECONOMY BY SECTOR * 1-11
In millions ALL, end of period

	Totali i kredisë / Total credit (2+8)	Kredia në lekë / Credit in national currency (3+ 4+ 5+ 6+ 7)	Qeveria lokale / Local government	Korporatat jofinanciare publike / Public nonfinancial corporations	Korporata të tjera jofinanciare / Other nonfinancial corporations	Korporata të tjera financiare / Other financial corporations	Sektorë të tjerë rezidentë / Other resident sectors	Kredia në valutë / Credit in foreign currency (9+ 10+ 11+ 12+ 13)	Qeveria lokale / Local government	Korporatat jofinanciare publike / Public non-financial corporations	Korporata të tjera jofinanciare / Other nonfinancial corporations	Korporata të tjera financiare / Other financial corpo-rations	Sektorë të tjerë rezidentë / Other resident sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014/12	559,986.9	233,443.0	777.7	22,402.3	129,429.4	3,436.9	77,396.7	326,543.9	_	4,925.8	242,737.1	4,833.4	74,047.5
2015/12	546,793.9	240,783.9	887.7	22,406.9	122,166.0	5,036.2	90,287.1	306,010.0	_	5,093.6	224,044.1	4,501.5	72,370.8
2016/12	547,602.5	259,547.6	845.5	23,993.9	131,743.5	4,242.3	98,722.3	288,054.9	_	2,870.0	211,739.5	4,445.3	69,000.1
2016/09	549,691.5	254,165.0	862.4	23,356.9	128,596.0	4,002.0	97,347.8	295,526.5	_	3,514.4	216,928.3	5,017.1	70,066.7
10	550,720.7	255,242.0	855.0	23,630.7	128,864.9	3,941.7	97,949.7	295,478.7	_	3,367.4	217,412.0	4,937.7	69,761.7
11	553,277.5	258,556.8	852.7	23,545.8	131,471.9	3,846.8	98,839.7	294,720.7	_	3,481.2	216,961.7	5,010.2	69,267.6
12	547,602.5	259,547.6	845.5	23,993.9	131,743.5	4,242.3	98,722.3	288,054.9	_	2,870.0	211,739.5	4,445.3	69,000.1
2017/01	545,232.8	258,701.6	838.3	23,745.5	130,970.3	4,136.7	99,010.8	286,531.2	_	3,134.6	209,284.0	4,976.9	69,135.7
2017/02	545,798.9	259,719.8	834.1	23,947.0	131,244.4	4,242.0	99,452.4	286,079.1	_	2,996.5	209,798.3	4,816.7	68,467.6

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Kredia dhënë nga korporatat depozituese (Banka qëndrore, bankat paradepozituese dhe shoqëritë e kursim-kredititi).*

Source: Bank of Albania
** Credit granted by depository corporations (Central bank, deposit money banks and savings and loan associations).*

1-12.A HUATË E KORPORATAVE JOFINANCIARE SIPAS AKTIVITETIT EKONOMIK (NVE - REV.1) *
Në milionë lekë, fund periudhe

LOANS OF NON-FINANCIAL CORPORATIONS BY ECONOMIC ACTIVITY (NACE - REV.1) * 1-12.A
In millions ALL, end of period

	Totali i huave për korporatat jofinanciare / Total loans to non-financial corporations (2+ 3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8 + 9+ 10+11+ 12+13 +14 +15+ 16+ 17)	Bujqësia, gjuetia dhe silvikultura / Agriculture, hunting and forestry	Peshkimi / Fishing	Industria nxjerrëse / Mining and quarrying	Industria përpunuese / Manufac-turing	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit dhe e ujit / Elec-tricity, gas and water supply	Ndërtimi / Construction	Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtëpiakë / Trade, repair of motor vehicles and personal and household goods	Hotelet dhe restorantet / Hotels and restaurants	Transporti, magazinimi dhe teleko-munikacioni / Transport, storage and telecommu-nications	Ndërm-jetësim monetar dhe financiar / Financial intermedi-ation	Pasuritë e patundshme, dhënia me qira, etj. / Real estate, renting, etc.	Administrimi publik / Public ad-ministration	Arsimi / Education	Shëndeti dhe veprim-taritë sociale / Health and social work	Shërbime kolektive, sociale dhe individuale / Other community, social and personal service activities	Të tjera / Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2015/12	373,710.6	5,835.2	531.3	9,892.4	54,887.5	49,953.0	49,433.1	130,271.2	12,729.7	10,889.0	4,315.0	4,369.9	586.6	5,449.6	3,401.6	20,840.3	10,325.3
2016/03	373,572.9	5,127.0	530.9	10,106.1	55,232.7	49,424.9	50,164.6	128,855.2	13,153.6	10,916.4	4,252.9	4,341.0	729.8	5,374.0	3,603.3	21,238.1	10,522.3
04	374,370.9	5,091.0	539.3	10,294.7	55,364.1	49,606.4	49,851.7	129,012.4	13,136.7	10,845.7	4,368.7	4,301.7	728.9	5,342.0	3,675.1	21,515.3	10,697.2
05	377,014.2	5,101.3	537.5	9,301.6	54,178.2	50,212.2	50,082.3	132,364.7	13,188.9	11,329.6	4,273.9	4,399.7	921.6	5,899.4	3,418.7	20,661.2	11,143.4
06	377,020.6	5,295.0	537.8	9,189.4	51,916.3	50,192.3	49,368.8	135,161.6	13,093.4	11,315.7	4,310.6	4,427.5	919.3	6,083.8	3,494.4	20,710.1	11,004.6
07	373,829.9	5,007.9	551.4	9,112.2	51,181.1	52,043.1	48,837.8	133,283.9	13,015.1	11,179.1	3,820.7	4,344.3	845.2	6,072.5	3,441.4	21,343.6	9,750.5
08	373,500.0	5,246.3	528.6	9,763.9	51,892.6	50,264.9	48,652.1	131,530.3	13,066.6	11,082.0	2,787.3	6,549.2	951.1	6,118.9	3,485.2	21,516.7	10,064.5

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Të dhënat e huave përfshijnë interesat e përllogaritur.*

Source: Bank of Albania
** Data on loans include accrued interests.*

1-12.B HUATË E KORPORATAVE JOFINANCIARE SIPAS AKTIVITETIT EKONOMIK (NVE - REV.2) *

LOANS OF NON-FINANCIAL CORPORATIONS BY ECONOMIC ACTIVITY (NACE - REV.2) * 1-12.B

Në milionë lekë, fund periudhe

In millions ALL, end of period

	Totali i huave për korporatat jofinanciare private / Total loans to private non-financial corporations (2+ 3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8+ 9+ 10+ 11+ 12+ 13+ 14+ 15+ 16+ 17+ 18+ 19+ 20+ 21+ 22)	Bujqësia, Pyjet, Peshkimi / Agriculture, forestry and fishing	Industria nxjerrëse / Mining and quarrying	Industria përpunuese / Manufacturing	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar/Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve/ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	Ndërtimi / Construction	Tregtia me shumicë dhe me pakicë; Riparimi i automjeteve dhe motoçikletave/Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Transporti dhe magazinimi/ Transportation and storage	Akomodimi dhe shërbimi ushqimor/Accommodation and food service activities	Informacioni dhe komunikacioni/Information and communication
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2016/12	370,346.9	5,192.1	7,201.7	59,625.0	48,950.3	179.1	46,975.4	125,806.3	6,999.8	13,688.1	4,523.6
2016/09**	372,395.5	4,923.6	6,730.3	63,604.5	49,843.5	187.4	48,404.3	122,674.2	6,930.2	13,928.1	4,495.1
10	373,274.9	5,424.0	6,651.7	63,176.3	49,531.1	185.7	48,765.9	123,535.5	6,974.7	13,847.1	4,151.7
11	375,460.6	5,336.2	7,342.3	61,499.5	49,700.6	182.5	48,280.0	126,825.4	7,051.1	13,708.3	3,985.5
12	370,346.9	5,192.1	7,201.7	59,625.0	48,950.3	179.1	46,975.4	125,806.3	6,999.8	13,688.1	4,523.6
2017/01	367,134.3	5,337.8	7,179.5	62,266.3	49,649.5	179.9	47,231.9	123,097.1	6,917.5	13,456.8	4,526.0
2017/02	367,986.2	5,309.5	7,486.5	61,413.8	49,485.3	179.1	46,676.0	125,169.1	7,015.1	13,427.9	4,412.9

	Aktivitete financiare dhe të sigurimit/Financial and insurance activities	Aktivitete të pasurive të paluajtëshme/ Real estate activities	Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike/Professional, scientific and technical activities	Shërbime administrative dhe mbështetëse/Administrative and support service activities	Administrimi publik dhe mbrojtja; Sigurimi social i detyrueshëm/ Public administration and defence; compulsory social security	Arsimi/Education	Shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale/Human health and social work activities	Arte, argëtim dhe çlodhje/ Arts, entertainment and recreation	Aktivitete të tjera shërbimi/ Other service activities	Aktivitete të familjeve si punëdhënës; Aktivitete të prodhimit të mallrave e shërbimeve të familjeve për përd. e vet/Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of HH for own use	Aktivitete të organizatave dhe organizmave ndërkombëtare/Activities of extraterritorial organisations and bodies
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2016/12	1,661.2	4,919.9	879.8	444.8	1,622.4	5,582.7	2,844.6	5,170.5	24,275.7	3,665.7	138.5
2016/09**	1,706.2	5,808.7	1,080.6	459.0	721.6	5,940.4	2,814.9	4,877.1	23,341.3	3,782.6	142.0
10	1,610.5	5,857.0	1,075.0	434.6	914.5	5,810.6	2,805.1	4,758.1	23,851.3	3,773.5	141.2
11	1,535.6	4,786.1	1,099.5	452.0	1,394.6	5,826.5	2,827.3	5,289.6	24,583.9	3,614.6	139.6
12	1,661.2	4,919.9	879.8	444.8	1,622.4	5,582.7	2,844.6	5,170.5	24,275.7	3,665.7	138.5
2017/01	1,776.3	4,839.2	836.0	444.9	1,031.0	5,582.0	2,996.4	4,186.1	22,643.9	2,817.8	138.3
2017/02	1,745.9	5,073.1	842.8	346.9	1,061.7	5,504.1	2,979.4	4,164.4	22,962.6	2,594.0	136.2

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Të dhënat e huave përfshijnë interesat e përllogaritur.*
*** Të dhënat fillojnë nga muaji shtator 2016.*

Source: Bank of Albania
** Data on loans include accrued interests.*
***The data start from September 2016.*

1-13A HUATË E KORPORATAVE JOFINANCIARE PRIVATE SIPAS QËLLIMIT TË PËRDORIMIT DHE MONEDHËS*

Në milionë lekë, fund periudhe

PRIVATE NON-FINANCIAL CORPORATIONS LOANS BY PURPOSE AND CURRENCY* 1-13A

In millions ALL, end of period

	Huatë për korporatat jofinanciare private/ Private non-financial corporations loans (2+ 9+ 16+ 23)	Në lekë / In ALL (3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8)	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Hua për çelje biznesi/ Loans for starting up a business	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua për investime në instrumenta financiare/ Loans for investments in financial instruments
	1	2	3	4	5	6	7	8
2015/12	346,210.1	122,166.0	33,175.9	29,980.8	2,264.1	27,067.2	29,538.4	139.7
2016/12	343,483.0	131,743.5	35,650.4	30,592.0	3,730.4	32,431.8	29,220.0	119.1
2016/09	345,524.2	128,596.0	34,922.0	32,370.7	4,163.3	28,158.7	28,860.6	120.6
10	346,276.9	128,864.9	35,290.8	32,051.5	3,505.8	28,668.7	29,228.0	120.1
11	348,433.6	131,471.9	35,494.3	30,808.5	3,640.9	31,844.4	29,670.1	13.6
12	343,483.0	131,743.5	35,650.4	30,592.0	3,730.4	32,431.8	29,220.0	119.1
2017/01	340,254.2	130,970.2	35,028.0	29,927.1	3,775.9	32,367.1	29,753.5	118.6
2017/02	341,042.8	131,244.5	35,264.5	30,064.6	3,796.5	32,384.7	29,617.7	116.4

	Në dollarë amerikanë / In USD (10+ 11+ 12+ 13+ 14+ 15)	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Hua për çelje biznesi/ Loans for starting up a business	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua për investime në instrumenta financiare/ Loans for investments in financial instruments
	9	10	11	12	13	14	15
2015/12	38,407.9	19,760.0	7,359.7	1,171.3	7,135.9	2,981.1	_
2016/12	32,738.4	16,542.3	6,196.1	597.7	6,846.0	2,556.2	_
2016/09	31,319.0	14,176.8	7,709.2	624.9	6,634.6	2,173.5	_
10	32,100.9	14,486.2	8,150.8	624.8	6,685.3	2,153.8	_
11	34,531.0	17,819.1	7,049.2	626.3	6,822.3	2,214.1	_
12	32,738.4	16,542.3	6,196.1	597.7	6,846.0	2,556.2	_
2017/01	30,703.5	14,954.4	5,878.2	582.4	6,857.7	2,431.0	_
2017/02	31,922.6	16,291.6	5,704.0	572.4	6,935.4	2,419.2	_

	Në euro / In EUR (17+ 18+ 19+ 20+ 21+ 22)	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Hua për çelje biznesi/ Loans for starting up a business	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua për investime në instrumenta financiare/Loans for investments in financial instruments	Hua në monedha të tjera / In other currencies
	16	17	18	19	20	21	22	23
2015/12	185,611.0	43,026.9	25,260.3	130.8	61,081.4	56,111.7	_	25.2
2016/12	178,980.3	40,640.9	24,732.7	475.2	60,186.1	52,945.6	_	20.8
2016/09	185,587.4	43,815.9	26,205.9	3,182.7	62,275.0	50,039.2	68.8	21.9
10	185,289.6	43,220.9	25,820.2	341.6	61,685.5	54,153.0	68.4	21.5
11	182,409.5	41,735.8	25,636.4	415.7	61,965.8	52,655.9	_	21.2
12	178,980.3	40,640.9	24,732.7	475.2	60,186.1	52,945.6	_	20.8
2017/01	178,559.6	39,960.1	25,129.2	483.3	60,740.4	52,246.7	_	20.8
2017/02	177,855.3	40,381.2	25,072.5	579.2	60,614.6	51,207.8	_	20.5

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Të dhënat e huave përfshijnë interesat e përllogaritur.*

Source: Bank of Albania.
** Data on loans include accrued interests.*

1-13B HUATË E KORPORATAVE JOFINANCIARE PUBLIKE SIPAS QËLLIMIT TË PËRDORIMIT DHE MONEDHËS *

Në milionë lekë, fund periudhe

PUBLIC NON-FINANCIAL CORPORATIONS LOANS BY PURPOSE AND CURRENCY * 1-13B

In millions ALL, end of period

	Huatë për korporatat jofinanciare publike/ Public non-financial corporations loans (2+ 9+ 15+ 21)	Në lekë / In ALL (3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8)	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua të tjera / Other loans
	1	2	3	4	6	7	8
2015/12	27,500.5	22,406.9	21,028.1	11.0	1,313.5	54.3	0.0
2016/12	26,863.9	23,993.9	21,895.9	286.4	1,107.5	704.0	0.0
2016/09	26,871.2	23,356.9	21,254.1	287.5	1,158.8	656.4	0.0
10	26,998.1	23,630.7	21,496.8	288.7	1,140.2	705.0	0.0
11	27,027.0	23,545.8	21,428.2	289.4	1,123.8	704.3	0.0
12	26,863.9	23,993.9	21,895.9	286.4	1,107.5	704.0	0.0
2017/01	26,880.1	23,745.5	21,456.9	287.7	1,089.2	911.7	0.0
2017/02	26,943.5	23,947.0	21,586.5	288.2	1,072.7	999.6	0.0

	Në dollarë amerikanë / In USD (9+ 10+ 11+ 12+ 13+ 14)	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua të tjera / Other loans
	9	10	11	12	13	14
2015/12	0.1	0.1	_	_	_	0.0
2016/12	0.1	0.1	_	_	_	0.0
2016/09	0.1	0.1	_	_	_	0.0
10	0.1	0.1	_	_	_	0.0
11	0.1	0.1	_	_	_	0.0
12	0.1	0.1	_	_	_	0.0
2017/01	0.1	0.1	_	_	_	0.0
2017/02	0.1	0.1	_	_	_	0.0

	Në euro / In EUR (16+ 17+ 18+ 19+ 20)	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua të tjera/ Other loans	Hua në monedha të tjera / In other currencies
	15	16	17	18	19	20	21
2015/12	5,093.5	5,093.5	_	_	_	0.0	0.0
2016/12	2,869.9	2,869.9	_	_	_	0.0	0.0
2016/09	3,514.3	3,514.3	_	_	_	0.0	0.0
10	3,367.3	3,367.2	_	_	_	0.0	0.0
11	3,481.1	3,481.1	_	_	_	0.0	0.0
12	2,869.9	2,869.9	_	_	_	0.0	0.0
2017/01	3,134.5	3,134.5	_	_	_	0.0	0.0
2017/02	2,996.4	2,996.3	_	_	_	0.0	0.0

Burimi: Banka e Shqipërisë
**Të dhënat e huave përfshijnë interesat e përllogaritur.*

Source: Bank of Albania.
**Data on loans include accrued interests.*

1-14 HUATË E INDIVIDËVE DHE INSTITUCIONEVE JO ME QËLLIM FITIMI QË U SHËRBEJNË INDIVIDËVE SIPAS QËLLIMIT TË PËRDORIMIT DHE MONEDHËS*

Në milionë lekë, fund periudhe

HOUSEHOLDS + NON-PROFIT INSTITUTIONS SERVING HOUSEHOLDS LOANS BY PURPOSE AND CURRENCY* 1-14

In millions ALL, end of period

	Huatë për Individët dhe Institucionet jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve/ Households + Non-profit institutions serving households loans (2+ 9+ 16+ 23)	Në lekë / In ALL (3+ 4+ 5+ 6+ 7)	Overëdraft / Overdraft	Mallra jo të qëndrueshëm / Nondurable goods	Mallra të qëndrueshëm / Durable goods	Hua për blerje banesash / Loans for house purchase	Hua për qëllime të tjera/ Loans for other purposes	nga të cilat: për të vetëpunë-suarit / of which: sole proprietorships; partnerships without legal status
	1	2	3	4	5	6	7	8
2015/12	156,170.4	83,799.6	7,339.6	16,624.1	11,465.1	42,427.5	5,943.4	2,008.4
2016/12	160,476.9	91,476.7	6,649.9	19,511.2	12,735.5	46,701.9	5,878.1	1,787.3
2016/09	160,382.6	90,315.8	7,023.8	19,180.5	12,408.1	45,898.9	5,804.4	1,817.8
10	160,678.1	90,916.4	7,021.9	19,425.3	12,605.9	46,129.9	5,733.4	1,768.3
11	161,078.7	91,811.1	7,071.0	19,722.9	12,625.7	46,557.7	5,833.8	1,756.7
12	160,476.9	91,476.7	6,649.9	19,511.2	12,735.5	46,701.9	5,878.1	1,787.3
2017/01	160,901.8	91,766.1	6,727.5	19,636.6	12,734.8	47,188.5	5,478.6	1,747.0
2017/02	160,681.9	92,214.3	6,647.5	19,830.1	12,822.5	47,466.0	5,448.2	1,742.6

	Në dollarë amerikanë / In USD (10+ 11+ 12+ 13+ 14)	Overëdraft / Overdraft	Mallra jo të qëndrueshëm / Nondurable goods	Mallra të qëndrueshëm / Durable goods	Hua për blerje banesash / Loans for house purchase	Hua për qëllime të tjera/Loans for other purposes	nga të cilat: për të vetëpunësuarit / of which: sole proprietorships; partnerships without legal status
	9	10	11	12	13	14	15
2015/12	1,466.2	103.9	133.3	160.0	798.8	270.2	182.9
2016/12	1,174.5	134.0	102.2	167.4	611.9	159.1	136.1
2016/09	1,138.2	77.3	104.0	159.9	628.6	168.4	140.0
10	1,192.7	132.5	103.7	161.0	625.5	170.0	141.4
11	1,197.5	135.8	102.7	170.6	621.5	167.0	138.0
12	1,174.5	134.0	102.2	167.4	611.9	159.1	136.1
2017/01	1,156.9	130.9	103.9	165.1	601.5	155.4	132.6
2017/02	1,026.7	128.9	92.5	142.8	589.4	73.1	49.3

	Në euro / In EUR (17+18+19+20+21)	Overëdraft / Overdraft	Mallra jo të qëndrueshëm / Nondurable goods	Mallra të qëndrueshëm / Durable goods	Hua për blerje banesash / Loans for house purchase	Hua për qëllime të tjera/ Loans for other purposes	nga të cilat: për të vetëpunësuarit / of which: sole proprietorships; partnerships without legal status	Hua në monedha të tjera / In other currencies
	16	17	18	19	20	21	22	23
2015/12	70,578.5	1,992.4	1,699.4	4,417.0	58,888.4	3,581.3	802.6	326.1
2016/12	67,550.6	1,146.8	1,574.7	4,563.1	56,356.4	3,909.7	574.1	275.1
2016/09	68,641.0	1,049.0	1,576.4	4,442.2	57,900.9	3,672.4	438.8	287.6
10	68,287.7	1,103.7	1,559.7	4,510.9	57,460.4	3,653.1	507.7	281.4
11	67,792.7	1,110.2	1,561.5	4,515.2	56,854.2	3,751.8	537.3	277.5
12	67,550.6	1,146.8	1,574.7	4,563.1	56,356.4	3,909.7	574.1	275.1
2017/01	67,702.0	1,132.1	1,580.2	4,594.2	56,968.9	3,426.7	434.1	276.9
2017/02	67,169.8	1,120.2	1,574.1	4,536.8	56,446.7	3,492.1	436.7	271.1

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Të dhënat e huave përfshijnë interesat e përllogaritur.*

Source: Bank of Albania.
** Data on loans include accrued interests.*

1-15 HUATË SIPAS RRETHEVE*
Në milionë lekë, fund periudhe

LOANS BY DISTRICTS* 1-15
In millions ALL, end of period

	Totali i kredisë / Total loans (2+ 3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8+ 9+ 10)	Tiranë / Tirana	Durrës / Durrës	Elbasan / Elbasan	Shkodër / Shkodra	Korçë / Korca	Vlorë / Vlora	Fier / Fier	Lezhë / Lezha	Të tjera / Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2015/IV	545,106.0	401,551.2	37,405.3	15,647.9	11,417.2	7,357.5	12,619.8	13,283.5	6,524.4	39,299.3
2016/IV	543,865.6	398,858.9	38,702.4	14,846.5	11,097.3	7,536.9	12,362.0	13,753.0	6,178.6	40,530.1
2016/I	548,051.4	404,526.0	37,125.1	15,400.6	11,076.3	7,351.5	12,735.6	13,574.2	6,460.4	39,801.6
2016/II	549,643.4	404,017.4	38,120.2	15,466.7	11,210.4	7,535.4	13,031.8	13,849.8	6,319.1	40,092.5
2016/III	546,285.6	402,513.6	36,796.9	15,521.6	10,921.2	7,630.2	12,840.8	13,745.2	6,223.6	40,092.5
2016/IV	543,865.6	398,858.9	38,702.4	14,846.5	11,097.3	7,536.9	12,362.0	13,753.0	6,178.6	40,530.1

Burimi: Banka e Shqipërisë
**Të dhënat e huasë përfshijnë interesat e përllogaritur.*

Source: Bank of Albania
**Data on loans include accrued interests.*

1-16 NORMAT E INTERESIT TË BANKËS SË SHQIPËRISË*

Në përqindje

BANK OF ALBANIA INTEREST RATES* 1-16

In percentage

		Depozita njëditore / Overnight deposit		Marrëveshje riblerjeje njëjavore / Weekly repurchase agreement		Kredia njëditore / Overnight credit		Kredia për mbështetje me likuiditet** / Liquidity supporting loan**	
		Vlera / Level	Ndryshimi / Change	Vlera / Level	Ndryshimi / Change	Vlera / Level	Ndryshimi / Change	Vlera / Level	Ndryshimi / Change
		1	2	3	4	5	6	7	8
2004	29/ 04	3.25	_	6.25	_	8.75	_	12.25	_
	12/ 05	3.00	-0.25	6.00	-0.25	8.50	-0.25	12.00	-0.25
	24/ 06	2.75	-0.25	5.75	-0.25	8.25	-0.25	11.75	-0.25
	28/ 07	2.50	-0.25	5.50	-0.25	8.00	-0.25	11.50	-0.25
	04/ 11	2.25	-0.25	5.25	-0.25	7.75	-0.25	11.25	-0.25
2005	31/ 03	2.00	-0.25	5.00	-0.25	7.50	-0.25	11.00	-0.25
	27/ 07	3.25	1.25	5.00	_	6.75	-0.75	11.00	_
2006	12/ 07	3.50	0.25	5.25	0.25	7.00	0.25	11.25	0.25
	30/ 11	3.75	0.25	5.50	0.25	7.25	0.25	11.50	0.25
2007	28/ 06	4.00	0.25	5.75	0.25	7.50	0.25	11.75	0.25
	27/ 09	4.25	0.25	6.00	0.25	7.75	0.25	12.00	0.25
	30/ 11	4.50	0.25	6.25	0.25	8.00	0.25	12.25	0.25
2008	24/ 12	4.50	_	6.25	_	7.00	-1.00	12.25	_
2009	28/ 01	4.50	_	6.25	_	7.00	_	12.25	_
	29/ 01	4.00	-0.50	5.75	-0.50	6.50	-0.50	11.75	-0.50
	28/ 10	3.50	-0.50	5.25	-0.50	6.00	-0.50	11.25	-0.50
2010	29/ 07	3.25	-0.25	5.00	-0.25	5.75	-0.25	11.00	-0.25
2011	03/ 01	3.25	_	5.00	_	6.75	1.00	11.00	_
	24/ 03	3.50	0.25	5.25	0.25	7.00	0.25	11.25	0.25
	30/ 09	3.25	-0.25	5.00	-0.25	6.75	-0.25	11.00	-0.25
	01/ 12	3.00	-0.25	4.75	-0.25	6.50	-0.25	10.75	-0.25
2012	26/ 01	2.75	-0.25	4.50	-0.25	6.25	-0.25	10.50	-0.25
	29/ 03	2.50	-0.25	4.25	-0.25	6.00	-0.25	10.25	-0.25
	10/ 05	2.50	_	4.25	_	6.00	_	8.25	-0.20
	25/ 07	2.25	-0.25	4.00	-0.25	5.75	-0.25	8.00	-0.25
2013	31/01	2.00	-0.25	3.75	-0.25	5.50	-0.25	7.75	-0.25
	01/08	1.75	-0.25	3.50	-0.25	5.25	-0.25	7.50	-0.25
	02/12	1.50	-0.25	3.25	-0.25	5.00	-0.25	7.25	-0.25
	16/12	1.25	-0.25	3.00	-0.25	4.75	-0.25	7.00	-0.25
2014	27/02	1.00	-0.25	2.75	-0.25	4.50	-0.25	6.75	-0.25
	02/06	0.75	-0.25	2.50	-0.25	4.25	-0.25	6.50	-0.25
	27/11	0.50	-0.25	2.25	-0.25	4.00	-0.25	6.25	-0.25
2015	29/01	0.25	-0.25	2.00	-0.25	3.75	-0.25	6.00	-0.25
	05/11	0.00	-0.25	1.75	-0.25	3.50	-0.25	5.75	-0.25
2016	06/04	0.25	0.25	1.50	-0.25	2.75	-0.75	5.50	-0.25
	05/05	0.25	_	1.25	-0.25	2.25	-0.50	5.25	-0.25

Burimi: Banka e Shqipërisë
**Tabela paraqet ndryshimin e normave bazë të interesit sipas vendimit të politikës monetare.*
*** Me hyrjen në fuqi të vendimit nr. 16 datë 13.03.2012, për miratimin e rregullores "Për kredinë për mbështetje me likuiditet", instrumenti "Kredia Lombard" do të pasohet nga "Kredia për mbështetje me likuiditet".*

Source: Bank of Albania
**The table presents the change of key interest rates according to the monetary policy decisions on interest rates.*
*** Upon the entry into force of Decision No. 16, dated 13 March 2012, on the approval of the Regulation "On the liquidity supporting loan", the instrument "Lombard Loan" will be followed by the "Liquidity supporting loan".*

1-17 NORMAT E INTERESIT PËR DEPOZITAT E REJA TË KORPORATAVE JO-FINANCIARE, INDIVIDËVE DHE INSTITUCIONEVE JO ME QËLLIM FITIMI QË U SHËRBEJNË INDIVIDËVE SIPAS MONEDHAVE *

Në përqindje

INTEREST RATES ON NEW DEPOSITS OF NON-FINANCIAL CORPORATIONS, HOUSEHOLDS AND NPISH BY CURRENCY * 1-17

In percentage

	Llogari rrjedhëse/ Current accounts	Depozita pa afat/ Demand deposits	1 mujore/ 1 months	3 mujore/ 3 months	6 mujore/ 6 months	12 mujore/ 12 months	24 mujore/ 24 months
	Në lekë / In ALL						
2015	0.05	_	1.44	0.74	1.12	1.35	2.38
2016	0.04	0.36	0.40	0.35	0.68	0.80	1.76
2016/09	0.03	0.20	0.79	0.27	0.54	0.72	1.43
10	0.03	0.29	0.62	0.38	0.47	0.69	1.46
11	0.03	0.31	0.91	0.33	0.74	0.69	1.34
12	0.10	0.52	0.87	0.27	0.78	0.78	1.23
2017/01	0.10	0.28	0.86	0.31	0.57	0.69	1.32
2017/02	0.10	0.30	0.68	0.27	0.78	0.94	1.54
	Në dollarë amerikanë / In USD						
2015	0.04	_	0.24	0.20	0.33	0.46	1.06
2016	0.02	0.13	0.23	0.15	0.31	0.45	0.73
2016/09	0.02	0.07	0.23	0.16	0.22	0.36	0.70
10	0.02	0.12	0.27	0.17	0.27	0.42	1.20
11	0.02	0.06	0.18	0.12	0.26	0.50	0.78
12	0.01	0.06	0.20	0.11	0.21	0.54	0.77
2017/01	0.01	0.09	0.16	0.17	0.60	0.41	0.62
2017/02	0.01	0.17	0.10	0.19	0.29	0.40	0.67
	Në Euro / In EUR						
2015	0.05	_	0.16	0.13	0.22	0.35	0.77
2016	0.04	0.11	0.09	0.06	0.12	0.19	0.56
2016/09	0.04	0.07	0.07	0.06	0.07	0.14	0.50
10	0.04	0.10	0.09	0.04	0.13	0.17	0.41
11	0.04	0.08	0.16	0.04	0.13	0.14	0.76
12	0.04	0.09	0.07	0.04	0.09	0.19	0.25
2017/01	0.04	0.07	0.11	0.04	0.08	0.12	0.40
2017/02	0.04	0.08	0.15	0.04	0.05	0.12	0.28

Burimi: Banka e Shqipërisë.
** Normat vjetore përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara vjetore, ndërsa normat mujore përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara mujore.*

Source: Bank of Albania.
**Yearly data present the annual weighted average rate, while the monthly data present the monthly weighted average rate.*

1-18 NORMAT E INTERESIT PËR HUATË E REJA TË KORPORATAVE JO-FINANCIARE, INDIVIDËVE DHE INSTITUCIONEVE JO ME QËLLIM FITIMI QË U SHËRBEJNË INDIVIDËVE SIPAS MONEDHAVE*

INTEREST RATES ON NEW LOANS OF NON-FINANCIAL CORPORATIONS, HOUSEHOLDS AND NPISH BY CURRENCY* 1-18

Në përqindje

In percentage

	Deri në 6 muaj/ Up to 6 months	6 muaj - 1 vit/ 6 months - 1 year	1-3 vjet/ 1-3 years	3 - 5 vjet/ 3 - 5 years	Mbi 5 vjet/ Over 5 years
	Në lekë / In ALL				
2015/12	8.91	7.77	9.24	8.83	6.92
2016/12	9.52	5.89	8.29	8.04	5.90
2016/09	9.54	4.67	8.71	8.13	5.64
10	10.82	6.79	7.71	7.67	5.70
11	12.09	6.26	8.37	7.97	5.61
12	7.01	4.54	8.41	7.81	6.01
2017/01	9.74	6.27	9.47	8.37	6.08
2017/02	8.60	6.87	8.56	7.77	6.30
	Në dollarë amerikanë / In USD				
2015/12	4.84	5.18	5.66	6.07	4.58
2016/12	4.89	5.43	6.25	7.07	5.45
2016/09	5.47	3.86	6.05	-	6.08
10	8.52	6.33	7.72	-	-
11	4.77	3.75	6.97	-	6.25
12	6.04	5.38	9.96	-	5.94
2017/01	5.90	7.97	7.54		7.00
2017/02	5.22	6.56	7.10	8.00	7.00
	Në Euro / In EUR				
2015/12	6.64	5.71	6.52	5.79	5.21
2016/12	6.09	4.75	4.83	5.09	4.58
2016/09	5.59	3.42	4.37	5.00	3.67
10	5.54	4.73	4.74	5.79	4.57
11	5.80	5.23	4.19	4.12	4.08
12	5.62	5.15	4.49	5.03	3.89
2017/01	5.41	4.98	4.61	4.32	4.01
2017/02	6.13	5.10	4.09	4.90	4.28

Burimi: Banka e Shqipërisë

** Normat vjetore përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara vjetore, ndërsa normat mujore përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara mujore.*

Source: Bank of Albania.

** Yearly data present the annual weighted average rate, while the monthly data present the monthly weighted average rate.*

1-18A NORMAT E INTERESIT PËR HUATË E REJA TË E KORPORATAVE JOFINANCIARE PRIVATE SIPAS QËLLIMIT TË PËRDORIMIT DHE MONEDHËS *

Në përqindje

AVERAGE MONTHLY INTEREST RATES FOR NEW LOANS TO PRIVATE NON-FINANCIAL CORPORATIONS BY PURPOSE AND CURRENCY * 1-18A

In percentage

	Norma e interesit e huave të reja për korporata jofinanciare private/ Average monthly interest rates of new loans to private non-financial corporations	Overdraft / Overdraft	Kapital qarkullues / Working capital	Hua për çelje biznesi/ Loans for starting up a business	Blerje pajisjesh / Machineries and appliances	Pasuri të paluajtshme / Real estate	Hua për investime në instrumenta financiare/ Loans for investments in financial instruments
						Në lekë / In ALL	
2015/12**	8.17	8.30	7.22	7.99	9.98	6.98	_
2016/12	7.67	8.41	7.20	7.76	7.01	6.68	_
2016/09	7.38	7.49	7.50	7.82	7.29	6.06	_
10	8.85	9.56	7.32	7.88	6.20	5.76	_
11	7.84	9.93	6.24	8.08	5.57	5.53	_
12	7.41	8.77	6.05	7.47	6.52	6.04	_
2017/01	7.61	8.38	6.53	6.80	7.94	5.45	_
2017/02	7.07	8.14	6.45	6.77	6.17	6.44	_
				Në dollarë amerikanë / In USD			
2015/12**	5.51	4.94	6.99	2.50	7.20	6.75	_
2016/12	5.36	4.88	6.21	1.38	5.26	2.96	_
2016/09	5.02	4.63	5.10	_	6.51	6.25	_
10	7.32	7.39	7.06	_	_	_	_
11	4.73	4.72	4.49	_	6.25	6.25	_
12	5.69	5.59	5.73	_	6.72	6.25	_
2017/01	6.95	5.91	8.00	_	7.00	_	_
2017/02	5.33	5.21	8.26		7.05	_	_
				Në Euro / In EUR			
2015/12**	6.33	6.06	6.54	7.50	6.43	6.40	_
2016/12	5.14	5.09	5.70	5.16	4.88	5.02	_
2016/09	4.23	4.13	5.16	5.47	4.03	4.25	_
10	5.09	4.80	6.13	5.55	5.35	4.46	_
11	4.61	5.35	4.76	6.14	4.14	3.92	_
12	5.00	4.86	5.96	5.21	4.81	4.90	_
2017/01	4.72	5.12	4.81	4.50	4.57	3.73	_
2017/02	4.80	4.51	5.37	5.09	4.88	5.01	_

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Normat mujore përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara mujore.*
*** Të dhënat fillojnë nga muaji dhjetor 2015.*

Source: Bank of Albania.
** Monthly data present the monthly weighted average rate.*
*** The data start from December 2015.*

1-18B NORMAT E INTERESIT PËR HUATË E REJA TË INDIVIDËVE DHE INSTITUCIONEVE JO ME QËLLIM FITIMI QË U SHËRBEJNË INDIVIDËVE, SIPAS QËLLIMIT TË PËRDORIMIT DHE MONEDHËS *

Në përqindje

AVERAGE MONTHLY INTEREST RATES FOR NEW LOANS TO HOUSEHOLDS AND NPISH BY PURPOSE AND CURRENCY *1-18B

In percentage

	Norma e interesit e huave të reja për individët dhe institucionet jo me qëllim fitimi që u shërbejnë individëve/ Average monthly interest rates of new loans to households and NPISH	Overdraft / Overdraft	Mallra jo të qëndrueshëm /Consuming of non durable goods	Mallra të qëndrueshëm / Consuming of durable goods	Hua për blerje banesash / Loans for house purchase	Hua për qëllime të tjera/ Loans for other purposes	nga të cilat: për të vetëpunësuarit / of which: sole proprietorships;partnerships without legal status
					Në lekë / In ALL		
2015/12**	8.63	14.15	9.05	9.61	5.07	9.08	8.05
2016/12	7.21	10.63	8.16	8.13	3.91	8.79	7.58
2016/09	6.98	8.67	8.06	7.94	3.95	8.58	7.00
10	6.89	8.75	8.07	7.33	3.58	8.71	7.59
11	6.98	9.64	8.12	8.00	3.90	8.32	7.50
12	7.30	11.05	8.29	8.21	3.84	8.26	7.34
2017/01	7.54	11.05	8.21	8.71	4.17	8.79	9.07
2017/02	7.50	10.67	8.32	8.20	4.29	9.23	8.31
				Në dollarë amerikanë / In USD			
2015/12**	6.93	7.27	6.80	7.15	6.50	_	_
2016/12	5.42	7.56	3.72	2.59	2.73	0.56	_
2016/09	3.64	4.31	5.70	3.00	_	_	_
10	3.11	3.11	5.15	_	_	_	_
11	5.49	8.20	3.34	3.97	_	_	_
12	7.40	10.90	4.94	3.00	_	_	_
2017/01	5.99	6.87	4.84	3.00	4.00	_	_
2017/02	7.07	7.13	2.50		18.90	_	_
				Në Euro / In EUR			
2015/12**	5.34	6.07	6.00	5.99	4.59	5.73	_
2016/12	4.29	7.47	4.82	4.69	3.54	5.62	3.45
2016/09	3.81	7.17	3.45	4.77	3.19	6.04	_
10	4.20	5.82	4.32	4.58	3.60	5.33	_
11	4.52	6.52	4.92	4.24	3.39	7.21	6.74
12	3.50	5.71	4.21	4.22	2.98	4.58	5.04
2017/01	3.92	6.09	4.59	4.81	3.20	6.39	7.00
2017/02	3.86	7.34	3.63	5.30	3.02	5.72	5.26

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Normat mujore përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara mujore.*
*** Të dhënat fillojnë nga muaji dhjetor 2015.*

Source: Bank of Albania.
** Monthly data present the monthly weighted average rate.*
*** The data start from December 2015.*

1-19 NORMAT E INTERESIT PËR BONOT E THESARIT SIPAS AFATIT*

Në përqindje

MATURITY BREAKDOWN OF TREAUSURY BILLS YIELDS* 1-19

In percentage

	Normat e interesit për bonot e thesarit / Maturity breakdown of Treausury bill yields		
	3 mujor / 3 months	6 mujor / 6 months	12 mujor / 12 months
2009/12	6.30	7.52	9.14
2010/12	5.29	6.41	7.09
2011/12	5.31	6.23	6.95
2012/12	5.03	5.65	6.37
2013/12	3.40	3.54	3.66
2014/01	3.36	3.71	3.82
02	3.24	3.52	3.79
03	3.14	3.40	3.66
04	_	3.32	3.56
05	3.05	3.27	3.40
06	3.02	3.14	3.26
07	2.95	3.16	3.23
08	3.05	3.14	3.20
09	3.08	3.13	3.20
10	3.08	3.13	3.25
11	3.11	3.15	3.29
12	3.15	3.16	3.33
2015/01	3.23	3.23	3.50
02	3.19	3.23	3.58
'03	3.11	3.25	3.59
'04	3.00	3.14	3.50
'05	2.90	3.11	3.42
'06	2.79	3.04	3.29
'07	2.71	2.97	3.24
'08	2.66	2.90	3.22
'09	2.61	2.87	3.21
'10	2.57	2.82	3.18
'11	_	2.82	2.97
'12	_	2.46	2.40
2016/01	1.45	1.99	2.10
02	_	1.36	1.78
03	_	1.26	1.63
04	0.90	1.15	1.52
05	_	0.99	1.35
06	_	0.95	1.28
07	0.88	0.94	1.29
'08	_	0.86	1.46
'09	_	0.90	1.60
'10	1.22	0.90	1.94
'11	_	1.57	2.47
'12		2.00	2.92
2017/01	1.22	2.25	3.20
2017/02	_	2.01	2.93

Burimi: Banka e Shqipërisë
** Përfaqësojnë normat mesatare të ponderuara të periudhës.*

Source: Bank of Albania.
** Weighted average interest rates.*

1-20 SISTEMI I PAGESAVE NDËRBANKARE

INTERBANK PAYMENT SYSTEM 1-20

	Volumi i transaksioneve / Volume of transactions		Vlera e transaksioneve (në milionë lekë) / Value of transactions (in milions ALL)	
	AIPS	AECH	AIPS	AECH
	1	2	3	4
Totali i periudhës / Total of period				
2014	86,430	443,977	7,253,748	83,133
2015	123,578	466,708	6,329,598	84,405
2016	122,550	508,935	7,676,910	90,137
Flukse mujore / Monthly flows				
2016/09	10,686	41,826	800,016	7,351
10	10,393	43,068	662,905	7,488
11	9,513	43,951	764,572	7,716
12	12,746	65,137	840,529	11,700
2017/01	10,690	34,736	774,461	6,493
2017/02	10,265	38,991	741,563	6,793

1-21 SHPËRNDARJA RAJONALE E TERMINALEVE TË ATM & POS

Fund periudhe

NUMBER OF ATM & POS TERMINALS BY REGION 1-21

End of period

	Shpërndarja rajonale e ATM / Number of ATM by regions						
	Total (2+3+4+5+6+7)	Tirana	Shkodra	Korça	Gjirokastra	Elbasani	Lushnja
	1	2	3	4	5	6	7
2014	811	471	85	57	47	39	112
2015	826	469	93	54	53	44	113
2016	800	472	78	68	45	36	101
Shpërndarja rajonale e terminaleve POS/ Number of POS terminals by regions							
2014	6,540	5,090	321	197	297	189	446
2015	6,689	5,331	320	146	211	222	459
2016	7,111	5,823	343	180	241	164	360

1-22 NUMRI I LLOGARIVE TË KLIENTËVE NË BANKA

Fund periudhe

NUMBER OF CUSTOMERS ACCOUNTS WITH BANKS 1-22

End of period

	Llogaritë totale / Total accounts (2+5)	Llogari rezidente / Resident accounts			Llogari jo rezidente / Non resident accounts (6+7)		
			Individë / Individuals (3+4)	Kompani / Companies		Individë / Individuals	Kompani / Companies
	1	2	3	4	5	6	7
2014	3,161,650	3,140,591	2,953,580	187,011	21,059	19,422	1,637
2015	3,307,663	3,287,990	3,094,995	192,995	19,673	18,347	1,326
2016	3,440,492	3,412,698	3,204,913	207,785	27,794	25,244	2,550

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

2 SEKTORI I JASHTËM
2-1 BILANCI I PAGESAVE
Në milionë euro

EXTERNAL SECTOR 2
BALANCE OF PAYMENTS 2-1
In millions EUR

	Llogaria korrente / Current account (2+ 5+ 8+ 11)	Mallrat / Goods (3-4)			Shërbimet / Services (6-7)			Të ardhura parësore / Primary income (9-10)			Të ardhura dytësore / Secondary income (12-13)			Llogaria kapitale / Capital account
			Kredi / Credit	Debi / Debit		Kredi / Credit	Debi / Debit		Kredi / Credit	Debi / Debit		Kredi / Credit	Debi / Debit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2014	-1287.2	-2215.6	931.7	3147.3	323.2	1881.4	1558.2	-119.4	125.6	245.0	724.6	851.7	127.1	86.7
2015	-1104.6	-2298.9	771.1	3070.1	524.7	2028.0	1503.3	-98.7	154.8	253.5	768.4	921.5	153.1	125.7
2016	-1029.9	-2602.8	713.7	3316.5	796.6	2395.7	1599.1	-44.1	177.0	221.2	820.5	961.2	140.7	66.2
2016/I	-223.8	-579.3	125.5	704.8	176.0	483.0	307.0	10.4	50.8	40.3	169.1	205.0	35.9	6.6
2016/II	-359.6	-677.0	194.3	871.3	121.9	522.9	401.0	-21.3	38.1	59.4	216.8	250.1	33.2	7.2
2016/III	-206.1	-680.0	172.6	852.6	269.1	754.2	485.1	-5.5	42.5	48.0	210.3	250.7	40.5	3.1
2016/IV	-240.3	-666.5	221.3	887.8	229.6	635.6	406.0	-27.8	45.7	73.5	224.4	255.4	31.0	49.4

	Llogaria financiare / Financial account (16+ 19+ 22- 28)	Investimet direkte / Direct investment (17-18)			Investime portofoli / Portfolio investment (20-21)			Investime të tjera* / Other investment* (23-24)			Gabime dhe harresa neto / Net errors and omissions	Mjete e rezervës dhe të lidhura me to /Reserve assets and related Items (27-28)		
			Mjete / Assets	Detyrime / Liabilities		Mjete / Assets	Detyrime / Liabilities		Mjete / Assets	Detyrime** / Liabilities**			Mjetet e rezervës,/ Reserve assets	Kredi dhe hua nga FMN / Credit and loans from the IMF
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2014	-1031.7	-811.5	57.7	869.2	122.1	130.2	8.1	-295.8	-35.3	260.5	265.9	50.7	97.2	46.5
2015	-1320.0	-818.4	71.9	890.4	-324.8	-180.6	144.2	-86.8	216.2	303.0	268.4	519.6	609.5	89.9
2016	-712.5	-958.3	24.4	982.7	204.5	206.5	1.9	181.7	198.4	16.7	298.8	-92.8	47.7	140.4
2016/ I	-120.9	-148.1	8.1	156.2	106.0	93.0	-13.0	-8.0	44.9	52.9	46.7	-120.5	-49.6	70.9
2016/ II	-255.2	-233.6	14.6	248.2	-10.9	-3.9	7.0	24.7	36.7	12.0	97.2	-35.5	0.0	35.5
2016/ III	-33.9	-295.8	7.0	302.7	0.6	4.2	3.7	295.5	306.3	10.8	113.1	-90.3	-56.1	34.2
2016/ IV	-302.5	-280.9	-5.3	275.6	108.9	113.1	4.2	-130.6	-189.6	-59.0	41.8	153.4	153.3	-0.2

Burimi: Banka e Shqipërisë.
** Në kategorinë 22 përfshihen edhe derivativat financiarë.*
*** Nuk përfshihet zëri 28.*

Source: Bank of Albania.
** Other investment (22) include financial derivatives.*
*** Excluding Credit and Loans from the IMF 28.*

2-2 KURSET E KËMBIMIT TË LEKUT KUNDREJT MONEDHAVE KRYESORE

Lekë për njësi të monedhës së huaj

EXCHANGE RATE 2-2

ALL per unit of foreign currencies

Monedhat kryesore/ Main foreign currencies	Mesatarja e periudhës/ Average of period						Fundi i periudhës/ End of period					
	Dollari amerikan/ US dollar (USD)	Monedha evropiane/ European currency (EUR)	Pound-i britanik/ British pound sterling (GBP)	Franga zvicerane/ Swiss Franc (CHF)	Jeni Japonez/ Japanese yen (per 100) (JPY)	Dollari Kanadez/ Canadian dollar (CAD)	Dollari amerikan/ US Dollar (USD)	Monedha evropiane/ European currency (EUR)	Pound-i britanik/ British pound sterling (GBP)	Franga zvicerane/ Swiss franc (CHF)	Jeni Japonez/ Japanese yen (per 100) (JPY)	Dollari Kanadez/ Canadian dollar (CAD)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	105.48	139.97	173.62	115.26	99.78	95.49	115.23	140.14	179.48	116.52	96.49	99.55
2015	125.96	139.74	192.54	131.09	104.12	98.72	125.79	137.28	186.59	126.74	104.50	90.53
2016	124.14	137.36	168.17	126.02	114.41	93.68	128.17	135.23	157.56	126.05	109.75	95.09
2016/09	122.50	137.34	161.03	125.81	120.29	93.63	122.74	137.33	159.14	126.59	121.42	93.32
10	124.04	136.85	153.14	125.72	119.51	93.67	124.66	136.54	151.75	126.11	118.78	93.10
11	125.77	136.18	156.23	126.56	116.75	93.56	127.55	135.86	158.63	125.91	112.88	95.11
12	128.29	135.27	160.04	125.80	110.42	96.11	128.17	135.23	157.56	126.05	109.75	95.09
2017/01	128.40	136.57	158.26	127.47	111.81	97.32	127.37	136.39	158.23	128.01	111.94	97.15
2017/02	127.43	135.59	159.10	127.22	112.79	97.27	127.45	135.08	158.47	126.85	113.42	96.72

Burimi: Banka e Shqipërisë.

Source: Bank of Albania.

2-3 EKSPORTI SIPAS GRUP MALLRAVE*

Në milionë lekë

EXPORT BY COMMODITY GROUPS* 2-3

In millions ALL

	Gjithsej/ Total (2+ 3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8+ 9+ 10)	Ushqim, pije duhan/ Food, beverages, tobacco	Minerale, lëndë djegëse, ener. elek./ Minerals, fuels, electricity	Produkte kimike dhe plastike/ Chemical and plastic products	Lëkure dhe artikuj prej lëkure/ Leather and leather manufactures	Prodhime druri dhe letre/ Wood manufactures and articles of paper	Tekstile dhe këpucë/ Textile and footwear	Materiale ndërtimi dhe metale/ Construction materials and metals	Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi/ Machineries, equipments and spare parts	Të tjera/ Others
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2014	255,759.0	16,746.6	85,884.5	3,393.6	3,076.3	9,180.9	85,935.9	37,102.5	9,235.0	5,203.7
2015	243,183.0	21,066.3	64,505.1	3,961.3	2,897.3	8,336.4	90,091.0	35,279.5	10,789.0	6,256.9
2016	243,497.8	25,347.0	46,563.8	4,358.0	2,596.5	7,764.2	106,607.7	31,890.8	11,272.3	7,097.5
2016 / 09	20,577.2	1,529.6	3,925.6	376.0	216.7	653.6	9,442.2	2,777.9	1,042.0	613.5
10	21,681.0	3,443.2	3,197.3	435.6	216.3	699.0	8,920.4	3,069.5	1,094.9	604.9
11	22,870.3	2,775.2	5,144.8	414.6	238.0	797.4	9,049.6	2,743.6	1,068.3	638.5
12	21,835.8	2,144.7	5,450.8	308.1	143.9	708.0	8,306.1	3,298.5	863.6	612.1
2017 / 01	18,922.6	1,269.9	3,921.9	245.0	176.6	569.0	9,021.0	2,371.5	880.2	467.5
2017 / 02	20,087.2	1,571.1	3,663.4	298.5	206.8	606.1	9,115.5	3,139.3	999.1	487.5

Burimi: INSTAT.
** Eksportet janë në vlerën F.O.B.*
Të dhënat vjetore sipas tabelës "Tregtia e jashtme sipas produkteve (1993-2016)" në faqen e internetit të INSTAT.
Të dhënat mujore sipas "Databaza Statistikore" tabela "Eksporti sipas grupmallrave 2005-01 - 2017-02" dhe "Tregtia e jashtme sipas grup mallrave" në faqen e internetit të INSTAT, datë 10.04.2017.

Source: INSTAT.
** Exports are valued in F.O.B.*
Annual data as of table "Foreign trade according to the products (1993-2016), INSTAT web page.
Monthly data as of "Statistical Database", table "Export by group of commodities 2005-01 - 2017-02" and "Foreign Trade by group commodities", INSTAT web page on 10.04.2017.

2-4 IMPORTI SIPAS GRUP MALLRAVE*
Në milionë lekë

IMPORT BY COMMODITY GROUPS* 2-4
In millions ALL

	Gjithsej/ Total (2+ 3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8+ 9+ 10)	Ushqim, pije duhan/ Food, beverages, tobacco	Minerale, lëndë djegëse, ener. elek./ Minerals, fuels, electricity	Produkte kimike dhe plastike/ Chemical and plastic products	Lëkure dhe artikuj prej lëkure/ Leather and leather manufactures	Prodhime druri dhe letre/ Wood manufactures and articles of paper	Tekstile dhe këpucë/ Textile and footwear	Materiale ndërtimi dhe metale/ Construction materials and metals	Makineri, pajisje dhe pjesë këmbimi/ Machineries, equipments and spare parts	Të tjera/ Others
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2014	552,281.1	93,971.4	90,225.1	72,920.7	14,319.8	22,921.7	63,003.8	70,805.1	105,692.4	18,421.2
2015	544,605.5	96,896.6	60,164.5	74,925.9	15,915.7	21,736.1	69,299.6	67,540.8	117,280.3	20,846.0
2016	579,248.1	100,364.9	49,841.6	80,008.0	17,378.4	23,356.7	79,970.6	76,002.0	130,954.0	21,372.0
2016/09	48,115.6	8,271.6	4,393.0	6,529.2	1,187.0	1,847.4	6,520.0	8,023.7	9,751.2	1,592.4
10	49,824.7	7,863.0	4,743.9	6,948.6	1,579.2	2,215.6	8,074.8	5,169.6	11,244.4	1,985.6
11	49,500.7	8,402.7	4,493.0	6,101.8	1,539.9	2,205.1	7,266.8	5,554.7	11,862.2	2,074.3
12	55,782.8	9,222.0	4,311.6	7,505.6	1,532.4	1,991.4	7,519.0	7,357.0	14,181.3	2,162.5
2017/01	35,186.2	6,817.7	3,392.5	5,441.2	1,096.5	1,062.8	5,403.2	3,637.6	7,027.6	1,307.2
2017/02	43,867.5	7,009.3	4,135.9	6,628.3	1,158.8	1,697.4	6,584.5	4,719.0	10,102.7	1,831.5

Burimi: INSTAT.
** Importet janë në vlerën C.I.F.*
Të dhënat vjetore sipas tabelës "Tregtia e jashtme sipas produkteve (1993-2016)" në faqen e internetit të INSTAT.
Të dhënat mujore sipas "Databaza Statistikore" tabela "Importi sipas grupmallrave 2005-01 - 2017-02" dhe "Tregtia e jashtme sipas grup mallrave" në faqen e internetit të INSTAT, datë 10.04.2017.

Source: INSTAT.
** Imports are valued in C.I.F.*
Annual data as of table "Foreign trade according to the products (1993-2016), INSTAT web page.
Monthly data as of "Statistical Database", table " Import by group of commodities 2005-01 - 2017-02" and "Foreign Trade by group commodities", INSTAT web page on 10.04.2017.

2-5 BORXHI I JASHTËM BRUTO
Në milionë euro

GROSS EXTERNAL DEBT 2-5
In millions Eur

	Borxhi i jashtëm bruto/ Gross external debt (2+ 5+ 8+ 11+ 14)	Qeveria e përgjithshme/ General Government (3+4)			Banka Qëndrore/ Central Bank (6+7)			Korporata Depozituese, me përjashtim të Bankës Qëndrore/ Deposit-taking corporations, except Central Bank (9+10)			Sektorë të tjerë/ Other sectors (12+13)			Investimi Direkt: Huatë Ndërkompani/Direct Investment: Intercompany Lending
			Afatshkurtër/ Short-term	Afatgjatë/ Long-term		Afatshkurtër/ Short-term	Afatgjatë/ Long-term		Afatshkurtër/ Short-term	Afatgjatë/ Long-term		Afatshkurtër/ Short-term	Afatgjatë/ Long-term	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2014	6,927.5	2,647.6	_	2,647.6	76.7	_	76.7	1,250.7	1,101.5	149.2	1,325.4	335.8	989.6	1,627.0
2015*	7,634.3	3,260.4	_	3,260.4	75.8	_	75.8	1,281.5	1,126.8	154.7	1,275.7	328.3	947.4	1,741.0
2016	7,862.4	3,401.0	_	3,401.0	63.3	_	63.3	1,350.0	1,220.5	129.6	1,280.7	340.5	940.2	1,767.4
2016/I*	7,720.0	3,285.6	_	3,285.6	72.5	_	72.5	1,289.0	1,138.4	150.6	1,301.3	343.5	957.8	1,771.6
2016/II	7,808.4	3,334.6	_	3,334.6	73.0	_	73.0	1,297.2	1,149.1	148.0	1,318.8	354.9	964.0	1,784.8
2016/III	7,855.3	3,366.9	_	3,366.9	62.4	_	62.4	1,367.2	1,230.3	136.9	1,301.9	336.1	965.8	1,757.0
2016/IV	7,862.4	3,401.0	_	3,401.0	63.3	_	63.3	1,350.0	1,220.5	129.6	1,280.7	340.5	940.2	1,767.4

Burimi: Banka e Shqipërisë.
Për detaje referohuni tek "Shpjegues për ndryshimet në statistikat e sektorit të jashtëm sipas BPM6 (Qershor 2014)".
** Janë rishikuar të dhënat për vitin 2015 dhe tremujorin e parë 2016.*

Source: Bank of Albania.
For details refer to: "Commentary for changes in the publication of external sector statistics according to BPM6 (June 2014)"
** Data are revised for the year 2015 and the first quarter 2016.*

3 SEKTORI FISKAL
3-1 TREGUESIT FISKALË SIPAS BUXHETIT TË KONSOLIDUAR*
Në milionë lekë, fund periudhe, të dhëna progresive

FISCAL SECTOR 3
FISCAL INDICATORS REGARDING CONSOLIDATED BUDGET* 3-1
In millions ALL, end of period, progressive data

	Totali i të ardhurave/ Total revenue (2+ 3+ 4)	Të ardhura nga ndihmat/ Grants	Të ardhura tatimore/ Tax revenue	Të ardhura jo tatimore/Non tax revenue	Totali i shpenzimeve/ Total expenditure (6+7+8)	Shpenzimet korente/ Current expenditures	Shpenzime kapitale/ Capital expenditures	Shpenzime të tjera/ Other expenditure**	Deficiti/ Cash balance	Financimi i deficitit / Deficit financing: Financimi i brendshëm/ Domestic financing	Financimi i deficitit / Deficit financing: Financimi i huaj / Foreign financing
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2014	366,721	10,186	335,868	20,667	438,849	341,012	60,749	37,088.0	-72,128	42,237	29,891
2015	379,206	11,215	342,308	25,683	437,408	350,752	63,059	23,597.0	-58,202	-6,403	64,605
2016	405,074	12,820	369,898	22,356	432,027	368,732	57,796	5,499.0	-26,953	9,315	17,638
2016 / 09	298,475	6,575	274,315	17,585	286,641	252,872	30,602	3,167.0	11,834	-29,842	18,008
10	334,720	8,944	306,566	19,210	320,169	282,934	33,657	3,578.0	14,551	-29,030	14,479
11	368,307	10,573	336,985	20,749	359,671	316,435	39,389	3,847.0	8,636	-23,286	14,650
12	405,074	12,820	369,898	22,356	432,027	368,732	57,796	5,499.0	-26,953	9,315	17,638
2017 / 01	32,893	186	30,935	1,772	25,029	24,033	1,239	-243.0	7,864	-8,392	528
2017 / 02	64,020	618	59,660	3,742	54,609	51,613	3,091	-95.0	9,411	-19,666	10,255

Burimi: Ministria e Financave.
** Të dhënat janë sipas publikimeve në faqen e internetit të Ministrisë së Financave në datën 11.04.2017:*
Raportime/ Programimi ekonomiko-fiskal/ Raporte dhe statistika fiskale mujore/ Statistika fiskale mujore:
Publikimi "Statistika fiskale Janar-Shkurt 2017" tabelat:
'-Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar 2017 (Progresiv për çdo muaj).
Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar (Vjetor) në miliard lek.
Shënime:
*** Në kolonën "Shpenzime të tjera" janë përfshirë zërat:*
Fondi Rezervë, Kontigjenca/ Detyrimet e Prapambetura/ Transferta të Tjera / Fond Shpronësimi/ Huadhënie neto .
-Janar - Dhjetor 2016, Të dhëna paraprake.
-Janar - Shkurt 2017, Të dhëna paraprake.

Source: Ministry of Finance
** Data as of Ministry of Finance web page publications on 11.04.2017:*
Reports/ Economic Fiscal program/ Monthly reports and fiscal statistics/ Monthly fiscal statistics:
Publication "Fiscal indicators January-February 2017" tables:
'-Consolidated general budget 2017 (cumulative each month)
"Consolidated general budget (Annual)" in billion lek.
Notes:
*** In the column "Other expenses" are included voices:*
Reserve Fund, Contingency/ Arrears/ Other Transfers/ Expropriation Fund/ Net Lending.
-January - December 2016, Preliminary data.
-January - February 2017, Preliminary data.

3-2 STOKU I BORXHIT TË BRENDSHËM SIPAS INSTRUMENTEVE[1]
Në milionë lekë, fund periudhe, të dhëna progresive

DOMESTIC DEBT STOCK BY INSTRUMENTS[1] 3-2
In millions ALL, end of period, progressive data

	Stoku i borxhit të brendshëm / Domestic debt stock (2+9)	Borxhi shtetëror/ Public debt (3+ 4+ 5+ 6+ 7+ 8)	Bono Thesari / Treasury bills	Obligacione dy vjeçare / 2 years Note	Obligacione tre vjeçare / 3 years Note	Obligacione pesë vjeçare / 5 years Note	Obligacione shtatë vjeçare / 7 years Note	Obligacione dhjetë vjeçare / 10 years Note	Borxhi i garantuar / Publicly guaranteed debt: Garanci Treg.Brend. / Domestic Guarantees
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2014	564,673	538,641	260,599	85,358	34,278	93,760	43,544	21,102	26,033
2015	551,374	520,935	223,824	80,983	36,677	90,851	54,927	33,673	30,439
2016	561,120	530,834	209,409	83,674	28,920	98,428	63,232	47,173	30,286
2016 / I	556,913	526,364	217,702	84,129	36,485	93,448	57,927	36,673	30,549
2016 / II	564,734	534,292	218,871	85,750	33,627	95,445	59,927	40,673	30,442
2016 / III	559,172	528,731	210,285	77,990	33,305	100,242	62,236	44,673	30,441
2016 / IV	561,120	530,834	209,409	83,674	28,920	98,428	63,232	47,173	30,286

Burimi: Ministria e Financave.
Të dhënat janë sipas informacionit të publikuar në faqen e internetit të MF në 11.04.2017.
Raportime/ Borxhi/Treguesit e borxhit:
-Treguesit e borxhit 3 mujori 2016
-Treguesit e borxhit 6 mujori 2016
-Treguesit e borxhit 9 mujori 2016
-Treguesit e borxhit - viti 2016
Shënime:
1) Nuk përfshihet rivlerësimi i valutës dhe garancitë e brendshme
-Bonot e thesarit janë raportuar me çmim blerje

Source: Ministry of Finance.
Data are as of MoF web page information on 11.04.2017.
Reports/ Debt/ Debt Indicators:
-Debt Indicators as of March 31, 2016.
-Debt Indicators as of June 30, 2016.
-Debt Indicators as of Sept 30, 2016.
-Debt Indicators as of December 31, 2016.
Notes:
1) Foreign Exchange Reserve Evaluation and domestic guaranties are not included
-The treasury bills are reported in discounted value

4 SEKTORI REAL
4-1 PRODHIMI I BRENDSHËM BRUTO SIPAS KLASIFIKIMIT TË AKTIVITETIT EKONOMIK, (METODA E PRODHIMIT NVE REV 2)
2012 – 2015, me çmime korrente, në milionë lekë

REAL SECTOR 4
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY ECONOMIC ACTIVITIES, (PRODUCTION METHOD NACE REV 2) 4-1
2012 - 2015 at current prices , In millions ALL

Kodi	NVE Rev.2	Aktiviteti ekonomik	Vitet/Years				Economic activities
Code	Nace Rev.2		2012	2013	2014*	2015**	
A1	01-03	Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	250,126	264,140	278,924	291,601	Agriculture, forestry and fishing
A2	05-09	Industria nxjerrëse	60,195	66,516	69,085	43,106	Mining and quarrying
A3	10-33	Industria përpunuese	61,502	68,310	73,603	77,396	Manufacturing
A4	35	Energjia elektrike, gazi, avulli dhe furnizimi me ajër të kondicionuar	22,298	27,795	25,850	36,853	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
A5	36-39	Furnizimi me ujë, aktivitetet e trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	9,673	9,841	10,005	10,920	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
A6	41-43	Ndërtimi	151,793	138,878	121,402	138,658	Construction
A7	45-47	Tregtia me shumicë dhe me pakicë; riparimi i automjeteve dhe motorcikletave	143,570	147,932	154,294	151,276	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
A8	49-53	Transporti dhe magazinimi	56,169	42,569	41,594	43,890	Transportation and storage
A9	55-56	Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	24,533	23,214	24,342	25,168	Accommodation and food service activities
A10	58-63	Informacioni dhe komunikacioni	41,735	37,807	38,849	41,237	Information and communication
A11	64-66	Aktivitete financiare dhe të sigurimit	32,133	30,359	35,160	38,975	Financial and insurance activities
A12	68	Aktivitete të pasurive të paluajtshme	79,883	85,843	85,816	85,905	Real estate activities
A13	69-75	Aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike	28,268	29,453	35,098	41,206	Professional, scientific and technical activities
A14	77-82	Shërbime administrative dhe mbështetëse	23,578	29,000	35,292	40,024	Administrative and support service activities
A15	84	Administrim publik dhe mbrojtja; sigurimi social i detyrueshëm	53,716	54,086	57,149	59,266	Public administration and defence; compulsory social security
A16	85	Arsimimi	57,694	60,873	59,797	61,179	Education
A17	86-88	Shëndetësia dhe aktivitete të punës sociale	33,255	34,984	38,114	41,158	Human health and social work activities
A18	90-93	Arte, argëtim dhe çlodhje	11,809	11,331	17,121	16,761	Arts, entertainment and recreation
A19	94-98	Aktivitete të tjera shërbimi;	12,818	14,767	15,439	18,165	Other service activities
		Vlera e Shtuar Bruto me çmime bazë	1,154,747	1,177,698	1,216,933	1,262,744	GVA at basic prices
		Taksa neto mbi produktet	178,064	172,354	177,487	171,996	Net taxes on products
		PBB ME ÇMIMET E TREGUT	1,332,811	1,350,053	1,394,419	1,434,740	GDP at market prices

Burimi: INSTAT.
Të dhënat janë sipas tabelave në faqen e internetit të INSTAT në datën 11.04.2017.
Temat/ Llogaritë Kombëtare/ Shifrat/ Llogaritë Kombëtare Vjetore:
- Llogaritë Kombëtare Vjetore (Metoda e prodhimit). Rezultatet sipas klasifikimit NVE Rev2, në nivel A 19 (INSTAT).
- Tabela 5: Prodhimi i brendshëm bruto sipas aktivitetit ekonomik (1996-2015 me çmime korrente).
Shënime:
- 2014 Gjysëm-finale*
*-** 2015 Të dhëna paraprake*

Source: INSTAT.
Data as of INSTAT web page tables on 11.04.2017.
Themes/ National account/ Figures/Annual National Acount:
Annual National Accounts (Production Approach). Results as of NACE Rev 2 classification, at A 19 level (INSTAT).
- Table 5: Gross domestic product by economic activities (1996-2015 at current prices).
Notes:
*- * 2014 Semi-Final.*
*- ** 2015 Preliminary data.*

4-2 INDEKSI I ÇMIMEVE TË PRODHIMIT DHE INDEKSI I KUSHTIMIT NË NDËRTIM (PËR BANESA)

Indeks

PRODUCER PRICE INDEX AND CONSTRUCTION COST INDEX 4-2 (FOR DWELLINGS)

Index

	IÇP Indeksi Total1 / PPI Total Index 1 2010=100	Indekset e çmimeve të prodhimit duke përjashtuar ndërtimin* / Producer price index, excluding construction *				Indeksi i kushtimit në ndërtim (për banesa)2 / Construction cost index (for dwellings)21 / 2011=100
		Industria nxjerrëse / Mining and quarrying	Industria përpunuese/ Manufacturing	Energjia elektrike, gaz, avull dhe ajër i kondicionuar /Electricity,gas, steam and air conditioning	Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve / Water supply, treatment activities and waste management	
	1	2	3	4	5	6
2013	103.3	103.7	104.7	100.1	103.3	101.8
2014	102.9	101.6	104.3	100.2	103.8	102.0
2015						102.3
2016 / I	97.4	82.3	103.2	99.1	100.3	101.9
2016 / II	99.7	90.2	104.3	98.9	99.0	102.2
2016 / III	99.1	89.0	103.7	98.9	98.2	102.6
2016 / IV	100.5	92.8	104.5	99.1	98.9	102.7

NDRYSHIMET NË % TË INDEKSIT TË ÇMIMEVE TË PRODHIMIT DHE TË INDEKSIT TË KUSHTIMIT NË NDËRTIM (PËR BANESA) 3)

Në përqindje

CHANGE IN % OF PRODUCER PRICE INDEX AND CONSTRUCTION COST INDEX (FOR DWELLINGS) 3)

In percentage

	IÇP Indeksi Total / PPI Total Index	Ndryshimet vjetore të indeksit të çmimeve të prodhimit duke përjashtuar ndërtimin / Annual changes of producer price index, excluding construction				Ndryshimet vjetore të indeksit të kushtimit në ndërtim (për banesa) / Annual changes of the construction cost index (for dwellings)
		Industria nxjerrëse / Mining and quarrying	Industria përpunuese / Manufacturing	Energjia elektrike, gaz, avull dhe ajër i kondicionuar / Electricity,gas, steam and air conditioning	Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve / Water supply, treatment activities and waste management	
	1	2	3	4	5	6
2013	-0.4	-0.9	-0.5	0.0	-0.3	0.98
2014	-0.5	-2.1	-0.3	0.1	0.5	0.23
2015 4		-9.8	0.3	-0.8	-0.5	0.31
2016 / I	-4.1	-12.6	-1.6	-0.3	-2.1	-0.18
2016 / II	-2.0	-5.7	-0.2	-0.5	-5.4	-0.20
2016 / III	-0.8	0.4	-1.0	-0.5	-6.3	0.10
2016 / IV	0.9	5.5	-0.1	-0.3	-2.4	0.40

Burimi: INSTAT.
** Indeksi i Çmimeve të Prodhimit, llogaritur nga INSTAT, është mbështetur në Nomenklaturën e Aktiviteteve Ekonomike, NVE Rev 2. me periudhë referueses 2010=100*
-Të dhënat tremujore të IÇP sipas publikimit "Indeksi i Çmimeve të Prodhimit", INSTAT.
-INSTAT publikon Indeksin e çmimeve të prodhimit (IÇP) mbështetur në NVE Rev 2. IÇP është indeks me periudhë bazë vitin 2010 (2010=100). Metoda e llogaritjes së Indeksit është metoda zinxhir. (INSTAT).
1) Të dhënat vjetore të IÇP përfaqësojnë indekse mesatare vjetore.
2) Duke filluar nga T1 2011, INSTAT-i llogarit IKN (për banesa) me shportën e re të materialeve dhe shpenzimeve dhe me periudhë bazë T1 2011=100.
3) Ndryshimi për të dhënat vjetore përfaqëson ndryshimin e çmimit të indekseve mesatare vjetore të vitit korrent me vitin e mëparshëm, ndërsa ndryshimi vjetor për të dhënat tremujore të indeksit mat ndryshimin e çmimit të tremujorit korent me tremujorin e njëjtë të vitit të mëparshëm.
4) Burimi INSTAT : Vjetari statistikor 2011-2015

Source: INSTAT.
** Production Price Index by INSTAT, is based on thë Nomenclature of Economic Activitys, NACE Rev 2. with thë reference eriod 2010=100*
- Quaterly data of PPI according to "Producer Price Index" publication, INSTAT.
-INSTAT, publish the Producer Price Index (PPI), based on the NACE Rev. 2. PPI base year index is the year 2010 (2010=100). Calculation's method used in compiling of this index is chain - index. (INSTAT).
1) PPI annual data represent yearly average indexes.
2) Starting from Q1 2011, INSTAT calculates CCI (for dwellings) referring to the new basket of materials and expenditures, with base period Q1 2011=100.
3) Annual data change represents price changes of annual average indexes of the current year with the previous one, while the annual change for quarterly data measures the price changes of the current quarter with the same quarter of the previous year.
4) Source INSTAT : Statistical Yearbook 2011-2015

4-3 INDEKSI I ÇMIMEVE TË KONSUMIT

CONSUMER PRICE INDEX 4-3

	IÇK 1 Totali dhjetor 2015=100 / CPI1 Total December 2015=100	Ushqime dhe pije jo-alkoolike / Food and non-alcoholic beverages	Pije alkoolike dhe duhan / Alcoholic beverages and tobacco	Veshje dhe këpucë / Clothing and footwear	Qira, ujë lëndë djegëse dhe energji/ Rent, water, fuel and power	Mobilje, pajisje shtëpie dhe mirëmbajtje e shtëpisë / Furniture household and maintenance	Shëndeti / Medical care	Transporti / Transport	Komunikimi / Communication	Argëtim dhe kulturë / Recreation and culture	Shërbimi arsimor / Education service	Hotele, kafene dhe restorante / Hotels, coffee-house and restaurants	Mallra dhe shërbime të ndryshme / Goods and various services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014	98.18	95.91	93.64	101.89	101.11	99.63	103.00	103.11	99.11	98.93	88.84	98.60	100.61
2015	100.04	100.02	99.12	100.15	100.57	99.49	101.05	101.06	100.61	99.52	96.67	99.34	100.15
2016	101.32	103.27	100.94	99.07	100.62	100.23	100.10	98.14	100.18	100.91	100.16	100.04	101.18
2016 / 09	101.45	103.08	100.92	99.90	100.44	100.24	100.13	99.47	100.51	101.72	99.88	100.06	103.27
10	101.20	102.40	101.12	100.32	100.50	99.64	99.96	99.60	100.48	101.20	100.38	100.10	103.15
11	101.25	101.87	100.86	100.62	101.46	100.21	100.24	99.46	100.67	100.93	100.71	100.01	103.07
12	102.18	104.57	101.31	100.91	100.89	100.19	100.18	99.19	100.62	102.33	100.70	100.05	103.28
2017 / 01	103.75	108.48	101.42	99.91	101.11	100.28	100.25	99.39	100.22	103.26	100.70	100.08	103.23
2017 / 02	104.26	110.06	101.37	97.61	101.31	100.13	100.26	98.89	100.22	102.97	100.70	100.17	103.18

	Ndryshimet vjetore të indeksit të çmimeve të konsumit sipas grupeve kryesore [2] (në %) / Year on year consumer price index, main groups (in %)													Inflacioni mesatar vjetor[3] / Annual average inflation [3]
	IÇK Totali / CPI total	Ushqime dhe pije jo-alkoolike / Food and non-alcoholic beverages	Pije alkoolike dhe duhan / Alcoholic beverages and tobacco	Veshje dhe këpucë / Clothing and footwear	Qira, ujë lëndë djegëse dhe energji / Rent, water, fuel and power	Mobilim, pajisje shtëpie dhe mirëmbajtje e shtëpisë / Furniture household and maintenance	Shëndeti / Medical care	Transporti / Transport	Komunikimi / Communication	Argëtim dhe kulturë / Recreation and culture	Shërbimi arsimor / Education service	Hotele, kafene dhe restorante / Hotels, coffee-house and restaurants	Mallra dhe shërbime të ndryshme / Goods and various services	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2014	0.66	0.37	7.06	0.06	0.46	-0.32	-5.59	-1.07	3.85	0.12	11.18	1.49	3.15	1.63
2015	1.96	5.09	3.28	-3.23	-1.96	0.58	-0.93	-0.64	-1.05	1.13	4.79	1.06	-0.24	1.89
2016	2.18	4.57	1.31	0.91	0.89	0.19	0.18	-0.81	0.62	2.33	0.70	0.05	3.28	1.28
2016 / 09	1.76	3.73	1.44	1.39	0.15	0.78	-0.18	-1.67	0.52	1.72	3.81	0.06	2.63	1.33
10	1.50	3.10	1.55	1.02	0.49	0.26	-0.51	-1.54	0.49	0.98	0.38	0.10	2.96	1.28
11	1.88	3.16	1.51	0.77	1.49	0.75	0.24	-0.54	0.67	0.81	0.71	0.09	2.68	1.26
12	2.18	4.57	1.31	0.91	0.89	0.19	0.18	-0.81	0.62	2.33	0.70	0.05	3.28	1.28
2017 / 01	2.84	5.82	0.94	0.57	0.37	-0.06	0.25	2.80	0.22	3.07	0.69	0.08	3.20	1.40
2017 / 02	2.20	3.92	0.56	-0.45	0.58	-0.18	0.17	3.23	0.20	2.84	0.67	0.18	3.04	1.56

Burimi: INSTAT.
1) Të dhënat vjetore të Indeksit të Çmimeve të Konsumit janë Indekse mesatare vjetore të çmimeve të konsumit sipas grupeve kryesore, ndërsa të dhënat mujore pasqyrojnë indeksin e çmimeve të konsumit.
2) Të dhënat vjetore matin variacionin e indekseve të muajit dhjetor të vitit n me indeksin e muajit dhjetor të vitit n-1, ndërsa të dhënat mujore matin ndryshimet vjetore të indekseve, në përqindje.
3) Eshtë mesatarja aritmetike e thjeshtë e inflacioneve vjetore të dymbëdhjetë muajve të fundit (llogaritje e B.Sh).

Source: INSTAT
1) The Consumer Price Index yearly data (for this and consecutive years), represent yearly average consumer price indexes by main groups, while monthly data represent consumer price Index.
2) Yearly data measure the variation of December index of year n with December index of year n-1 while, monthly data measure yearly index changes in percentage.
3) Simple arithmetic average of annual inflation of latest twelve months (calculation of BoA).

4-4 PUNËSIMI, PAPUNËSIA DHE PAGAT[1]

Në mijë, ose në rast të kundërt, sikurse përcaktohet

EMPLOYMENT, UNEMPLOYMENT AND WAGES[1] 4-4

In thousands, unless otherwise indicated

	Të punësuar sipas sektorëve[2;3] / Employed by sectors[2;3]			Punëkërkues të papunë të regjistruar[2] / Registered jobseekers[2]	Pagat[3] (në Lekë) / Wages[3] (in ALL)	
	Në sektorin shtetëror / In public sector	Në sektorin privat jo-bujqësor /In non agricultural private sector	Në sektorin privat bujqësor[4] /In agricultural private sector[4]		Paga mesatare mujore në sektorin shtetëror / Average monthly wage in public sector	Paga minimale e miratuar /Approved minimum monthly wage
	1	2	3	4	5	6
2013	164	291	462	143	52,150	22,000
2014	164	319	443	142	53,025	22,000
2015	164	360	448	149	54,000	22,000
2016 / I	164	400	460	139	54,300	22,000
2016 / II	164	410	464	124	54,500	22,000
2016 / III	165	417	475	115	54,550	22,000
2016 / IV	165	423	464	101	54,600	22,000

Burimi: INSTAT.
1 Të dhënat janë sipas informacionit të publikuar në faqen e internetit të INSTAT në datën 12.04.2017.
-Temat/ Tregu i Punës/ Shifrat/ Të dhëna administrative të tregut të punës/ Vjetore.
-Temat/ Tregu i Punës/ Shifrat/ Të dhëna administrative të tregut të punës/ Tremujore.
-Temat/ Pagat dhe Kosto e Punës/ Shifrat.
2. Mesatare vjetore (të dhënat vjetore)
3 Të dhëna administrative (të dhënat vjetore)
4 Punësimi në sektorin privat bujqësor është vlerësim i marrë nga Anketat e Forcave të Punës (INSTAT)

Source: INSTAT
1 The data are after the informations published in INSTAT web page on 12.04.2017,
-Themes/ Labour Market/ Figures/ Administrative data for Labour Market/ Yearly.
-Themes/ Labour Market/ Figures/ Administrative data for Labour Market/ Quarterly.
-Themes/ Wages and Labour Cost/ Figures.
2 Annual averge (annual data)
3 Administrative data (annual data)
4 Employment in agricultural private sector is estimated from revised Labour Force Survey. (INSTAT).